NOV - 7 1955

NOV 1 6 1955

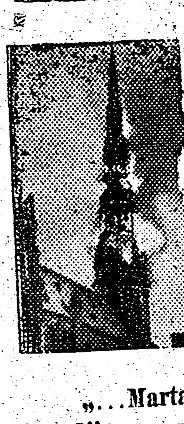

„…Marta,
pējies un zū
lietām. Bet
vajaga. Marie
sies labāko
netaps atņer

Jēzus viesošan
rijas namā, pa
Lūkas evaņģelij
jot tikai it kā
epizodu evanģ
drāmā, kur uz
stājas un ar Jē
un dažādi cilvēk
kļūt dziedināti,
lē mieru savai
kas vēlas atgr
paštaisnie, kas
delnā paslēptu
gā brīdī to mes
neieredzēto Nāc
Marija un Ma
ku pūlī ir it kā
sievietes.
Un tomēr —
pretējo māsu na
lu no Jeruzālem
jusi vienīgā viet
šām juties kā mā
Kā šī intimā,
stošā draudzība s
zinām. Bet evan
nepārprotami rād
trim cilvēkiem va
bas un sirsnības iz
rodam tikai viscēl
māsu mīlestībā.
Lūk tādēļ, atcero
vi, mums bieži vien
lās Martas un dievl
nams.
Uz šo namu Jēzus
kad saņem vēsti, ka
tas un Marijas br
slims. Š… namam

…n Newspaper for Canada and U.S.A.
…lished Twice Weekly
…avas Vanagi. — Editorial …fices: 123 Huron St., Toronto, On… Telephone — EM 8-0792. Cable …rika. Editor in U.S.A. — A. Zvē… … Lane S. Woodhaven 21, N.Y. …A. Tel. VI 6-7667
…D AS SECOND CLASS MAIL …E DEPARTMENT, OTTAWA
…DAY, NOVEMBER 5, 1955

LATVIJA
AMERIKĀ

87./418. n-rs — SESTDIEN, 1955. GADA 5. NOVEMBRĪ — 5. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — apgāds Daugavas Vanagi. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīts. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvērīņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 colas telpu 1 slejā

…omūnistu ieroči un eksperti plūst uz Ēģipti

…ĀKAIS DV SALIDOJUMS …VIENOTAJĀS VALSTĪS

…drudzis ASV. — Rietumvācijas aprūpe …a kaŗa invalidus. — Vai Čikāgas latvie… …namu cels akciju sabiedrība?

…pvienības pilnsa-
… vadīja V. Lagz-
…ja valdes sekre-
…ārskatu par val-
…a pr-ks Aug. Va-
…ka apvienība
…darbību. Vasarā
…a bērnu nomet-
…n noorganizēša-
…par labu izde-
…kotā palīdzības
…atlikums ir —
…ug. Vanags ir
…icepriekšsēdis
…ītājs, viņš no-
…zīvojošo kaŗa
…ieškir vairāk
… valdība gan
… apgādās am-
…s ar protēzēm
un segs ārstēšanās izdevumus, ja slimības cēloņi būtu kaŗa sekas. Bet tagad vairākkārt pierādījies, ka Vācijas atbalsts ir ļoti niecīgs, jo visus izdevumus aprēķina pēc vācu markas kursa, kas iznāk tikai ceturtā daļa no protēžu iegādes un ārstēšanās izdevumiem.

ASV tautiešus satraukusi Care saiņu sūtīšana uz Vāciju un Austriju. Care saiņu saturu: piena pulveri, pārkausēto sviestu un sieru, kopsvarā 22 mārc. dod ASV valdība no sava pārpalikuma par brīvu un jāiemaksā tikai 1 dol. pārsūtīšanas izdevumiem. Izmantojot šo gadījumu, DV ASV valde jau nosūtījusi uz Vāciju DV Centrālai valdei 1300 saiņus. DV organizācija ASV vēl turpina pieņemt ziedojumus minēto Care saiņu sūtīšanai tautiešiem Vācijā un Austrijā. Ja ziedotājiem būtu vēlēšanās Care saiņus nodot kādām zināmām personām Vācijā, arī šo pakalpojumu veic Daugavas Vanagu organizācija.

Neatkarīgi no Care saiņu sūtīšanas uz Vāciju un Austriju, DV ASV valde un visas apvienības aicina tautiešus neatraut savu ārtavu Ziemassvētku dāvanām.

Tā kā 28. decembrī paiet 10 gadu, kopš Beļģijā aiz dzeloņdrāšu žogiem dibināta Daugavas Vanagu organizācija, un Centrālā valde ir aicinājusi visas nodaļas un kopas atzīmēt šo dienu, tad Čikāgas apvienība nolēma atceres dienai rīkot 31. decembrī un uzdeva valdei rūpēties par šī vakara labu izdošanos.

Apvienības pr-ks Aug. Vanags tālāk ziņoja, ka ievadītas sarunas un doti norādījumi nākošajā gadā septembrī rīkot visu ASV un Kanadas Daugavas Vanagu salidojumu Čikāgā, pie kam DV salidojums notiktu vienlaicīgi ar latviešu jaunatnes dienām turpat Čikāgā. DV biedri šo ierosinājumu silti apsveica un ir ar mieru pūlēties visu nepieciešamo priekšdarbu veikšanai.

Sapulces darba kārtībā bija arī jau daudzkārtīgi diskutētais Čikāgas latviešu nama jautājums. DV apvienības valde ziņoja, ka viņa atturas no piedalīšanās Čikāgas latviešu biedrības sastādītā nama iegādes fonda komitejā, jo nama komiteja nav ievērojusi DV apvienības iesniegtos priekšlikumus nama iegādes lietā. DV apvienībai piedāvāta vienu nama komitejas locekļa vietu, ja apvienība iemaksā nama fondā 1000 dolaru. Visi sapulces dalībnieki nama iegādi atzina par ļoti vēlamu, tikai nav iespējams atrast saprašanos ar Čikāgas latviešu biedrības valdi un fonda komiteju. Ne tikai DV apvienības biedri, bet liela daļa tautiešu Čikāgā ir nesaprašanā, vai nama fonda komiteja dibina akciju sabiedrību, vai tā grib tikt pie nama ar labprātīgiem ziedojumiem. Ne Čikāgas latviešu biedrības izdotais biļetens, ne arī viņas paskaidrojumi presē skaidrību nav nesuši. Tieši otrādi, latviešu biedrības valdes un fonda komitejas paskaidrojumi šinī nama lietu padarījuši patiešām neskaidru. Ja nama fonda komiteja no citām organizācijām pieprasa noteiktas iemaksas un runā par šo iemaksu nodrošināšanu un varbūtēju atmaksu, tad neapšaubāmi, ka tiek radīts kaut kas līdzīgs akciju sabiedrībai, un tādā gadījumā vairs nevarētu runāt par labprātīgiem ziedojumiem. Turpretim, ja namu nodomāts iegūt no labprātīgiem ziedojumiem, tad visām organizācijām, mazām vai lielām, šinī lietā jārunā līdzi un kopīgi jāatrod ceļi, kā tikt pie līdzekļiem. Šo neskaidrību dēļ DV apvienība Čikāgā atturējusies no piedalīšanās nama fondā, un pilnsapulce valdes rīcību atzina par pareizu, jo DV kā aprūpes organizācijai nepiederētos ar saviem līdzekļiem piedalīties kādā peļņas vai varbūtēju zaudējumu uzņēmumā.

-rs

SADURSMJU APMĒRI PALESTĪNĀ PIEAUG

SMAGĀS CĪŅAS SĪNAJAS TUKSNESĪ ĒĢIPTES UN IZRAĒLAS VIENĪBU STARPĀ ATGĀDINA VISPĀRĒJA KAŖA SĀKUMU

Jeruzālemē. — Izraēlas valdība ziņo, ka naktī uz 3. novembri Izraēlas armijas vienības uzbrukušas ēģiptiešu pozīcijām, noguldinot 50 ēģiptiešu karavīru.

Kairo. — Naktī uz 3. novembri mēness apspīdētā Sinajas tuksnesī notika smagas cīņas spēcīgu ēģiptiešu un židu armijas vienību starpā. Kauja sākās, Izraēlas armijas daļām uzbrūkot ēģiptiešu pozīcijām pie Sabhas, deviņas jūdzes no El Aujas, demilitārizētā joslas.

Demonstrācijas Atēnās

Atēnās. — Nopietnākās pretangliskās demonstrācijas kopš sarunu sākuma par Kipras salas nākotni Anglijas, Grieķijas un Turcijas starpā notika šī gada 1. novembrī Grieķijas galvaspilsētā. Demonstrācijas ilga vairāk kā piecas stundas, rezultātā ievainoti 80 demonstrantu un 40 policistu. Par plašām demonstrācijām ziņo arī citas Grieķijas pilsētas. Demonstranti pieprasa, lai angļi izvācas no Kipras salas, [illegible] Kiprai, lai tā varētu izvēlēties, vai tā vēlas būt neatkarīga valsts, vai apvienoties ar Grieķiju. Tā kā 4/5 no Kipras salas 500.000 iedzīvotājiem ir grieķi, tad pēdējo izvēle nav grūti uzminama.

ĒLZA ŽEBRANSKA
Mākslinieces koncertturneja Kanadā sāksies 6. novembrī Toronto

VĒL NAV PAR VĒLU

Ar tukšām sarunām Rietumi mēģina glābt stāvokli Vidējos Austrumos

Ženēvas ārlietu ministru konference, nespēdama izkustināt iestigušos darba kārtības jautājumus, tagad ir atradusi sev jaunu nodarbošanos, proti, Vidējo Austrumu problēmu iztirzāšanu.

Sarunām šai jautājumā gan līdz šim ir bijis vairāk privāts nekā konferences raksturs, toties pasaules politikā situācija Vidējos Austrumos pašlaik ir daudz zīmīgāka un akūtāka nekā Eiropā. Eiropā komūnisms jau ir nostabilizējies un Rietumu lielvalstis tur vairs neko nevar darīt, lai šo stāvokli grozītu, atskaitot, protams, pasargāt vēl brīvo Eiropas daļu. Vidējos Austrumos, jo sevišķi Palestīnā, komūnismam līdz tim vēl nebija izdevies atrast stabilu pamatu. Tagad tas ir atrasts.

Padomju bloka ieroči Ēģiptei neizbēgāmi veicinās komūnisma populārizēšanu arabu valstīs. Vēl nav par vēlu, lai stāvokli glābtu. Rietumi to arī mēģina darīt ar sarunām ar Padomju Savienības ārlietu ministru, bet, kā parasts, bez panākumiem.

Izraēlas un Ēģiptes robežpatruļām turpinot vietēja rakstura cīņas gandrīz vai katru dienu, stāvoklis Palestīnā pašreiz tiek atzīts par draudošāku kā jebkad kopš kaŗa beigām. Komūnistu ieroči un kaŗa materiāli, ko komūnisti neparastā ātrumā sākuši piegādāt Ēģiptei, saspīlējumu tikai paasina. Līdz šim Port Saīdas un Aleksandrijas ostās paspējuši piestāt jau astoņi komūnistu kuģi ar viegliem ieročiem un MIG-15 strūklznīcinātājiem Ēģiptes armijai. Krievu IL-28 strūklbumbvedēji vēl atrodas ceļā. Cerībā aizkavēt Padomju Savienības plānus apgādāt Ēģipti moderniem bumbvedējiem, kas varētu tikt izmantoti agresīvos nolūkos, Rietumu sabiedrotie atteicās dot nepieciešamās atļaujas bumbvedējiem uzpildīt degvielas Kipras salā vai Grieķijā, kā tas būtu bijis nepieciešams, ja bumbvedēji uz Ēģipti būtu devušies pa gaisa seļu pāri komūnistu Bulgārijai. Padomju Savienības plānus Rietumiem patiesi „izdevās" aizkavēt — uz pāris nedēļām. Ēģiptei domātie bumbvedēji, salādēti krievu kuģos, tagad netraucēti peld uz Vidējiem Austrumiem.

Lai gan tirdznieciskā darījuma sākumā ar komūnistiem Ēģiptes ministru prezidents Nasers deklarēja, ka ārzemju militārām misijām Ēģiptē nav vietas, ieroču plūdiem sākoties, ministru prezidenta uzskati ir pēkšņi mainījušies. **Četrpadsmit padomju bloka eksperti jau ir ieradušies Ēģiptē. Tuvākā laikā sagaida ierodamies vēl četrdesmit techniķus ar tendenci šo skaitu palielināt. Padomju Savienības militārā misija ar vienu kāju jau atrodas Ēģiptē.**

Padomju ieroču sūtījumi Ēģiptei ir paspējuši radīt vispārēju satraukumu visā brīvajā pasaulē, jo komūnistu rīcība ir neapšaubāma kaŗa kūdīšana Vidējos Austrumos. Tas, kas satrauc Rietumus, Padomju Savienībai liek apmierināti pasmaidīt. Rietumu ārlietu ministru lūgšanās, draudi un brīdinājumi Molotovu neinteresē. Padomju Savienībai ir izdevies iesprauktiies Vidējos Austrumoss. **Kaŗa draudi Palestīnā komūnistu rokās ir iekļuši sevišķi spēcīgu dūzi, kas, pareizi izspēlēts, var dot Maskavai virsroku Ženēvas sarunās. Jau tagad Padomju Savienības sūtniecības pārstāvji Parīzē ir likuši saprast, ka, Francijai atbalstot Maskavas politiku Vācijas jautājumā, Maskava savukārt samazinātu savu ietekmi Vidējos Austrumos, varbūt pat Ziemeļafrikā.**

APSPIESTO TAUTU PRETESTĪBA AIZKAVĒJUSI KAŖU

Četru lielvalstu ārlietu ministru konferences sanākšanas dienā 27. oktobrī Ženēvā Apspiesto Eiropas Nāciju asambleja nosūtīja telegrammas Sav. Valstu ārlietu ministram Mekmilenam un Francijas ārlietu ministram Pinē. Telegrammā teikts, ka asambleja pārstāv turpat 100 miljonus apspiesto Latvijā, Lietuvā, Igaunijā un satelītu valstīs. Asambleja lūdz, lai Ženēvas konference spertu izšķirīgu soli šo nāciju brīvības un neatkarības atgūšanas virzienā. „Ir jānovērš šis lielākais šķērslis mieram, kas nāktu par labu kā apspiestām tautām, tā brīvajām tautām rietumos. Mūsu tautu noteiktā pretestība verdzināšanai ir aizkavējusi kaŗu," teikts telegrammā. Tālāk izteikta cerība, ka Rietumu valstis konferencē pacels šo jautājumu un neligs nekādus drošības līgumus, kas varētu sankcionēt 9 agrāk brīvo nāciju apspiešanu.

MASKAVA NORŪPĒJUSIES PAR EIZENHAUERA VESELĪBU

Padomju Savienība ar visdziļāko līdzjūtību seko Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera veselībai.

Arī Molotovs Ženēvā liek saprast, ka tieši tagad, viņa slimības laikā, Padomju Savienība ciena Eizenhaueru vairāk kā jebkad. Bet — Molotovs ir nobažījies, ka Eizenhauera atveseļošanās laikā, kamēr amerikāņu politikas groži atrodas citu rokās, Sav. Valstu politika kļūs stīvāka, ar daudz niecīgākām izredzēm panākt kompromisa vienošanos nekā līdz šim. Nav ne mazāko cerību, ka Eizenhauera slimības laikā amerikāņi nāktu ar priekšlikumiem, kas savā kalibrā varētu līdzināties Eizenhauera „aviācijas inspekcijas" plānam viņa atbruņošanās programmā.

Vadoties ar Kremļa direktīvām, Molotovs Rietumu ārlietu ministriem liek saprast, ka nākamo 14 mēnešu laikā, kamēr Sav. Valstīm būs ievēlēts jauns prezidents, politiskā laukā no amerikāņiem nekāds progresss nav gaidāms.

VĀCIJU APVIENOT NEIZDOSIES

Austrumvācijas valdības plāni Vācijas apvienošanai nodoti četru lielvalstu ārlietu ministru iepazīstināšanai ar tiem Ženēvā

Ženēvā. — Ja Padomju Savienības ārlietu ministrs Molotovs konferences turpinājumā vispār pieminēs Vācijas apvienošanas iespēju, tad vienīgi saskaņā ar plāniem, ko Austrumvācijas valdība iesniedza lielo ārlietu ministru iepazīstināšanai Ženēvā. Austrumvācijas valdības plānā paredzēta Vācijas pakāpeniska apvienošana bruņotā, bet neitrālā valstī. Austrumvācijā arī turpmāk pastāvētu nacionālizētā rūpniecība, kamēr Rietumvācijā privātuzņēmēji varētu turpināt darboties tāpat kā līdz šim.

Austrumvācijas valdības priekšlikums Vācijas apvienošanas iespējas tomēr neveicina. Rietumu diplomāti ir likuši saprast, ka gadījumā, ja Padomju Savienība Vācijas apvienošanu ir nolēmusi pamatot vienīgi uz Austrumvācijas plānu, ka tad nav nekādas nozīmes atsākt konferences darba kārtības pirmā jautājuma diskusijas.

Kā jau minēts, Austrumvācijas valdības plānā paredzēta pakāpeniska Vācijas apvienošana, nacionālizētās rūpniecības turpināšana Austrumvācijā, Vācijas apbruņošana — bet pilnīga neitrālitāte. Valsts pārvalde atrastos visas Vācijas padomes rokās. Šai padomē ietilptu Austrumvācijas un Rietumvācijas parlamentu pārstāvji. „Padomi pārstāvētu visu demokrātisko partiju un organizāciju reprezentanti."

Kad Austrumvācijas valdība 1950. gada rudenī ar līdzīgu priekšlikumu izteica gatavību Vāciju apvienot, komūnisti bija paredzējuši, ka visas Vācijas padomē piedalītos vienāds pārstāvju skaits no Austrumvācijas un Rietumvācijas, kaut gan Austrumvācijā ir tikai 18 milj. kamēr Rietumvācijā 50 milj. iedzīvotāju. Tagadējais Austrumvācijas valdības plāns ir jau mazliet uzlabota versija, salīdzinot ar 1950. gadu. Komūnisti, kā liekas, ir samierinājušies, ka Rietumvācijai padomē varētu būs lielāks pārstāvju skaits nekā Austrumvācijai. Bet, nedrīkst aizmirst, ka komūnisti spītīgi turas pie savas prasības, ka padomē jātiek pārstāvētām visām demokratiskām organizācijām — kas nozīmē, ka Rietumvācijas pārstāvju starpā būtu jāuzņem komūnistisko organizāciju reprezentanti Rietumvācijā. Iespējams tomēr, ka arī tad Rietumvācijai visas Vācijas padomē būtu lielāks pārstāvju skaits nekā Austrumvācijai. Šo pārākumu gan komūnisti momentā likvidē, jo viņu plānā paredzēts, ka padomes lēmumiem jābūt vienbalsīgiem. Rietumu diplomāti pret Austrumvācijas valdības plānu izturas ar vislielāko neuzticību. Ir zināmi citi gadījumi, kur komūnisti divas pretējās puses apvienojuši vienā padomē, lai vēlāk valdītu ne tikai šādā padomē, bet visā valstī. Tā tas notika ar Londonas un Polijas poļiem, kas tika apvienoti vienā padomē, kuŗu drīz vien ar Padomju Savienības palīdzību savā varā pārņēma komūnisti.

Jāmin vēl daži Austrumvācijas valdības Vācijas apvienošanas plāna galvenie noteikumi: Vācijas padome raudzītos, lai Vācijas apvienošana notiktu pakāpeniski, lai pamazām palielinātos sadarbība Rietumvācijas un Austrumvācijas starpā, lai tiktu uzlabota satiksme, pasta darbība un tirdzniecība. Padome sagatavotos Vācijas apvienošanai, kas būtu izdarāma ar brīvu vēlēšanu palīdzību. Pašreizējais Austrumvācijas plāns tieši vēlēšanu jautājumā ir ļoti neskaidrs. Apvienotas Vācijas territorijā ārzemju kaŗaspēkam nebūtu atļauts uzturēties. Sav. Valstis, Anglija, Francija un Padomju Savienība būtu spiestas izvākt savas armijas un likvidēt savas militārās bazes. Apvienota Vācija būtu apbruņota, bet neitrāla. Tai nebūtu tiesības pieslieties nedz Ziemeļatlantijas organizācijai, nedz Austrumeiropas aizsardzības blokam.

Atliek tikai konstatēt, ka Austrumvācijas valdības plāns par Vācijas apvienošanu nav nekas cits kā ne visai asprātīga ideja dalītas Vācijas turpināšanai. Nedz Rietumu ārlietu ministriem, nedz Rietumvācijas valdībai komūnistu plāns nav pieņemams.

Jauni biedri Apvienotām Nācijām?

Sav. Valstis meklē izeju, kā izvairīties no Drošības padomes pastāvīgo biedru — Sav. Valstu, Anglijas, Francijas, Ķīnas un Sav. Valstu — veto tiesībām jaunu biedru uzņemšanas gadījumā Apvienotajās Nācijās

AN, Ņujorkā. — Sav. Valstis censas pārliecināt Padomju Savienību, ka tagad būtu pienācis pēdējais laiks izbeigt veto tiesību izmantošanu, lai aizkavētu jaunu valstu uzņemšanu Apvienoto Nāciju biedru saimē. Sav. Valstu aktīvitāte sākās uz Kanadas priekšlikuma pamata, aicinot Apvienotās Nācijas uzņemt savu biedru skaitā 18 jaunus kandidātus: Spāniju, Japānu, Portugāli, Īriju, Italiju, Austriju, Somiju, Celonu, Nepalu, Lībiju, Jordānu, Kambodžu un Laosu, kā arī piecus Padomju Savienības atbalstītus aplikantus: Albāniju, Ārējo Mongoliju, Ungāriju, Rumāniju un Bulgāriju. Rietumi baidās, ka nonākot līdz Japānai un Spānijai, Padomju Savienība atkal izlietos savas veto tiesības. Japānas uzņemšanai Padomju Savienība pretojas tādēļ, ka Tokio un Maskavas starpā vēl joprojām nav parakstīts oficiāls miera līgums. Spānijai Padomju Savienība pretojas tās [illegible] Otrā pasaules kaŗa laikā. 1946. gadā, noraidot Spānijas uzņemšanu Apvienotās Nācijās, tika paziņots, ka tikmēr, kamēr Franko fašistu valdība valdīs Spānijā, pēdējai nav ko sapņot par uzņemšanu Apvienotajās Nācijās.

DALLESS SPĀNIJĀ

Madridē. — Izmantojot īso pārtraukumu Ženēvas ārlietu ministru konferencē, Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless izlidoja uz Madridi, kur apmeklēja Spānijas diktātoru ģenerālisimu Franko. Pēdējais apliecināja Dallesam spāņu tautas lielo vēlēšanos sadarboties ar Sav. Valstīm, kamēr Sav. Valstu ārlietu ministrs solījās gādāt, lai nākotnē attieksmes Spānijas un Savienoto Valstu starpā kļūtu vēl tuvākas un draudzīgākas. Garāka saruna Dallesam bija arī ar Spānijas ārlietu ministru, pārrunājot dažādas problēmas, kas skar Savienoto Valstu pārvaldītās flotes un aviācijas bazes Spānijā apmaiņā pret samniecisko palīdzību Spānijai.

BIEDRU VAKARS

DV Toronto nodaļa rīko 11. novembrī, plkst. 7.30 vakarā Daugavas Vanagu mājā, 123 Huron ielā, biedru vakaru Lāčplēšu svētku atzīmēšanai. Visi mīļi aicināti.

PRINCESE IZŠĶĪRUSIES PAR PIENĀKUMU PRET KOPVALSTI

Princese Margareta savā oficiālajā ziņojumā deklarē, ka atteikšanos no laulībām ar Pēteri Taunsendu viņa izlēmusi viena pati, lai veltītu sevi pienākumiem Kopvalsts labā. Šai izšķiršanās brīdī viņu stiprinājis grupas kapteiņa Taunsnda nešaubīgais atbalsts un padevība.

Britu pilsoņi šo ziņu uzņēma ar apbrīnu pret princesi un skumjām. Kāda vienkārša sieviete Londonā izteikusies: „Vai viņa nav brīnišķīga!"

Pēteris Taunsends, kā zināms, ir bijis izcils lidotājs 2. pasaules kaŗā. Vairākkārt apbalvots ar augstiem ordeņiem, kurus saņemt bijis jāierodas pie ķēniņa Džordža VI, tā kā pēdējais reiz pat izsaucies: „Atkal jūs?."

Džordžs VI, kas Taunsendu augsti vērtējis, viņu 1943. gadā aicinājis pie galma, kur viņš pavadījis 9 gadus līdz izsūtīšanai 1952. g. uz Briseli par aviācijas atašeju.

Ķēniņš Džordžs VI pats viņu iepazīstinājis ar princesi Margaretu, toreiz 14 g. v. meiteni. Ķēniņš bijis ļoti labvēlīgs Taunsendam, jo viņš varonību un raksturu stādījis augstāk par aristokratisko izcelsmi. Protams, Džordžs VI nevarēja paredzēt, cik liktenīga viņa meitai kļūs šī iepazīšanās.

Angļi tagad meklē vainīgo princeses dzīves lūzumā. Vini kurn pret Kenterberijas archibīskapu Dr. Džofreiju Fišeru, kas no savas puses nedod nekādus paskaidrojumus, un pret Edinburgas hercogu Filipu, kas arī pretojies šīm laulībām. Daži angļu laikraksti prasa grozīt likumu par laulības šķiršanu un ieteic pat revidēt Anglijas baznīcas tiesības.

Min. prezidents Īdens paskaidrojis, ka neviens pie viņa šai jautājumā nav griezies, lai viņš ko darītu princeses labā.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

APVIENOTĀS NĀCIJAS UN TAUTU PAŠNOTEIKŠANĀS

A. KRODERS

Viena no nožēlojamākajām Apvienoto Nāciju desmit gadu jubilejas lappusēm rakstīta pēdējā AN Sociālo lietu komisijas sēdē, apspriežot cilvēka tiesību aizsardzības nolīguma projektu. Jau tā ar netālredzīgo, dzīves īstenībai svešo, gadiem ilgo tērzēšanu par valstu suverēnitātes ierobežošanu rietumvalstu vadītāji Maskavai sagādāja izdevību sevi daudzināt par īsteno tautu tiesību un brīvības draugu, rietumniekiem arī šajā frontē — pašu vainas dēļ, bija jāpāriet uz nestiprajām aizsargāšanās pozicijām, Maskavai atdodot iniciātīvas priekšrocības un pret rietumniekiem sacelot Āzijas un Afrikas tautas, kas mostas savai brīvībai uz tautu pašnoteikšanās tiesību pamata. Neredzēt un nejust daudzo tautu nacionālo mošanos, sākot teorētizēt par tautu pašnoteikšanās un valstu suverēnitātes ierobežošanu, tā taču ir politiska aklība. Nemaz nerunājot par to, ka apspiestajām nācijām viņu suverēnitātes atgūšana ir visa jēga un šīs cīņas karogs.

Ja rietumnieki savas zaudētās simpatijas grib atgūt ar visādiem materiālās palīdzības kreditiem, tos piedāvājot allaž pēc šīm zaudētām kaujām, tad atkal no jauna pierādās politiska tuvredzība. Brīvībai mostošās tautas nav pērkamas ar materiālām vērtībām un par savu brīvību tās gatavas maksāt ar daudzreiz augstākām vērtībām, ko sauc par asinīm un dzīvību. Bet rietumnieki to negrib saprast un tādēļ zaudē vienu kauju pēc otras.

Diagnozēs rietumnieki dažkārt ir pat spīdoši: argumentācija pret boļševismu brilianta. Maskavas merķu [illegible] raksturojums arī, šķiet, pavisam pareizs, par famozo „Ženēvas garu" tagad paši rietumnieki runā tikai ar ironiju un viss būtu it kā labākā kārtībā. Bet kur slēdzieni? Kur terapija pēc pareizās diagnozes? Bet tā taču ir izšķirēja, ja grib, lai slimais kļūst vesels!

Un tomēr, rietumnieki atkal zaudē vienu no visnopietnākajām kaujām cīņā par tautu brīvību. Pēdējā AN Sociālo lietu komisijā apspriešanā nāca jau gadiem ilgi debatētais cilvēka tiesību aizsardzības nolīguma projekts. Azijas tautu vārdā Filipīnu delegāts iesniedza priekšlikumu nolīguma projektā kā pirmo pantu ierakstīt noteikumus par tautu pašnoteikšanos. Nu bija tā reize, uz kuru sen jau gaida visas apspiestās nācijas, proti, reize, kad rietumvalstu delegāti kā viens vīrs iestātos par šīm tiesībām, vēršoties pret Padomju Savienības liekulību jautājumā par tautu brīvību un tiesībām. Bet notika tas pats, kas nu jau pierasts: arī šo lielisko izdevību rietumnieki neizmantoja, pat vēl ļaunāk: AN ģenerālsekretārs iesniedza pretpriekšlikumu, ka Filipīnu delegāta iesniegums — jānoraida. Jo, raugi, cilvēks tiesību nolīgums esot domāts tikai individuālo tiesību aizsargāšanai, u. tml. Atkal nedzirdēja argumentu, ka brīvs cilvēks var dzīvot tikai brīvā valstī un nācijas brīvība ir individuālo tiesību priekšnoteikums. Un ģenerālsekretāra Hammeršilda priekšlikumu atbalstīja viss rietumnieku bloks ar ASV, Angliju, Franciju priekšgalā!

Šo situāciju momentāni aptvēra Maskavas vīri un pievienojās āzijiešu priekšlikumam, Hammeršilda iesniegumu noraidot ar lielu balsu vairākumu! Maskavas dzirnavas atkal varēs bagātīgi malt, un rietumnieki varēs tikai runāt par — krizi Apvienotajās Nācijās...

Pēc zaudētās kaujas rietumniekiem padomā tikai viens vienīgais viņu ierocis: Filipīnas salabināt un viņu pārstāvi iedabūt AN Drošības padomē, kur līdz šim bija Tito komūnists. Vai rietumniekiem šī kārtējā „maiņas operācija" izdosies un vai filipīnieši gribēs tautu pašnoteikšanās tiesības pārdot par sēdekli Drošības padomē, visas pasaules priekšā klaji pērkot šo sēdekli ar savu pamatprincipu pārdošanu, to rādīs tuvākie notikumi. Pagaidām šai rietumnieku „maiņas operācijai" panākumu nav. Un Ņikita Chruščevs varēs ņirgāties atkal. No rietumniekiem sagaidīt skaidru stāju būtu tas pats, kā sagaidīt, lai jūras vēzis sāk svilpot! Jo tikai maskavieši zina, ko grib un Chruščevs to pat vairs neslēpj, acīmredzot aiz āzlāta viltības apsvēruma: klaji pateiktai patiesībai neviens neticēs! Pie tam rietumnieki, taču negrb šādas patiesības dzirdēt, kādēļ arī šie Chruščeva ņirdzīgie vārdi brīvās pasaules presē gandrīz netika ne atzīmēti, ne komentēti.

Uz Ženēvu gan rietumnieki aizbrauca jau bez „Ženēvas gara," bet totiesu par to saldi un kairinoši runās Gromiko, Puškins un vecais lapsa Molotovs, jo — vai rietumnieki atkal būs gribējuši sadzirdēt to, ko viņi zina, proti, to, ko nupat, Ženēvas konferencei sanākot, raksta Maskavas Pravda: „Pirmā strādnieku un zemnieku valsts Vācijas vēsturē savas pastāvēšanas 6 gados ir kļuvusi ievērojami spēcīgāka. Sociālisma celšana Vācijas demokratiskajā republikā ir vēsturisks pagrieziens visas vācu tautas dzīvē un ir skaidrs pierādījums tam, cik uzvarošs ir marksisms — ļeninisms. VDR ir vācu tautas mieru mīlētāju spēku cietoksnis." Bet tas taču ir gluži tas pats, ko teica Chruščevs par jūras vēža svilpošanu! Un to Pravda raksta brīdī, kad rietumnieki kopā ar maskaviešiem grib panākt saprašanos par Vācijas apvienošanu — uz miera un brīvības ideju pamata!

MĀCĪTĀJA A. ČOPA DARBA SVĒTKOS

J. Kreiļa uzņ.

30. oktobrī māc. A. Čopa 50 mūža un 20 g. darba jubilejas aktā sv. Andreja baznīcas zālē Toronto. Aiz galda no labās: mācītāji — A. Voitkus, A. Briedis, O. Pello, A. Lūsis, E. Lange un A. Čopa kundze. Aizmugurē 1. ev.-lut. draudzes dāmu komitejas pārstāves jubilāram pasniedz ziedus un veltes.

BŪSIM MODRI!

KREMĻA ĢENERĀLUZBRUKUMS RIETUMVĀCIJĀ MĪTOŠAJIEM TRIMDINIEKIEM. NOZAGTAS JAU GANDRĪZ VISAS PRETKOMŪNISTISKO EMIGRANTU KARTOTĒKAS. PIRMIE „AMNESTIJAS" UPURI

Cik nojaušams, Kremlis pēdējā laikā nolēmis vērst pret Rietumvācijā mītošajiem trimdiniekiem plašu uzbrukumu, un tā sagatavošana, šķiet, rūpīgi sākta jau pirms ilgāka laika. Kā zināms, vairāk kā pirms gada komūnistu slepenie aģenti Augustdorfā, izsitot aizrestota loga rūtis, izmakšķerēja labu daļu Vācijas latviešu kartotēku, un, cik zināms, vāciešu policijas pūles noziedzniekus notvert līdz šim palikušas bez panākumiem. Kādā pāgājušās vasaras naktī, atslēdzot vairākas durvis, tie paši vai citi kremļa rokas puiši pievāca arī lietuviešu Rietumvācijas kartotēku. Nekādi netiekot pie igauņu kartotēkas, nesen, par labu brīdinājumu arī visām aizjūras trimdinieku laikrakstu redakcijām, sarkanie kramplauži ielauzušies igauņu karavīru laikraksta Voitleja telpās Etlingenā un pievākuši vismaz tā abonentu kartotēku līdz ar citām noderīgām mantām. Bez miņas Minchenē pazudusi arī visa, diezgan rūpīgi sargātā PSRS pēckara emigrantu adrešu kartotēka. Tas noticis gandrīz krievu emigrantu centrālās apvienības priekšsēža majora Kļimova un viņa vietnieka Džuba deguna priekšā. Šis notikums sevišķi Minchenes slavu tautības trimdinieku aprindās izraisījis ne vien sarūgtinājumu, savstarpēju neuzticību, bet arī bailes. Baiļu un neuzticības radīšana līdz ar trimdinieku cīņas spara mazināšanu ir viens no Kremļa pēdējā ģenerāluzbrukuma tuvākajiem mērķiem. Protams, tā nav sagadīšanās, ka drīz pēc Rietumvācijas kanclera Ādenauera apspriedēm Maskavā, kur Bulgāņins starp citu glumā valodā pieprasīja „nekavēt" 100.000 Padomju pilsoņus atgriezties dzimtenē un ar „Brīvās Eiropas" palaistajiem propagandas baloniem netraucēt PSRS gaisa satiksmi, sekoja arī „lielā amnestijas pasludināšana. Līdzīgas „amnestijas" tūliņ pasludināja arī dažas Kremļa satelitu valstis.

Tā kā Rietumvācijas ārlietu ministrs fon Brentāno kādā preses konferencē paskaidrojis, ka vācieši neliegšot Padomju Savienībai izziņu par tās pavalstniekiem un to adreses (kuras Kremlis pēc kartotēku laupīšanas akcijas zina jau gandrīz pilnīgi), tad Rietumvācijā mītošie trimdinieki pēc drīz sagaidāmās PSRS sūtniecības ieperināšanās Bonnā rēķinās ar vēl plašāku nervu bendēšanas terroru, kādu jau tagad komūnisti veic ar dažādu sarkano pasaku lapeļu (to starpā arī Cīņa) sūtīšanu no Austrumvācijas. Lai gan apsolītā ziņu sniegšana Padomijai par tās pilsoņiem nevarētu attiekties uz Rietumvācijā esošajiem Baltijas valstu pilsoņiem, tad tomēr arī baltieši ar zināmu atvieglinājumu uzklausīja vāciešu bēgļu ministra Oberlendera deklarāciju, ka asila tiesības, kā vienu no satversmes likuma paragrafiem, svēti ievēros arī turpmāk. Trimdiniekiem no komūnistu pārvaldītajām zemēm, kā politiskiem bēgļiem, piespiedu izdošana nedraud. Pēc vācu preses un citiem avotiem gan var spriest, ka „labu kaimiņu" attieksmju dēļ, lai veicinātu Vācijas apvienošanos un eventuāli, tāpat kā gusteknus, dabūtu atpakaļ arī vergu nometnēs ieslodzītos apm. 100.000 vāciešus (par kuņu esmi Kremļa varas vīri ir vairāk kā „izbrīnījušies" un tādēļ pieprasa vārdiskus sarakstus) Rietumvācijas valdībā var mēģināt ierobežot trimdinieku pretkomūnistiskos cīņas pasākumus.

Pēdējās nedēļās sarkanarmiešu raidītājs Volga, kas atrodas Ersnerē pie Berlīnes, sācis raidīt paģarļu, ledaini aprēķinātu un bieži dzēlīgu programmu slavu trimdiniekiem. Aizlauztās, asarainās balsīs ar šo raidītāju aicina dēliņus atgriezties ne vien trimdinieku mātes (solot, ka par izdarītājiem „noziegumiem" un dezertēšanu vairs nesodīs) un saldsērīgās krievu dziesmas, bet atskan arī velnišķīgi sagatavoti komentāri un kritikas par trimdinieku organizāciju darbību. Sava tiesa tiek arī trimdinieku vadītājiem, kuņus apvaino (un pēc pašu slavu trimdinieku domām diezgan precīzi) tās naudas izšķiešanā, kas domāta „mazajiem" emigrantiem. Izsludinātā „amnestija" un ne sevišķi rožainās koeksistences laikmeta izredzes, kas maztīcīgajiem pagrūtajos Rietumvācijas materiālajos apstākļos sāk aptumšot arī cerību uz drīzu komūnisma sagrāvi, paspējušas sagriezt galvas vairākiem slavu trimdiniekiem. Pirms neilga laika Čechoslovakijā atgriezušies vairāki čechi, kuņus vismaz uz robežas komūnisti sagaidījuši ar necerētu sirsnību un pompu. Kremļa „amnestijai" par upuri krituši arī daudzi krievi, to starpā divi profesori — Vasilakijs un Krutijs. Pēdējā nedēļā seši krievu trimdinieki, kuri, izmantojot „amnestiju," septembra pēdējās dienās bija devušies pie biedriem uz Austrumberlīni, pēc „sirsnīgās saņemšanas" laimīgi un, krustus metot, paspējuši pārsprukt vēlreiz pāri robežai. No Rietumberlīnes amerikāņi tos savās lidmašīnās atveduši uz veco dzīves vietu Minchenē. Šo krievu dēkainā ekskursija, kas dažiem dalībniekiem beigusies ar nagāna spalu iezilinātām acīm, daudziem atvēsinājusi „amnestijas" sakarsētos prātus. Visas pazīmes tomēr rāda, ka Kremļa ģenerāluzbrukums pret Rietumvācijā mītošajiem trimdiniekiem ir vēl tikai izejas stadijā. Nav izslēgts, ka tas turpināsies arī pret citu kontinentu politiskajiem trimdiniekiem, jo pašreizējā koeksistences laikā Kremļa bendēm trimdinieku asā pretkomūnistiskā darbība ir laikam vēl nepatīkamāka par naglām pašos labākajos balles zābakos. Kremlis ir nolēmis no šiem ļoti sāpīgajiem durekļiem vai nu atbrīvoties vai to asumu kaut kā likvidēt — tādēļ būsim modri!

Iepriecināsim INVALIDUS GRŪTDIEŅUS UN SLIMOS ZIEMASSVĒTKOS!

IEVĒRIBAI!

Operdziedone Elza Žebranska lūdz ziņot tautiešiem, ka visos viņas Kanadā rīkotajos koncertos bērniem no 6-12 g. vecāku pavadībā — ieeja brīva.

AR ATSAUCĪGĀM SIRDĪM

Izpalīdzībai un savstarpējam atbalstam svešumā daudz lielāka nozīme nekā tas bija dzimtenē, kad bijām nodrošināti ar visu nepieciešamo. Bet arī tad gadījās pa vajadzībai pēc izpalīdzīga drauga vai kaimiņa sirds.

Atmiņā laiks pirms vairāk kā trīsdesmit gadiem, kad tauta ziedoja un atbalstīja savus strēlniekus gan kaŗa laukā, gan slimnīcās frontes aizmugurē. Kaut toreiz netrūka dienišķās maizes, taču ikviens ziedojums priecināja un stiprināja šos ierakumu vīrus. Neaizmirstams bija tautas atbalsts Latvijas atbrīvošanas cīņu vīriem. Katrs, kaut niecīgākais devums vairoja viņos cīņas sparu un lika apzināties kopību ar savu tautu, kas aizturētu elpu klausījās ieroču valodā un aizlūdza, lai tā nestu uzvaru. Ne mazāku sirds devumu saņēma Otrā pasaules kaŗa leģionāri: tas viņiem palīdzēja varonīgi pārstaigāt Krievzemes dūkstis un sīksti turēties Kurzemes krastā.

Līdzīgs atbalsts tagad nepieciešams daudziem mūsu brāļiem un māsām, tēviem un mātēm, pamestiem bāreņiem, sirgstošiem kaŗavīriem. Ne tikai, lai biezāks būtu viņu maizes rieciens, bet arī sarūgtinātās sirdis lai izjustu, ka esam ar tiem un atceramies viņus savu spēju robežās. Tas stāv mūsu sirds un latviskā pienākuma ziņā. Būsim atklāti un atzīsimies, ka mēs, ja kaut trešo daļu savu ģimenes svētku, dzimšanas un vārda dienu svinību izdevumu pārsūtītu pāri ūdeņiem, tad ļoti daudz būtu palīdzēts. Vai mēs dažkārt nepriecājamies par daudz?

Daugavas Vanagu organizācija, kuras pamatlicēji prata palīdzēt kaŗabiedriem trūkumā, tā kliedējot arī morālo nospiestību, ik gadus klauvē pie Tavas un manas sirdsapziņas durvīm. Ierobežojies par kādu niecīņu, un Tavs devums nokļūs to rokās, kas izmisīgi cīnās ar trūkumu, ļaunu slimību, vai kādu citu kaiti, kas dzīvi padara grūti panesamu. Salīdzini savu ar cietēja dzīvi, un Tu sapratīsi, kāda jēga ir devīgai sirdij. Viņu ir daudz. Tādēļ neatraidi, ja Tevi lūdz Tavu tautiešu labā. A. Vilks

PATEICĪBA

Sirsnīgi pateicos visiem, kas mani apsveikuši 50 gadu mūža un 20 gadu darba atcerē gan ar novēlējumiem, gan ar balvām.

Mācītājs A. Čops, Toronto.

Latviešu strēlnieks sešdesmitgadnieks

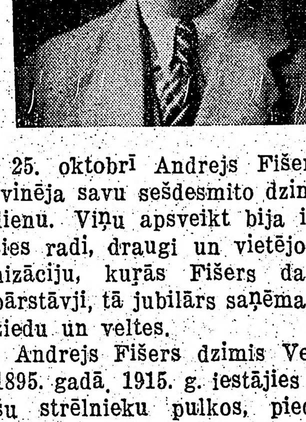

25. oktobrī Andrejs Fišers nosvinēja savu sešdesmito dzimšanas dienu. Viņu apsveikt bija ieradušies radi, draugi un vietējo organizāciju, kurās Fišers darbojas, pārstāvji, tā jubilārs saņēma daudz ziedu un veltes.

Andrejs Fišers dzimis Ventspilī 1895. gadā, 1915. g. iestājies latviešu strēlnieku pulkos, piedalījies 1916. gada kaujās pie Ložmetējkalna. 1917. g. izceļojis uz Krieviju no kurienes atgriezies Latvijā 1918., kad iestājies Latvijas nacionālajā armijā, kur nokalpojis līdz 1920. gadam.

Andrejs Fišers cīnījies Kurzemes frontē pret bermontiešiem un kaŗa gaitās apbalvots ar atzinības rakstu, kā arī ieguvis tiesības nēsāt Latvijas atbrīvošanas kaŗa piemiņas zīmi.

Pēc atgriešnās no kaŗa lauka dižkar. Andrejs Fišers kļūst gaļas vairumtirgotājs Rīgā. 1940. g. komūnisti viņa uzņēmumu nacionalizē, pēc kam censonis dodas uz savām lauku mājām Jaunpālos Ventspils apriņķī, kur dzīvo līdz 1944. gadam, kad kopā ar citiem kaŗa bēgļiem pārceļas uz Zviedriju, kur ar ģimeni dzīvo līdz 1949. gadam, kad izceļo uz Kanadu un apmetas uz dzīvi Britu Kolumbijas galvaspilsētā Ņūvestminsterā. Šeit viņš jau 6. gadu strādā kādā lielākā gaļas produktu pārstrādātuvē.

A. Fišers ir viens no aktīvākajiem DV darbības veicinātājiem atbalstītājiem, par ko arī pirmais Britu Kolumbijā saņēmis atzinības rakstu.

— X

ĢENERĀLK...
Mr. R. N. B...
Toronto, tel. ...
114 DANFOR...

KONS...
VILIS TO...
Tel. RE 8-7798, M...
5210 VICTORIA ...

Apdroši...
14 labākajās ...
VALD. B...
Tel. WA ...
48 Rathnally A...

LASIT...

LAIKS UZVIL...
DRĀN...

Latvijas Ameri... „Saulīt tecēj' te... ku pavēnī". — ... Bairovas apkārt... mājā dievkalpoju... dāja kāda māksl... žu pārpildītajā d... tais nenoslaucīja... ku reizi pierāda, ... su sirdi turas pi... nav aizmirsuši s...

Bet ko gan ... cilvēki šo nelai... nu labā?

Cik ļoti pa... kundzes vārdi, ... nevienas latv... kas šai visnel... tas daļai, mū... sniegtu roku.... cilvēki, kuņu ... gaisā kā nebi...

Mēs, kaŗa... bet nesagaid... nizācija sāktu ... nā. Viss atk... ...al apklusis. Šie nelaimīgie, izs...tumtie bērni taču, in mūsu ...enīši. Ja nu UNRRA neliku...igi viņus aizsvieda, pat viņu ...tību un vārdus izdzēsa, tad ta...agad tiem, kuriem nav aizbil... tādi ir jāieceļ. Brīvajā pasau... taču arī adoptētajam bērnam ...r likumīgs aizbildnis bāriņtiesā. Kāpēc mūsu organizāciju pārs...vji neiet pie brīvās pasaules bāriņ... tiesas pēc padoma? Un iemesl... taču prasīt aizbildni mums ir - t...m bārenīšiem, kuri nonākuši trako mājā, darba un grūti audzināmos namos, izsviestiem no audžu vecāku mājām, slimiem...

Tādu sāpju bērnu arī saglāba un otram arī pasniedza roku Slaucītāja kundze Toronto, Ont. Mēs nedrīkstam domāt, ka tā būtu tikai viņas personiskā lieta.

Mācīsimies no viņas un aprūpēsim savas tautas varoņu bārenīšus.

Par Latviju kritušo dēlu bārenīšiem, mūsu varoņiem — invalidiem, sāpēs un postā sabrukušām karavīru mātēm un tēviem, taču pat daudzsolīto fondu vēl nav, kaut gan laimīgo ļaužu fondi un balvas zeļ. Vai nebūtu laiks mums uzvilkt baltās drānas?

Karavīru māte, P. Kušķis, Babilonā

PALDIES HAMILTONAS ORGANIZĀCIJĀM

LA red.: 15. oktobris bija Hamiltonas Daugavas Vanagu diena. Ar lielu prieku un atzinību konstatējām, ka šai dienā nebija neviena cita lielāka sarīkojuma nedz Toronto, nedz kādā citā tuvākā pilsētā. Rezultātā mūsu Hamiltonas Vanagu sarīkojums bija ļoti labi apmeklēts. Nebija tā, kā DV dienās Toronto, kad turpat uz vietas bija vairāki sarīkojumi, pie tam vēl ne visai mazie. Šāda iecietība pret citiem sarīkojumiem un rīkotājiem, kāda bija ierādīta Hamiltonas DV pēdējam sarīkojumam, būtu ļoti vēlama arī uz priekšu ne tikai pašu mājās, bet arī ārpus tās. J. G., Hamiltonā

SVĒTRITA PĀRDOMAS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Paldies laikrakstam par ierādīto vietu mācītāja A. Lūša „Svētrīta pārdomu" rakstu serijai. Vientuļi dzīvojošam, tālu no latviešu centriem tā ir garīgā maize, spirdzinājums mātes valodā, kas rakstīts tik skaisti vienkāršā, saistošā stāstījumā.

H. Atoms, Luiziānā, manevros

Sarīkojumu kalendārs Toronto

5. novembrī — Elzas Žebranskas koncerts komercskolas zālē — Shaw ielā.
6. nov. plkst. 6 sv. Andreja baznīcas zālē Gaujas gaidu vienības Mārtiņu vakars.
11. nov. TLB un TLSpK Mārtiņu vakars Kolumbus zālē.
26. novembrī DV teātŗa 5 gadu jubilejas izrāde, A. Alunāna Visi mani radi raud, sv. Andreja baznīcas zālē.

DAUGAVAS VANAGI

ST. KATARĪNA

● 12. novembrī St. Katarīnas DV nodaļa atskatās uz pieciem darbības gadiem.

Svinības notiks 177 Niagaras ielā, Ukraiņu b-bas telpās. Sarīkojumu ievadīs svinīgs akts ar kaŗoga iesvētīšanu, ko izdarīs māc. A. Voitkus no Hamiltonas. Turpinājumā sekos mākslinieciski priekšnesumi, kuŗus noslēgs svētku balle. Sākums plkst. 7.00 vakarā.

● 11. decembrī vietējā DV nodaļa rīko DV teātŗa Kanadā izrādi „Visi mani radi raud," bij. Dailes teātŗa aktrises Almas Mačas režijā. Izrādes sākums plkst. 2 p. p. Izrāde notiks Page un Welland ielu stūrī, Slovaku biedrības telpās. Sarīkojuma atlikums paredzēts palīdzības darbam.

● Šinīs dienās vietējās DV nodaļas biedri apciemos katru latvieti savā pilsētā, lai Ziemassvētku ziedojumu akcijas ietvaros aicinātu katru ziedot kaut dolaru gaišāka svētku prieka sagādāšanai trūkumcietējiem Vācijā.

Sadzirdēsim šos klauvējienus pie mūsu durvīm un sirdsapziņas, lai sniegtu ar mazumu palīdzīgu roku savas tautas vissmagāk cietušai daļai — mūsu grūtdieņiem Ziemassvētkos.

DV ASV valde nosūtījusi uz Vāciju Care sainīšus

Sakarā ar saņemto no DV CV norādījumu DV ASV valde uz Vāciju nosūtījusi 1300 Care sainīšus pēc sekojoša sadalījuma:

V. Janumam Augustdorfā 500 sainīšu, no kuriem 100 vai 50 Augustdorfas ģimnazijas kopgaldam; 150, ja iespējams pārsūtīšanai uz Austriju un pārējos Augustdorfas tuvumā esošiem trūcīgiem tautiešiem. Bez tam trūcīgo vajadzībām attiecīgās pilsētās un apkārtnē nosūtīts: Jānim Gūtmanim — Oldenburgā 100 saiņu; Paulam Zacam — Hamburgā 100 saiņu; Andrejam Pētersonam — Neušatē 100; Pēterim Biezam — Minchenē 100; Voldemāram Knutam — Lērā 100; Verneram Pauzeram — Vircburgā 100; Adolfam Ozoliņam — Berchtesgādenā-Insulā 100; Jūlijam Būmanim — Farelē 100 saiņu.

KANADĀ

TORONTO

● Latviešu Saimniecisko darbinieku apvienība Kanadā nosūtījusi $20.00 uz Sav. Valstīm par Care saiņiem nosūtīšanai archibīskapam T. Grīnbergam izdalīšanai trūkumcietējiem Vācijā pēc viņa ieskatiem.

● 29. oktobrī pēc koncerta Ņujorkas DV vīru koris ar diriģentu Br. Skulti, solistes H. Lūse, I. Pulciņa - Baumane un pianists A. Bērzkalns bija aicināti DV namā, kur Toronto nod. dāmu komiteja tālos viesus pacienāja ar aukstām vakariņām. DV KV pr-dis V. Mukts cieminiem pateicās par vērtīgo sniegumu un pūlēm, kuras tie uzņēmušies, mērojot tālo ceļu uz Toronto. Koŗa pr-ks A. Līdacis pasvītroja, ka viņi labprāt braukuši pie Kanadas latviešiem, lai nodibinātu ciešāku kontaktu un iepriecinātu ar savām dziesmām. Viņš arī pateicās par labi noorganizēto koncertu un parādīto viesmīlību. Turpmāk, L. paskaidroja, koris uzņemšot savā repertuārā T. Keniņa komponētās dziesmas. Tanī pašā vakarā ar autobusu koris devās atceļā uz Ņujorku.

LONDONA, ONT.

● Londonas latviešu organizācijas š. g. 29. oktobrī Publiskās bibliotēkas telpās rīkoja referātu un diapozitīvu lentu demonstrējumu. Vēst. P. Dreimanis runāja par darbinieku pārpuūlēšanos un par labākiem paņēmieniem patērētās enerģijas atgūšanai. Ierosinātie jautājumi pamudināja vairākus sanāksmes dalībniekus papildināt tos ar saviem novērojumiem un piedzīvojumiem. Pēc debatēm prof. A. Dreimanis demonstrēja diapozitīvu lentas (100 uzņēmumu) ar Kurzemes un Zemgales ainavām un vēsturiskiem uzņēmumiem. Ieeja sanāksmē bija brīva. Tā bija labi apmeklēta, ap 60 dalībnieku — bērnu, jauniešu un pieaugušo tautiešu.

● LL Kopas valdes un informācijas biļetena redakcijas tag. adrese: prof. A. Dreimanis, 287 Neville Dr., Suburban Service No. 1, London, Ontario.

● Sestdien, 19. novembrī no plkst. 9-9.30 vakarā CFPL radiofons — (980) noraidīs Reiteŗa koŗa iedziedātās latviešu dziesmas. Ps.

HAMILTONA

● Elzas Žebranskas koncerts Hamiltonā notiks svētdien, 6. novembrī, plks. 7.00 vakarā vietējās konservātorijas telpās, James St. S., Pie klavierēm Vēra Leinvēbere. Programmā latviešu un cittautu komponistu darbi. Rīko HLB un DV Hamiltonas nod. Ieeja $2.00, $1.50 un $1.00. Studentiem un skolēniem puscenas.

ST. KATARĪNA

● Latviešu sestdienas skolas vecāku sapulcē ievēlētā vecāku padome darbosies šādā sastāvā: pr-dis V. Zveinieks, sekr. un kasieris P. Vītols, padomes loc. G. Lazdiņš. Padomes pr-ža adrese: 1 Eastburne Ave., tel. MV 20757 St. Catharines, Ont.

L. L.

Igauņu preses gads

Igauņu pasaules apvienība izsludinājusi nākošo gadu par igauņu preses gadu, kurā uzsāks kampaņu cenšoties panākt, ka katrs igaunis lasītu kādu laikrakstu vai žurnālu. Igauņu pasaules apvienība (nesajaukt ar Igauņu vispasaules padomi, kas nodibinājās šogad) ir privāta organizācija, kas rūpējas, lai nepārtrūktu saites starp visā pasaulē izkaisītiem igauņiem. Organizācija izdod savu žurnālu, kas šogad atzīmē savu 25 gadu pastāvēšanu. Igaunijas neatkarības laikā pasākta tradicija ik gadus novembrī rīkot „Ārējās Igaunijas dienu," lai stiprinātu saites starp igauņu kolonijām un dzimteni. Šis darbs turpinās arī tagad trimdā. Igauņu pasaules apvienības sēdeklis ir Ņujorkā.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtī atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī nesaskanēt ar redakcijas viedokli.

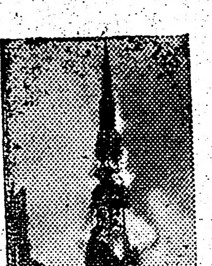

SVĒTRĪTA PĀRDOMĀM

TIKAI VIENAS LIETAS VAJAGA

Mācītājs Arnolds Lūsis

„...Marta, Marta — tu rūpējies un zūdies par daudzām lietām. Bet tikai vienas lietas vajaga. Marija sev izraudzījusies labāko daļu — tā viņai netaps atņemta."
Lūkas ev. 10. 42.

Jēzus viesošanās Martas un Marijas namā, par ko mums stāsta Lūkas evaņģelija 10. nodaļa, veidojot tikai it kā mazu, nenozīmīgu epizodu evaņģēlija tēlotā, lielā drāmā, kur uz dzīves skatuves nostājas un ar Jēzu sastopas daudz un dažādi cilvēki: slimie, kas grib kļūt dziedināti, izmisušie, kas meklē mieru savai dvēselei; pazudušie, kas vēlas atgriezties pie Dieva; paštaisnie, kas nāk nesdami līdz delnā paslēptu akmeni, lai izdevīgā brīdī to mestu uz viņu nīsto un neieredzēto Nācarieti.

Marija un Marta šai raibā cilvēku pūlī ir it kā necilas, vienkāršas sievietes.

Un tomēr — šo divu rakstura pretējo māsu namā Betānijā, netālu no Jeruzālemes, laikam, ir bijusi vienīgā vieta, kur Jēzus tiešām juties kā mājās.

Kā šī intīmā, sirsnīgā un ilgstošā draudzība sākusies, mēs nezinām. Bet evaņģeliskās liecības nepārprotami rāda, ka starp šiem trim cilvēkiem valdījusi tuvības un sirsnības izmaiņa, kādu atrodam tikai visciešākā brāļu un māsu mīlestībā.

Lūk tādēļ, atceroties Jēzus dzīvi, mums bieži vien jāatceras čaklās Martas un dievbijīgās Marijas nams.

Uz šo namu Jēzus steidzas tad, kad saņem vēsti, ka Lācars, Martas un Marijas brālis, ir grūti slims. Šim namam tuvojoties, Marija nāk Viņam pretī un raudot uzrunā: "Kungs, ja tu būtu bijis še, tad mans brālis nebūtu miris!"

Evaņģelisti tikai vienreiz stāsta mums, ka Jēzus raudājis. Un tas noticis šo skumjo vēsti saņemot... Bet — kur Pestītājs ir atnācis, tur skumjas tiek pārvērstas priekā un nāve dzīvībā.

Tā arī Marijas un Martas nams kļūst par vietu, kur turpina dzīvot viens no tiem divi jaunekliem, ko mūsu Kungs un Pestītājs uzmodinājis no miršiem.

Marijas un Martas namā Jēzus meklē patvērumu, mieru un atpūtu tad, kad, ceļā uz Jeruzālemi tam nākas iet caur Jūdejas apgabalu, kur laudis ir naidīgi noskaņoti pret Viņu un Viņa jauno mācību.

Ar Marijas un Martas namu saistās atmiņas arī par kādu citu zīmīgu notikumu: Ejot uz Jeruzālemi, Jēzus nojauš, kāda traģēdija, kāds liktenis viņu sagaida svētajā pilsētā. Baigu nojautu mākts, Viņš stāsta saviem mācekļiem, ka Viņam būs jāciešs, ka rūgtais sāpju kauss Viņam garām neaizies. Bet Mācekļi savu Kungu nesaprot. Tikai Marijas iejūtīgā sirds iedrebas bailēs un izmisumā.

Un, kad Jēzus atkal ir nonācis viņas namā, Marija, sekojot senai austrumnieku paražai, pērk īstu, ļoti dārgu Nardu eļļu, svaida ar to Jēzus kājas un tās ar saviem matiem nožāvē.

Viens no Jēzus mācekļiem — Jūda Iskariots — šādu izšķērdību nesaprot.

„Kādēļ šī svaidāmā eļļa nav pārdota par trīssimt sudraba gabaliem?", viņš sarūgtināts jautā, „un kādēļ nauda nav izdalīta nabagiem?..."

Jūda Iskariots mācēja naudu vērtēt un pazina naudas varu. Mārciņa nardu eļļas maksāja trīssimt sudraba gabalu. Vienkāršam cilvēkam tas bija pa darbu sapelnītais. Vēlāk, kad Jūda nodeva Jēzu, par savu negēlīgo darbu viņš saņēma daudz mazāk... tikai trīsdesmit sudraba gabalus...

Bet Jēzus apsauc neapmierināto: „Laid, lai tas paliek manai bēru dienai! Jo nabagi vienmēr ir pie jums, bet es pie jums vienmēr nebūšu" (Jāņa 12 8). „Patiesi, patiesi es jums saku, kamēr vien visā pasaulē šis evaņģēlijs, pasaule pieminēs, ko šī sieva ir darījusi."

Marija un, jādomā, arī viņas māsa Marta iet Jēzum līdz uz Jeruzālemi; tās pavada Viņu uz Golgātu un raud pie Viņa krusta, kad baiļu un izmisuma mākti, mācekļi ir izklīduši un paslēpušies...

Arī Lieldienu rītā, pie tukšā kapa stāvot, Marija redz no nāves augšām atbrīvoto, augšāmcēlušos Pestītāju...

Tādēļ, kā jau minēts, par Mariju un Martu un ar viņu namu saistās atmiņas par skaistiem brīžiem Jēzus dzīvē.

Jēzus saruna ar Mariju un Martu ir nozīmīga tādēļ, ka tā mums rāda, kur meklējami īstie pamati kristīgam pasaules uzskatam un dzīves ziņai.

„Tikai vienas lietas vajaga," — Jēzus atgādina čaklai Martai, kas mīļam un gaidītam viesim cenšas klāt bagātīgu galdu. „Tikai vienas lietas vajaga," Jēzus atgādina Martai, kas ir sarūgtināta, ka Marija viņai nepalīdz, ka Jēzus vārdos klausīdamies, viņa aizmirsusi ikdienas rūpes un pienākumu. „Marija sev to labo daļu ir izraudzījusies un tā viņai netiks atņemta."

Ko ar saviem vārdiem Jēzus gribējis teikt sev draudzīgi noskaņotām māsām un, droši vien arī tagadējā laikmeta cilvēkam?

Pirmā kārtā, ko Jēzus mums grib dot, liekas, ir tā, ka vajaga tikai vienas lietas, lai cilvēks savā dzīvē justos laimīgs un apmierināts. Un tā ir ticība.

Šo ticību mēs iemantojam, sastopoties ar Jēzu. Šo ticību mēs iemantojam, klausoties Viņa vārdos un Viņa mācībā. No šīs ticības izaug mūsu kristīgā dzīves ziņa — tās garīgais, drošais, ilgstošais un stiprais pamats, bez kura mēs nevaram pastāvēt.

Kad teiksmainais Maķedonijas ķeizars Aleksandrs Lielais Grieķijā apciemojis filozofu Diogēnu, (kurš, kā to stāsta, dzīvojis mucā un bijis ļoti pieticīgs vīrs) viņš tam jautājis: „Ko tu visvairāk vēlētos, Diogēn?"

„Kungs, nestāvi man saulei priekšā," filozofs atbildējis:, „cita nekā es nevēlos."

Bet Diogēnam radniecīgu cilvēku pasaulē ir bijis un būs bezgala maz. Lai cilvēks justos laimīgs un apmierināts, viņam šķietami vajag daudz lietu. Un to, kā viņam vajaga, nosaka viņa paša mazais, bieži vien neapmierinātais un iegribīgais „es". Ir, piemēram, cilvēki, kas visu mūžu tiecas pēc popularitātes, kas dara visu iespējamo, lai citi viņus ievērotu, lai tie pastāvīgi atrastos sabiedriskās dzīves un sabiedrisko pārrunu degpunktā; tikko tiem jānoiet no spilgti apgaismotās sabiedriskās dzīves skatuves, viņi jūtas sarūgtināti, jo vienatnē tie nezina ko iesākt paši ar sevi. Ir cilvēki, kas nevar un nemāk dzīvot bez tā prieka, ko tiem sagādā par izklaidēšanos dēvētā sabiedriskā rosme un aktivitāte. Katru brīvo novakari tie cenšas izmantot jautru draugu pulkā. Bet šīm mazām vājībām blakus nostājas vēl citas, daudz izteiktākas un spilgtākas. Un viena no šīm lielām vājībām ir mantrausība. Jau Jēzus laikmetā cilvēks nemācēja un negribēja iztikt tikai ar to vien, ko viņš savas ikdienas nodrošināšanai ar savu darbu varēja nopelnīt. Materiālās vērtības tam vairs nebija līdzeklis dzīves nepieciešamo vajadzību apmierināšanai; tās daudziem cilvēkiem jau bija kļuvušas par dzīves pašmērķi. Tādi cilvēki jutās un jūtas laimīgi tikai tad, ja tiem ir uzkrātas vērtības, noguldījumi, kapitāli.

Bet šāda nepieciešamība ir izaugusi no neveselīgas, aplamas dzīves ziņas, kas prasa daudz materiālo vērtību, lai justos laimīgs un apmierināts.

(Nobeigums 6. lpp.)

Latvijas grāmatnīcība Maskavas gūstā

Trimdas laikrakstos vairākkārt parādījušās recenzijas par latviešu grāmatām, kas iznākušas padomju Latvijā, un konstatēta to nežēlīgā varmācība, ko latviešu rakstniecībai nodara padomju varasvīri, lai tikai ieturētu Maskavas noteikto ģenerāllīniju. Latviešu rakstniekiem stingri noteikts, kādā garā jāraksta, izdevniecībām noteikts, kādas grāmatas jāizdod un grāmatu tirgotājiem tāpat noteikts, ar kādām grāmatām un kādā veidā jātirgojas.

Klausoties ikdienas skaistās frāzes par koeksistenci, par Ženēvas garu, par padomju it kā jauno kursu attiecībā pret Rietumu zemēm u. t. t., nesen iedomājos pārbaudīt, vai skaistām frāzēm ir kāds pamats. Aizrakstīju kādai lielākai grāmatnīcai Rīgā un lūdzu paziņot, kādas daiļliterātūras grāmatas latviešu valodā iznākušas pēdējos gados. Tāpat lūdzu atsūtīt man jaunāko grāmatu katalogu vai sarakstu un paziņot, kādā veidā iespējams par grāmatām norēķināties. No savas puses piedāvāju starptautiskos pasta kuponus kā eventuālu samaksu par grāmatām.

Pēc ilgākas gaidīšanas saņēmu arī atbildi, tikai ne no latviešu grāmatnīcas Rīgā, bet no Maskavas! Atbild Vsesojuznoe objeģiņenije Meždunarodnaja kņiga Maskavā un vācu valodā norāda, ka daiļliterātūras grāmatas latviešu valodā varu pieprasīt tikai no KAWE (?) komisijas grāmatnīcas Berlīnē, Šarlotenburgas ielā 2, tātad padomju joslā. Kāpēc gluži komerciāla rakstura atbildi nav drīkstējusi rakstīt latviešu firma, kurai mans pieprasījums bija adresēts, un kāpēc latviešu grāmatas nedrīkst izsūtīt tieši no Latvijas, tas atbildes vēstulē nav minēts. Bet tas arī nav mums, trimdiniekiem, jāpaskaidro, jo mēs visi labi pazīstam padomju „brīvību." Koeksistence, Ženēvas gars un jaunais padomju kurss ir kārtējie ziepju burbuļi, kas palaisti vienīgi pasaules maldināšanai. Chruščeva, Lāča un citu komūnistu apgalvojumi par kultūrālo brīvību tagadējā Latvijā ir tikai nelietīga makšķere, ar kuru uzķert lētticīgos. Bet trimdas latvieši uz to gan neuzķersies.

Dī Pī Rietumvācijā.

SAIŅU SŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Padomijas kasē ieplūst milzu summas

Saiņu sūtīšana piederīgiem Latvijā pēdējā laikā izvērtusies par plašu akciju. ALA's apgādes biroja vadītājs Klaupiks ziņoja teikt, ka uz Latviju līdz šim jau nosūtīti saiņi 150-200 tūkst. dolāru vērtībā. Vairāk kā puse no šīs vērtības ir ieplūdusi padomju valdības kasē kā muitas un sūtīšanas izdevumi. Muitas un citas nodevas jāsamaksā sūtītājam, jo saņēmējam nav pa spēkam to samaksāt. Muitas likmes, ko padomju valdība tagad nosaka no katras preces, augstas un tās svārstās no 50 centiem līdz 100%. Par jauniem apģērbiem jāmaksā 100 % muitas, par lietotiem — 80% no vērtības. Par šokolādi, konfektēm un kafiju jāmaksā muita 68 centi par mārciņu, par kakao — 91 cents, par cukuru — 6 c., piena pulveri — 32 c., sviestu 26 c., gaļu — 40 c., parastām ziepēm — 7 c., bet tualetes ziepēm — $1,99, medikamentiem — 25% no vērtības. Bez tam padomju valdība aprēķina sev inspekcijas izdevumus $1,51, pārvadāšanas izdevumus $7,- un vēl dažādas citas nodevas. Sūtījums nevar pārsniegt 22 mārciņas. Sūtījums nonāk pie saņēmēja apm. pēc 6 nedēļām. Saiņu nosūtīšanai uz Padomju Savienību darbojas īpašas aģentūras, tādas ir Ņujorkā, Čikāgā un Filadelfijā, arī Eiropā.

Ir saprotama tautiešu vēlēšanās palīdzēt saviem nelaimīgajiem piederīgiem dzimtenē, bet no otras puses nomāc bažas, vai vēstuļu rakstīšana un saiņu sūtīšana nenes nelaimi piederīgiem. Ir novērots, ka krievi veicina saiņu sūtīšanu. Ir aizdomas, ka dažas no saiņu sūtīšanas aģentūrām strādā kontaktā ar padomju iestādēm un tām pieplūst ziņas par piederīgiem. Cik tālu ir izdevies no pārbēdzējiem noskaidrot, tad komūnisti kontrolē sarakstīšanos ar ārzemēm. Kā mēs to labi atceramies, padomju pavalstniekiem bija jāpilda dažādas aptaujas lapas. Ja kādā no šīm lapām kāds latvietis nav uzrādījis, ka viņam radinieki dzīvo ārzemēs, un tomēr saņemis no ārzemēm vēstules vai saiņus, tad MVD uzsāk attiecīgās personas vajāšanu par viņu slēpšanu, par ko draud trīs gadi cietuma sods. No savas puses varētu ieteikt tautiešiem sekojošo: nerakstīt un nesūtīt saiņus bez iepriekšēja uzaicinājuma no piederīgo puses Latvijā.

Amerikas lietuviešu presē pacelts ierosinājums, lai Amerikas valdība ievadītu sarunas ar padomju valdību pār mīlestības sūtījumu atvieglošanu, kas nāktu par labu padomju pavalstniekiem.

VELTO CERĪBU PAĢIRAS

Sadzīvošanas politika starp komūnismu un demokratijām devusi pirmos brīdinājuma signālus pretkomūnistiskajiem trimdiniekiem. No poļu un krievu pretkomūnistiskajiem bēgļiem padomju kalpībā atgriezušies pāris visai ievērojamu darbinieku. Oficiāli, kā tas vispār šādos gadījumos parasts, minētās personas apzīmētas par nodevējiem, spiegiem u. t. t. Varbūt, ka tas tā ir, bet nedrīkst aizmirst kādu citu ļoti svarīgu psīcholoģisku faktoru. Cilvēks nav bezkaislīgs pazemes avots, kas savus ūdeņus var nenosakāmi ilgu laiku pludināt ierastā gultnē, netaujādams, vai kāds klausās viņa guldzēšanā vai ne. Cilvēks ir pats savs mērķis savā dzīvības laikā, bet kā viņš ik brīdi to sasniedz, paradoksālā kārtā nosaka lietas, kas atrodas ārpus viņa paša: nauda, maize, slava, mīlestība, dzimtene. Ja cilēks, trimdai ieilgstot, spēj un māk svešumā sadraudzēties ar kādu no pirmajām pieminētajām lietām, tad par pēdējo nav liela raize, var cerēt un rotaļāties ar pagājību, kamēr apkrīt. Lielākā tiesa visos laikos tā darījusi. Bet ir kāds spītīgs, manis pēc var sacīt arī nenormāls un slimīgs mazākums, kam dzimtene nozīmē kaut ko elpai līdzīgu. Viņi var gan nežēlīgu apstākļu spiesti kādu laiku bez tās iztikt, sevišķi, ja vēl pastāv kaut cik reālas cerības savā dzīvības laikā tur atgriezties. Bet ar mūža sarukšanu un cerību sadilšanu smacējošā svešuma sajūta top arvien smagāka. Cilvēks sajūt, ka visi svešinieku izteiktie palīdzības un cerību vārdi ir tikai viņu politiskās rutīnas sīkdaļas, kas nepieciešamas nemierīgo elementu bijušās dzimtenes un neatkarības sentimenta pakāpeniskai atrofēšanai. Šī atrofija mūs padara nejūtīgus pret pasaules notikumiem, ka pat visai ievērojami vīri sešpadsmit gadus ilgi nemainīgi apgalvo.: „Mūsu lietas labojas, Dieva dzirnas maļ lēni, bet labi," vai pēc Ženēvas konferences: „Mēs stāvam turpat, kur esam stāvējuši..."

Kopš 1939. gada mūsu lietas nav labojušās, bet vienīgi pasliktinājušās. Un ja Dieva dzirnas ir ko malušas ne vien labi, bet arī ātri, tad tie esām mēs — Latvijas brīvības laika paaudze! Labi būtu, ja mazākais šiem izcilajiem vīriem laiks neko nevarētu kaitēt un tie varētu stāvēt, kur tie ir stāvējuši, bet vajaga paiet vēl tikai desmit vai piecpadsmit gadiem un diezin vai ASV, Anglijā vai Austrālijā vēl kādi būs, kas vispār interesēsies, kur mēs esam stāvējuši un kad beiguši stāvēt?

Tāpēc es nebrīnos un neuzdrošinos to visos gadījumos dēvēt par nodevību, ja koeksistences laikmets izraisa atsevišķus notikumus, kas it kā neiederas ne mūsu pretkomūnistiskās nostājas, nedz propagandas rāmjos. Ne visi no mums ir bēguši, lai savu dzīves atlikumu pavadītu svešām tautām piederošajā brīvībā un tās paspārnē plāpātu par komūnisma briesmām vai ciešanām, kas uzliktas viņu dzimtenei. Kas reiz fiziski slīcis un izjutis to nežēlību, kas piemīt ūdenim, ja tas ir jāpieņem gaisa vietā, tas varbūt sapratīs, ka izmisīga elpas aizturēšana, ķepurošanās un gaidīšana daudz cerību nesola, un tas arī nogiedīs, ka ne tikai fiziski vien cilvēks var nonākt nosmakšanas situācijā. Vīri aiz koeksistences smaidu aizkara to saprot un liekas, ka par trimdinieku psīchi domā vairāk nekā par to, ko šiem brīvās balss runātājiem atļauj runāt. Viņi zina, ka tie, kas ir pret komūnismu visnaidīgāk noskaņoti, koeksistences atmosfairā smok visnežēlīgāk, no kā rodas reakcija, kad veltīgi izmantotā uzticība un cerības pārvēršas ienaidā un atriebībā. Cilvēks jūt, ka tā mūžam viņa dzimtenes lieta šā vai tā ir pazaudēta un vienīgais, ko tas var darīt, lai izbēgtu bezcerīgajam sastingumam, ir labprātīgi nodot sevi ienaidniekiem un kalpot tiem, nekārojot par to nekādas brīvības, kā vien cerību nomirt savā izpostītajā zemē.

Es neapgalvoju, bet domāju, ka šādi cilvēki ir arī starp mums. Es arī neuzdrošinos tos dēvēt par Latvijas nodevējiem, bet gan par Rietumu demokratiju nodotajiem taisnības vientiešiem.

Valentīns Pelēcis.

Kāpēc nepaceļ Baltijas jautājumu AN?

TNYT ievietojis tiesneša Džekoba Pankina vēstuli, kurā viņš apskata iespēju par Baltijas valstu jautājuma pacelšanu Apvienotajās Nācijās. Ja AN pieņēma lēmumu apspriest Alžīras jautājumu, tad tikpat labi var apspriest arī Baltijas valstu jautājumu. Alžīra ir Francijas sastāvdaļa, kādēļ franči šo jautājumu ieskata par savu iekšējo lietu. Protestējot pret AN lēmumu franču delegācija atstāja Ņujorku un atgriezās Francijā. Nav grūti iedomāties, kas notiktu, ja AN nolemtu apskatī Baltijas valstu jautājumu.

Rūpējas par Brīvās Eiropas raidījumiem uz Baltijas valstīm

Komiteju Latvijas, Lietuvas un Igaunijas brīvībai pārstāvji apmeklēja Brīvās Eiropas raidījumu vadību, lai pārrunātu jautājumu par šo raidījumu uz Baltijas valstīm organizēšanu. Raidījumu vadība ierosinājumu uzņēma labvēlīgi.

Brīvās Eiropas raidījumi notiek poļu, čechu, ungāru, rumāņu un bulgāru valodā. Šie raidījumi var sniegt vispusīgāku informāciju nekā Amerikas Balss, kas ir amerikāņu valdības iestādījums.

LATVIEŠU TAUTA IR ĻOTI NELAIMĪGA

ŠĀDUS IZMISĪGUS VĀRDUS KĀDA LATVIEŠU STRĀDNIECE RĪGĀ UZ IELAS PAGUVUSI PATEIKT DĀŅU ŽURNĀLISTAM BENTAM HENIUSAM, KURŠ NESEN RĪGĀ BIJIS KĀ DĀŅU TŪRISTS UN TAGAD SAVUS IESPAIDUS PUBLICĒ RAKSTU SERIJĀ. BENTS HENIUSS KĀDREIZ RĪGĀ NODZĪVOJIS 9 GADUS (NO 1928. — 1939.), KAS VIŅAM DOD IESPĒJU IZDARĪT SVARĪGUS SALĪDZINĀJUMS.

Vēstule no Stokholmas

Viņš raksta: „Nevaru nepateikt, ka tas man bija liels „šoks" — atkal redzēt Rīgu, to pilsētu, kas pirms kara tik strauji auga un veidojās. Šoreiz es nebiju Latvijas galvaspilsētā ar 400.000 iedzīvotājiem, bet — biju krieviskā miljona pilsētā. Nav iespējams dabūt oficiālus skaitļus par to, cik patlaban Rīgā iedzīvotāju. Bet no sarunām ar latviešiem, nebūs nepareizi, ja tagadējo Rīgas iedzīvotāju skaitu lēsīšu ap 300.000 latviešu un 700.000 krievu. Daudzi apgalvo, ka Latvijā atvests vesels miljons krievu. Šādus ieskatus apstiprina arī citas ziņas. Piemēram bērnu slimnīcā 75% pacientu ir krievi. Vēsturiski bagātajā Latvijas universitātē latviešu studenti lēš, ka krievu un latviešu studējošo skaitliskā attiecība ir 25:75%. No oficiāliem avotiem man tika sniegtas ziņas, ka Rīgā ir tikai 30% krievu. Bet cilvēkam, kurš var atšķirt latviešu valodu no krievu, pietiek tikai pastaigāties pa Rīgas ielām, ko es arī darīju visas trīs dienas, cik man bija iespējams būt Rīgā, lai uzzinātu, ko viņi savā starpā runā. Tikai divas reizes daudzajās sarunās es dzirdēju runājam latviski. Latviski runāt vēl nav aizliegts. Nacionālā teātrī un operā izrādes tiek sniegtas latviešu valodā. Nav aizliegts arī tērpties nacionālajos tērpos vai dziedāt tautas dziesmas un latviešu komponētās dziesmas. Dziesmu svētkus, ko agrākajos gados latvieši rīkoja katrus piecus gadus, rīko arī tagadējā valdība. Kaut ierobežoti, bet vēl latvieši var kopt savu nacionālo kultūru. Bet ilgākā laika skatījumā nav nekādu šaubu par to, kurp iet notikumu gaita. Jau šodien visi ielu uzraksti, tāpat arī uzraksti uz ielu dzelzceļiem ir abās — krievu un latviešu valodā, bet centrālā stacijā es dzirdēju, ka visi izsaucieni par vilcieienu pienākšanu un noiešanu notiek tikai krievu valodā.

NO 10 IELAS GĀJĒJIEM 3 — 4 IR UNIFORMĀS

Šodien Rīga izskatās kā liela krievu militāra nometne. Rīgā novietots krievu garnizons, bet, arī neatkarīgi no tā, uniformētu ļaužu Rīgā ir nenormāli daudz. Var droši sacīt, ka no desmit ielas gājējiem trīs līdz četri ir uniformās. Nepārtraukti pa Rīgas ielām maršē krievu militārās vienības vai arī drāžas smagie auto, pilni krievu kareivjiem. Policijā, cik man izdevās pārliecināties, dienestā saistīti tikai krievi, izņemot dažus atsevišķus latviešu komūnistus. Rekvizēti veseli dzīvokļu rajoni militārā personāla novietošanai. Bez tam pastāvīgi tiek taisītas dažādas militāras ierīces. Staigājot pa Rīgas tā saukto Maskavas priekšpilsētu redzēju, ka patlaban tiek taisīts milzīga apmēra militārs lidlauks.

Nav grūti iedomāties, ka valstī, kas atrodas okupācijas varā un kas tiek izveidota par policijas valsti, valda bailes un nedrošības sajūta. Satiekoties ar latviešiem viņu mājās, uz ielām vai apstādījumos, tūdaļ kļūst saprotama tā patiesība, ko viena latviešu strādniece, noskrandušās drēbēs man uz ielas Rīgā teica: **„Latviešu tauta ir ļoti nelaimīga!"**

DEPORTĀCIJAS NOTIEK JOPROJĀM

Dzīvokļu trūkums ir pavisam neiedomājams. Jo Rīga taču bija celta tikai apmēram pusmiljona iedzīvotāju vajadzībām. Karš Rīgu bija samērā taupījis. Tikai nelielā vecpilsēta ir gandrīz izpostīta.

Ļoti grūti bija dabūt kādu informāciju par apstākļiem uz laukiem. Protams, ka visa latviešu lauksaimniecība ir kollektīvizēta. Man izdevās pabūt tikai vienā kolchozā, un tur no sarunām ar latviešiem dabūju zināt, ka uz laukiem vairums dzīvo latvieši. Pirms kara uz laukiem dzīvoja 61% no visiem Latvijas iedzīvotājiem, pārējā daļa bija nodarbināta rūpniecībā un tirdzniecībā. Bet pirmskara rūpniecība ir iznīcināta. Krievi grib Latviju pārvērst par savas industriālizācijas punktu.

Rietumu valstīs daudzkārt publicēti skaitļi par šausmīgajām deportācijām no Baltijas zemēm. Labi informēti latvieši man apgalvoja, ka deportēto skaitli var rēķināt ap 50.000. Galvenās deportācijas notikušas 1940. gadā un atkal pēc 1945. gada, krieviem otreiz iebrūkot Latvijā. Pirms krievu iebrukuma Latvijā dzīvoja 74% latviešu, 12% krievu, 5% žīdu. Attiecības pārvērtās pēc pirmā krievu spiediena, kad 1939. g. 29. oktobrī Latvijā (Liepājā un Ventspilī) iemaršēja pirmās krievu vienības tā sauktajās bazēs, kas faktiski ievadīja zemes okupēšanu.

Rīgā man bija izdevība sarunāties ar pāris drosmīgiem latviešu pretestības kustības vīriem, un tie man pateica, ka arī viņi toreiz nobalsojuši „par", jo neviens citādi nemaz nedrīkstējis balsot. Vispār nav aprakstāmas latviešu ciešanas pagājušā kara laikā. Krievu okupanti galvenokārt cenšas iznīcināt latviešu intelliģenci, un nav gandrīz nevienas latviešu ģimenes, kur kāds nebūtu deportēts, pazudis, nogalināts u. t. t.

DZĪVES STANDARTA UZLABOJUMA NAV.

Redzot Rīgā valdošo milzīgo nabadzību, salīdzinot pasakainās cenas ar zemajām darba algām, viegli saprotams, ka nevar būt runas par dzīves standarta celšanos. To apstiprināja sarunas ar ļaudīm no visām aprindām. Tikai māksliniekiem un padomju zinātniekiem ir samērā laba dzīve. Turpretī strādnieku dzīves apstākļi ir ļoti smagi un eksistences cīņa ir pārāk grūta.

Daudziem latviešiem vaicāju, vai vācu okupācijas vara bija grūtāk panesama? Noteikti lielākais vairums atbildēja, ka krievu okupācija ir daudz smagāka. Lūkoju kādu latvieti sastapt, kurš aizstāvētu Latvijas iekļaušanu Padomju Savienībā. Man neizdevās tādu latvieti sastapt."

SAVIENOTĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● ..DV ASV valde sarīkoja 29. oktobrī slēgtu vakaru Arlingtona zālē, Ņujorkā, uz kuru bija ieradušies ap 120 apmeklētāju. priekšnesumos uzstājās Tonija Kalve un Adrienna Maļinovska ar deklamācijām, dziedāja Skaidrīte Prince (soprāns) un jaunais dziedonis Visvaldis Ģedulis (baritons), pie klavierēm bija Okolo — Kulaks. Priekšnesumiem sekoja vakariņas un dejas.

KALAMAZŪ

● 18. novembra atcere notiks svētdien, 20. novembrī, plkst. 3.30 pp. Masoņa templa zālē. Runās Komitejas Latvijas brīvībai loceklis O. Rancāns. Koncerta daļā piedalīsies koris Dziesmu Vairogs un dziedone R. Melliņa, deklamēs H. Sildega. Pēc akta un kocerta kopējs azaids turpat apakšējās telpās.

● Sakarā ar Latvijas ev.-lut. b-cas vidējo un riet. draudžu konferenci, Kalamazū bija ieradušies 17 mācītāji. Daži piedalījās arī dievkalpojumos. Ev.-lut. latv. draudzes jaunatnes dievkalpojums notika Ciānas baznīcā 28. oktobrī. Tanī piedalījās draudzes mācītājs A. Piebalgs, prāv. J. Ķullītis un mācītājs Nesaule. Ar solo dziesmām to kuplināja R. Melliņa un vijolnieks J. Rinkušs.

Sv. Jāņa ev.-lut. latv. draudzei dievkalpojums notika 29. oktobrī sv. Trīsvienības baznīcā. Tanī piedalījās draudzes māc. J. Turks, prāv. J. Ķullītis un prāv. A. Birznieks. To kuplināja vijolnieks prof. V. Ruševics, pie ērģelēm prof. Ā. Ābele. Konferences noslēgumā dievkalpojums notika 30. oktobrī, Ciānas baznīcā. Tanī piedalījās draudzes māc. A. Piebalgs, prāv. J. Ozols, prāv.. Ķullītis un prāv. A. Birznieks. To kuplināja koris Dziesmu Vairogs, nodziedot T. Keniņa kantāti Kurzemes kareivim. prof. Ā. Ābeles ērģeļu pavadījumā. Solo dziedāja brīvmāksl. A. Ruševica. Šinī dievkalpojumā archibīskapa vietnieks prāv. J. Ķullītis, asistējot prāv. J. Ozolam un prāv. A. Birzniekam, archibīskapa T. Grīnberga pilnvarā mācītāja amatā ieveda Jāni Strautnieku, uzliekot ap kaklu amata nozīmi — sudraba krustu. Visi dievkalpojumi bija kupli apmeklēti.

● Kalamazū ev.-lut. latviešu dr. sarīkojums Rudens svētki notika 30. oktobrī Recreation Park zālē. Tos atklāja draudzes priekšnieks J. Gailis. Pēc tam runāja prāv. J. Ķullītis, apgaismojot pašreizējo stāvokli Latvijā un tur esošo mācītāju darbību, kā arī iepazīstināja ar tagad Latvijā izdoto dziesmu grāmatu. Baznīcas virsvaldes pr-ks zvēr. adv. Eglītis īsumā atreferēja notikušās konferences gaitu un uzsvēra, ka pie visām draudzēm būtu nepieciešamas svētdienas skolas Sarīkojumu ar solo dziesmām kuplināja A. Sīlis un Z. Ābele, bet ar vijoles solo prof. V. Ruševics. Visiem klavieru pavadījumu veica prof. Ā. Ābele. Sniegumi tika uzņemti ļoti atsaucīgi. Pēc tam notika vērtīgu mantu izloze, kurā daudzi laimēja labas lietas. Jaunatne nodevās dejai, spēlēja Saginavas latviešu dejas kapella.

● Vietējā Latviešu biedrība rīko 26. novembrī J. Niedras un P. Lielzuikas koncertu Stetsona kapellā. Pie klavierēm būs V. Treimanis.

Kalns

GRAND RAPIDI (MICH.)

● Jaunatnes pulciņš Pērse sācis pievērsties pavisam nopietniem pasākumiem un noorganizējis latviešu valodas mācības lekcijas ģimnazijas kursa apmērā. Programmā paredzēts: runa, raksti, pieturas zīmes, izteiksme, sacerējums, kā arī gramatika un poētika valodas praktiskai atbalstīšanai. Mācīs skolotājs Mārtiņš Gaide, un nedēļā paredzētas divas stundas. Mācību laiks pēc vienošanās pirmajā sanāksmē, kura notiks 9. novembrī, plkst. 19 vakarā. Mācības bez maksas, kursus apmeklēt lūgti visi, it sevišķi jaunatne. Nobeigums paredzēts 1956. gada maijā, kursu beigušajiem izsniegs apliecības.

● Jānis Vasariņš iepircis zemes gabalu pilsētas dienvidaustrumu daļā un nodomājis celt savu māju paša spēkiem. Māju iepircis arī H. Karlsons ar ģimeni.

V. Z.

POKIPSIJA, N.Y.

● Latvijas valsts svētku dievkalpojums notiks 13. novembrī, plkst. 15.00 Pirmajā luterāņu baznīcā. Pl. 17 Germania Hall telpās (Church St.) notiks svinīgs akts ar dzejnieces Karolas Dāles piedalīšanos, kura lasīs referātu un savas jaunākās dzejas. Pēc svinīgā akta sekos groziņu vakars.

— Aiz smalkjūtības pret savu līgavaini es tiešām vairāk nedrīkstu izģērbties.
— Kas tad jums vēl atlicis mugurā?
— Mans saderināšanās gredzens.

Laikr. Latvija Amerikā
abonementa maksu, sludinājumus un informāciju
Milvokos pieņem
V. GRANTS
1573 N. Warren Ave, Milwaukee 2, (Wisc.), U.S.A.

CEĻA VĀRDI

Es nepūlos atbrīvoties pats no sevis, bet gan allaž labāk un dziļāk pats sevi iepazīt.
Kirkegords

*

Ir tikai nedaudzi cilvēki, kas pazīst iekšējās pasaules patiesību. Tikai tad, kad tos satricina dziļas ciešanas, tie saskaras ar šo patiesību — kā tādi, kas mokās smagā sapnī, ilgodamies atmosties.
S. Sīverts

*

Mēs gādājam sev draugus; mēs gādājam sev ienaidniekus. Bet Dievs gādā mums allaž jaunus kaimiņus.
G. Čestertons.

ASTRAS APGĀDĀ

Š. g. 12. novembrī iznāks ZENTAS MAURIŅAS

TĀLĀ GAITA

Šai darbā, kas jau ieguvis pasaules slavu, individuālā un tautas dzīve vienreizēji saaužas izteiksmīgā liktendziesmā. Dziļš saturs ietērpts vienkāršā, bet mākslinieciski izcilā literārā formā. Bagāta tipu galerija, dzīves izpratne, pazīšana un mīlestība.

Ārzemju kritika par Z. Mauriņu saka: „Tālā gaita ir ģeniāla autora liela stila romāns."

Grāmata glītā apdarē, māksl. ED. DZEŅA zīmējumi. Cena $4.00 Ja šo grāmatu pasūtināt tieši no apgāda, iemaksājot naudu līdz š. g. 12. novembrim, tad to var saņemt par 20 proc. lētāk, t.i. $3.20.

VĒL DABUJAMI:

K. Raudives romāns NEREDZAMĀ GAISMA, $3.90

Romāns iznācis arī vācu valodā Thomas apgādā Cīrichē. Ārzemju kritika autoru vērtē kā vienu no izcilākiem mūsdienu rakstniekiem.

Ortegas-Y-Gasset MEDITĀCIJA PAR MĪLESTĪBU, $3.35

LATVIEŠU TRIMDAS DESMIT GADI — Dr. H. Tichovska redakcijā, $4.30

J. Klīdzējs VIŅAS UN VIŅI, $3.35, broš. $2.65

Z. Mauriņa CILVĒCES SARGI, $3.50

Z. Mauriņa PILSĒTAS UN CILVĒKI, $3.45, broš. $2.75

Sagatavošanā Dz. Freimaņa romāns VIĻŅI

ASTRAS APGĀDS c/o ANNA TICHOVSKIS, 129 Indian Rd., Toronto, Ont., Canada, LL 8682

850 Bloor St. W. pie Ossington Ave, Toronto, Tel. LO 7076

MATINEE HATS

DĀMU CEPURU VEIKALS

Krājumā: Velvetu, filču, veluru un... kokteiļu cepures. Pagatavojam arī no pienesta materiāla — tāpat arī gatavojam līgavām, līgavas māsām.

MARTA ŠVERNS

WM. BOLLAND Real Estate

1130 COLLEGE ST., TORONTO

Izdevīga īres māja pilsētas centrā

12 istabas, 3 virtuves ar pieslēgtām plītīm, liels dārzs un garāža. Centrālapkure. Tuvu satiksmei un veikaliem. Cena $14.200. Iemaksa $2.800. Iespējas nopirkt par zemāku cenu ar lielāku iemaksu. Ienākumi no mājas sedz visus mājas uzturēšanas un obligāciju maksājumus, pie tam 4 istabu dzīvoklis paliek īpašnieka rīcībā.

Bloor — Pacific

7 istabu dubultķieģeļu atsevišķi celta māja. Liels dārzs un iebraucamais ceļš. Eļļas apkure. Moderna virtuve. Cena $14.900. Iemaksa $3.000.

Jane — Dundas

6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāžas iespējas. Cena $11.900. Iemaksa $1.600.

Zvanīt V. MUKTAM, LL 3744 darbā, LL 7606 mājās

SKATS SVEŠĀ PASAULĒ

TICĪBAS FONTĀNS

III

Ir Amerikas kontinentā paražas, kuras mums šķiet ne vien svešas, bet ar kurām mums ir grūti samierināties. Tāda viņu atlieksme pret aizsaulē aizgājušajiem. Mums liekas ārēji formāla, pat nosodāma viņu it kā paviršā izturēšanās tuvinieku pavadīšanā: tikko šķirsts ielaists kapā, visi izklīst, pat nenogaidot tā aizbēršanu. Nekur neredzam arī ielās cilvēkus sēru drēbēs. Samaksāts apbedīšanas birojam — un ar to ir kā izbeigušās visas saites ar bijušo.

Un tad viņu kapenes... Šie klajumi, kur izkaisīti nelieli akmens pieminekļīši vai horizontālas plāksnītes ar aizgājušā dzīves datiem. Pēdējās bieži tā iesligušas zemē, ka drīz vien nav pat saskatāmas, un kapiem var staigāt pāri.

Kad latvieši Virdžinijā vairākkārt mani vedināja braukt uz kādiem skaistiem kapiem, es neticīgi vilcinājos. Beidzot kādā skaistā pēcpusdienā tur iegriezāmies — un iespaids bija pilnīgi negaidīts, tā ka tur redzētais pavedināja pārdomāt arī šo amerikāņu dzīves atšķirību no mūsu redzētā un pierastā.

—

Nogriežoties no lielā autoceļa, nonākam no ikdienas trokšņa un steigas ar kokiem pilnīgi noslēgtā plašā piekalnē, kuras vidus daļā ir īpatnējs piemineklis — Ticības fontāns.

Pirmajā acumirklī šinīs kapenēs jūs pārsteidz gaiša prieka izjūta: liela grupa gaiši zaļu patinētu bronzas figūru paceļas virs zalganu granītu ietvertā fontāna ūdens baseina. Šķiet, šīs figūras atraisījušās no zemes, savā lidojumā un īsu mirkli apstājušās — un visas tās kopā it kā personificē ticību mūžīgai dzīvībai, ko tās iedveš arī jums, varbūt skeptiskajam skatītājam.

Tuvāk vērojot jūs atšķirat pieaugušu un bērnu grupas (piemēram, septiņi bērni, zēni un meitenes, kas, ar laiviņu braucot, kopā noslīkuši), bet neviena no tiem nenomāc sāpes vai bailes no nezināmā, kas sagaida citā saulē, jo viņi zina, ka nāve viņus nevar šķirt no palicējiem, ka aizsaulē tie, kas mīl viens otru, reiz savienojas.

Šī ideja radusies amerikāņu Nacionālo Piemiņas kapu direktoram, architektam Robertam Marlo (Marlowe), un viņš griezies pie tēlnieka Kārļa Millesa (Carl Milles), zviedru izcelsmes ASV pilsoņa, ar priekšlikumu to izteikt tēlos, radot Ticības fontānu Nacionālajām kapenēm Falls Cērčā(Falls Church Virdžinijā.

Mākslinieks atzīstas, ka viņam bijis daudz jādomā un ilgāku laiku jātaisa uzmetumi, iekāms viņš stājies pie šī darba, un pēc 12 gadiem (1952. gadā) viņš to nobeidzis 77 gadu vecumā.

Kārli Millesu, kā nederīgu praktiskai dzīvei, stingrais tēvs, zviedru armijas virsnieks, sūtījis uz Čili pie kāda drauga, lai tas no viņa iztaisītu cilvēku (kā stāsta pats mākslinieks). bet pa ceļam toreiz jaunais Milles apstājies Parīzē, un tā viņu sagūstījusi, tā, kā M. strādājis visādus darbus, lai tur varētu dzīvot un brīvajā laikā nodoties savām mākslas studijām. 1899. g. mākslinieku b-bas „Salon" izstādē Millesa darbus redzēja Ogists Rodēns, kas atzinis jaunā mākslinieka talantu, viņu visādi atbalstījis un kādu laiku saistījis par asistentu savā darbnīcā.

Šī gadu simteņa sākumā amerikāņu mākslinieku b-ba pie Detroitas Millesu aicinājusi uz Savienotajām Valstīm. M. vilcinājies un tikai pēc divreizēja ASV apmeklējuma un viņa darbu izstādes panākumiem viņš pārcēlies uz turieni. Pirmais darbs, ko viņš tur dzīvodams radījis, ir Orfeja fontāns, kas atrodas Stokholmā Koncertnama priekšā. Pēc tam viņš veidojis daudz monumentālu skulptūru; to starpā St. Luī pilsētā Ūdeņu straumju sastapšanās jeb Misisipi un Misuri upju laulības; skulptūras St. Paulā (Minn.), Ņujorkā Rokfellera Centrā u. c.

Dievišķais spēks dabā, tā varenība un neiznīcība it īpaši izteicas viņa pēdējā šedevrā — Ticības fontānā (K. Milles mira 80 gadu vecumā šī gada 20. septembrī Stokholmā).

Amerikāņu gaišā ticība — amerikānis deva ideju māksliniekam — apvienojumā ar veca eiropieša dziļo dzīves gudrību un talantu ir radījusi mākslas darbu, kas neļauj zūdīties par neizbēgamo nāvi un par aizgājušajiem, bet paceļ garu no zemes rūpēm un iznīcības.

Augstu pāri visai grupai paceļas eņģelis. Kāds amerikānis prasījis māksliniekam: vai eņģelis klausās, ko saka viņa bronzas bērni apakšā?

„Nē, atbildējis K. Milles, „viņš klausās, ko saka ļaudis, kas nāk aplūkot fontānu."

Un ļaudis, kas iet šais kapenēs un ierauga aizgājušos tēlus, izjūt: nav nāves, jo gars nemirst, un arī mazticīgajiem dzīve kļūst gaiša.

Tā pamazām noskaidrojas, kāpēc amerikāņi sēras par mirušajiem nenes uz āru, kāpēc viņu izturēšanās tuvinieku nāves gadījumā ir vienkāršāka, kāpēc viņi sēras nekultivē. — Bet mēs zinām arī, ka ASV valdība katra sava kritušā karavīra mirstīgās atliekas pārved mājās pat no Tālajiem Austrumiem. Un pēc Pirmā pasaules kara netāl no Verdēnas viņi uzcēla milzu kapenes saviem varoņiem.

Arī šeit minētajā svarīgajā jautājumā par dzīvības un nāves uztveri, pavirši skatoties, mēs savā garīgā pārākuma apziņā bieži varam maldīties. Domājams, ikviens, kam būs izdevība pakavēties pie Ticības fontāna, vismaz uz brīdi ar gaišāku skatu vērsies pasaulē un atzīs dzīvības mūžīgo ritumu, kā to varbūt intuitīvi ir izjutis amerikānis, bet vecais eiropietis ir ietvēris mākslas tēlos.

Ang. Gailīte.

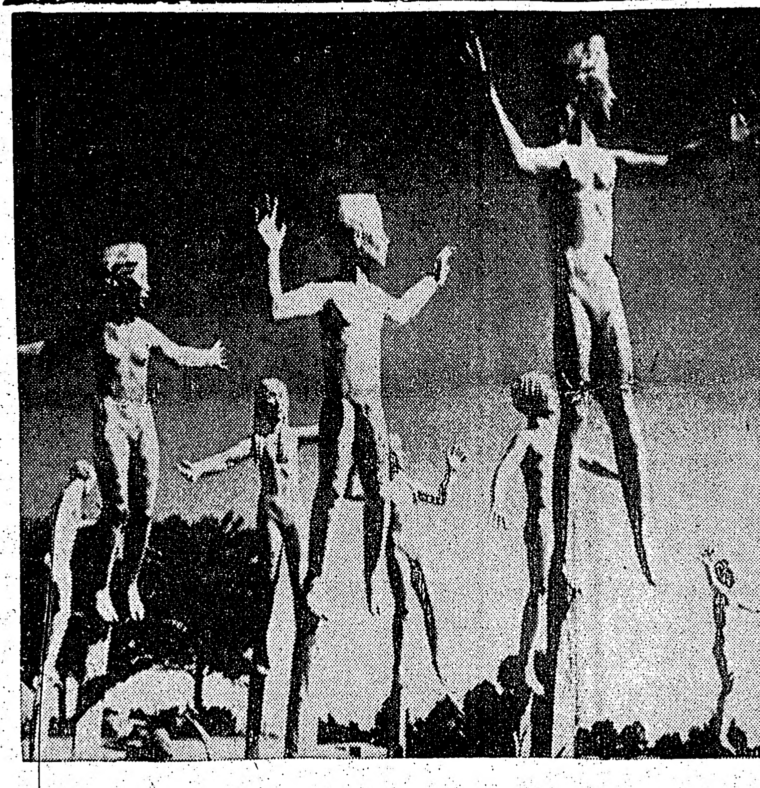

Zemei atrautie bērni dodas Aizsaulē

Teorija un prakse

Britu tiesnesis Geralds Šparrovs, kurš, lai atrisinātu angļu sieviešu „pārpalikumu", atklātos priekšlasījumos un rakstos sirdīgi ieteic angļu salās ievest poligāmiju, tagad pats izšķīries par vienu sievu un apprecējies. Daiļā jaunlaulātā kundze savukārt atklātībai paskaidrojusi: „Viņam es tomēr būšu vienīgā sieva, jo lāga zēnam vispār nav tik daudz naudas, lai viņš spētu uzturēt vēl kādu citu sievu." Šparrova kundze tomēr piebildusi, ka viņai, protams, neesot nekādu iebildumu, ja viņas laulātais draugs turpinot aģitēt par poligāmijas nepieciešamību.

PĒTERA SLAVINSKA FOTO STUDIJA SANFRANCISKO

Lasot ziņojumus un apceres par notikumiem latviešu sabiedriskajā un mākslas dzīvē Ziemeļkalifornijā gan avīzēs, gan žurnālos, lasītāji jau vairākus gadus no vietas ir ievērojuši, ka šie raksti vienmēr ir bijuši papildināti ar labi akcentētu un notikumam gaumīgi pieskaņotu illustrāciju — foto uzņēmumu materiālu. Zem šiem uzņēmumiem avīzēs vai žurnāla slejā dažkārt ir bijis redzams šo uzņēmumu autora vārds: „Pētera Slavinska uzņēmums."

Par šo balti melno un gaismas mākslu Pēteris Slavinskis sācis interesēties studenta gados Rīgā. Sākumā, kā pats Slavinskis to atceroties saka, paspēlējies ar foto aparātu tā joka un prieka dēļ. Ar laiku tomēr izrādījies, ka šis prieks ir bijis dziļāks un nopietnāks: 1939. gadā Amatniecības kamera pēc pārbaudēm un novērtējuma izsniegusi amata meistara diplomu.

Apmēram pirms diviem gadiem, kad Pēterim Slavinskim jau sirsnīgi apnikusi stundu alga, kalpajušanās un minūšu skaitīšana līdz dienas beigām, viņš spītīgi riskē savus iekrātos pāris tūkstošu dolaru un atver pats savu foto studiju San Francisko. Viņš nesāk vis ar kādu kaktiņa istabu un apliecību uzņēmumiem, bet ir papētījis šejienes apstākļus un zina, ka bodītes amerikāņi necienī. Viņš atver īstu foto studiju, kurā klients drīkst un var pasūtināt ko vēlas un kā vēlas. Sākumā no savas iedrošināšanās ir satrūcies arī pats jaunais foto studijas īpašnieks. Un gaida: Kas notiks? Šeit ir zeme un lielpilsēta, kur daudz ko izšķir reklāma. Šādai reklāmai Pēterim Slavinskim nav līdzekļu. Viņa vienīgā reklāma ir uz vislabāko paveikts darbs. Lēnām, bet arvien pieaugoši vairojas to skaits, kas šīs labi paveiktā darba reklāmas kārdināti, sāk atvērt Pētera Slavinska Foto studijas durvis 2379 Chestnut Street, San Francisko, kas ir netālu no slavenajiem Golden Gate.

Tagad no foto studijas reklāmu loga pret skatītāju, kas apstājas pie Pētera Slavinska fotostudijas, skatās slavenu amerikāņu armijas vīru sejas, laimīgo jaunlaulāto smaidi, latviešu dziedoņu un mūziķu acis, kas ciemojušies San Francisko, bērnu piemīlīgās galvas, gudri un mīlēti suņi, vienkāršu cilvēku domīgās sejas, jā — pat kāds indiāņu virsaitis visā tautiskās uniformas košumā. Studijas klientūra ir augusi ļoti.

Pēc diviem draba gadiem Pēteris Slavinskis bija aicinājis pie sevis draugus savā jaunajā mājā uz „pačalošanas vakaru." Saskaņā ar Slavinska dinamisko dabu viņam ir patikusi vienmēr pārsteigumu pilnā dzīve.

Tāpat kā agrāk, tā arī tagad Pēteris Slavinskis nav apmierinājies ar rutīnas darba veikumu, jo viņš nespēj un negrib būt „sausais." Gaisma un apgaismojums Slavinskim nenozīmē tikai techniku vien. Viņa acīj tas nozīmē arī prieku un dinamiku. Slavinskis grib, lai viņa foto uzņēmums „dzīvo." Gaismas un ēnu segums Slavinskim ir māksla. Un viņš eksperimentē un meklē. Un šis nemiers un jauna meklējums viņu ir padarījis sacensības un pastāvēšanas spējīgu zemē, kur konkurence ir asa. Amerikāņu klientūras gaumei viņš ir devis arī katra viņiem vēlamā stila krāsoto foto uzņēmumu. Šinī mājas izstādē bija ap simts darbu. Pie visiem manāms Slavinska meklējums gaismas un ēnu niansēs.

Manot Pētera Slavinska panākumus pie „vietējiem", arī latvieši arvien biežāk sāk atvērt sava latvieša foto studijas durvis. Latvieši, kā jau prasīga tauta, savu cilvēku darbu un panākumu sāk atzīt un novērot kā pēdējie. Sak, vispirms paskatīsimies, vai šis peldēs, vai, varbūt, laimīgā kārtā, nogrims burbuļodams. Nē, Slavinskis nenogrima. Tad nu arī pašu ļaudīm ir vērts pie viņa iegriezties.

Tā saucamie „sabiedriskie pienākumi" Slavinskim nav atmaksājušies materiāli, bet pie tiem viņš vienmēr ir bijis klāt. — Tā jau ir dzīves daļa — saka Slavinskis.

Pētera Slavinska un viņa kundzes Rasmas māja San Francisko ir vienmēr bijusi viesmīlīga latviešu māksliniekiem, kas ir koncertējuši šinī Zelta Vārtu pilsētā.

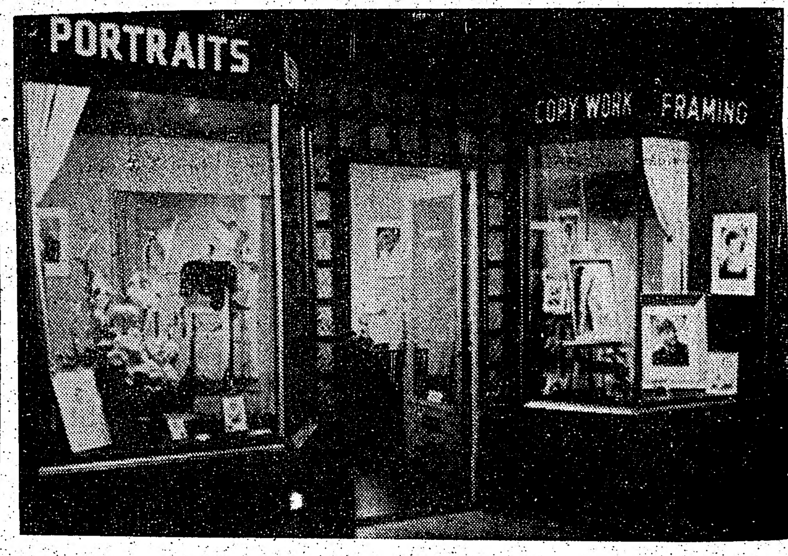

P. Slavinska foto studija Sanfrancisko

Jānis Sārma

Negantnieks

ROMĀNS

(29. turpinājums)

Tuvojās vakars. Saules stari vairs nelaistījās zeltā, bet, kļuvuši slīpi un sārti, maigi apmirdzēja baltos bērzu un dzeltenos priežu stumbrus, kas pavasarīgi zaļganajā pelēkumā izskatījās jauneklīgi svaigi. Iedams tiem garām, Krogzemis reizēm apstājās un ar roku pieskārās gludajai mizai, kas vēl bija remdena no pusdienas tveices. Viņam likās, ka būtu pieskāries radnieciskām un dzīvām būtēm, un viņš paklusu sāka teikt Gētes dzejoli:

Wie herrlich leuchtet
Mir die Natur.
Wie glaenzt die Sonne.
Wie lacht die Flur.
Es dringen Blueten
Aus jedem Zweig
Unt tausend Stimmen
Aus dem Gestraeuch:,
Und Freud' und Wonne
Aus jeder Brust...
Oh Erd', oh Sonne,
Oh Glueck, oh Lust.

Pacēlis roku pret noejošo sauli, viņš pastiprā balsī sauca dzejoļa pēdējās rindas, bet tad, mazliet satrūcies, apstājās, jo turpat ceļa malā no apsūnojuša celma viņam pretī pacēlās sirmgalvis, kuru viņš savā sajūsmā nebija pamanījis.

— Labu vakaru, cienīgs jaunskungs, — sirmgalvis viņu laipni sveicināja, noņēmis cepuri.

— Labvakar, ciema tēv... —

— Jūs esat mūsu, latviešu, cilvēks, — vecais iesaucās, — bet es domāju, ka kāds kungu kārtas Terpatas študente. Tad esiet vēlreiz mīļi sveicināts. Vai tālu ceļu iedami? —

— Iešu uz Cēsīm. —

— To gaisa gabalu! —

— Esmu paradis kājām jo lielus gabalus nostaigāt, tāpēc nemaz noguris neesmu. —

— To ticu. Jaunām kājām vistālie ceļi nedara grūtuma... Bet tak, vakaram pienākot, sev naktsmājas meklēsit. Rasi kādus pazīstamus tuvumā zināsit atrast? —

— Par naktsmājām domāju gan, bet pazīstamu man šai pusē nav... —

— Kad manu prastu mājokli un vienkāršu mielastu nesmādētu, tad labprāt jūs savā mājā par cieminu aicinātu... —

— Ar prieku jūsu mīļo aicinājumu pieņemu. Bet vai jūsu māja tālu? —

— Tepat viņpus birzs... Tik nāciet vien man līdz, — un vecais žirgtiem soļiem devās birzī, kur bērzu un egļu starpā drīz radās mazs taks. Krogzemis ievēroja, ka koki birzī auga kārtīgās, taisnās rindās, un bija par to izbrīnījies.

— Tie manis paša stādīti... Tūliņ pēc lielajiem dumpjiem Bebros un Veselavā... —

— Par to gribētu labprāt ko vairāk dzirdēt. —

— Daudz kas no atmiņas zudis... Kur nu tie gadi... —

— Bet tak dažs kas būs arī prātā palicis. —

Vecais nekā neatbildēja. Bija jau redzama birzs mala, bet aiz tās parastā zemnieku sēta, ar divām dzīvojamām ēkām, — viena paprāva, lielākiem logiem, nekā parasts, otra maza un zema ar pāris pavisam maziem lodziņiem. Tiem pāri nokarājās apsūnojis salmu jumts.

Vecais viņu veda uz lielāko māju, kuras logos liesmainā kvēlē dega saulriets. Abi iegāja palielā istabā, kur atradās vairāki gaŗi galdi un pie tam soli, bet pie sienas melna tāfele un cienījama izskata pulkstenis ar melnām milzīgiem čiekuriem līdzīgām atsvaru bumbām. Istabas klusumā pulksteņa rāmā tikšķēšana bija līdzīga svinīgam vēstījumam, kas nāk no kāda teiksmaina milža mutes. Degunā Krogzemim iesitās rakstūrīgā smaka, kas radusies, lielākam cilvēku daudzumam ilgu laiku uzturoties telpā. Tā iesūcas sienās un griestos uz laiku laikiem un nav vairs ne ar ko iznīdama. Krogzemim tā bija ļoti labi pazīstama.

— Te taču ir skola, — viņš iesaucās.

— Jā mīļais kungs, te ir mana skola, — vecais vīrs palocīja galvu, un viņa balsī bija tas pats apmierinājuma pilnais lepnums, ar kādu tēvs vai māte runā par saviem bērniem.

— Jā, tā varu gan teikt, jo es pats to esmu uzcēlis un mācījis tur bērnus, sākot ar Krimas kaŗa laikiem līdz pat vakardienai. —

Krogzemis nezināja, ko teikt, un ar izbrīnu vēroja sirmgalvi, kas nemaz neizskatījās pēc sirmajiem skolaskungiem, kādus viņš pazina. Vecais to redzēja un pasmaidījis turpināja:

— Redzu un saprotu, ka mana valoda jums maz ticama rādās, tāpēc pastāstīšu jums, kā tas notika, kā kļuvu par skolmeistaru. Jau minēju jums šurp nākot par birzs stādīšanu. Dēstīju kokus par piemiņu mūsu nelaimīgajiem brāļiem, kas pēc dumpja, krievu zaldātu briesmīgi šausti, savas dzīvības zaudēja vai arī tālā Sibērijā vergu darbos postā nonīka. Lai jel viņiem kāda piemiņa uzglabātos, šo birzi dēstīju, jo kungi jau gādāja, lai viņiem pakaļ ne gailis nedziedātu. Bet, kad redzēju, ka arī tie, kas mājās dzīvoja savās bēdās un postā arvien jo dziļāk nogrima, sevi no Dieva un cilvēkiem pamestus turēja un labākus laikus vairs nekad necerēja, sāku domāt, kā tiem ar savu niecīgo spēku palīdzēt. Tad Stendera mācītāja rakstus jo nopietni lasīju, un man atziņa atausa, ka cilvēkiem tā palīdzams, ja māca tos savu prātu pacelt. Uz to tad nu katru dienu savas domas vērsu, līdz pie atzīšanas nācu, ka šeit skola derīga. Un, tā kā neviena cita nebija, kas par to pūlētos, nolēmu pats to darīt, jo labi lasīt pratu un arī rakstīt biju iemācījies. Kaut jel to pašu mazumu varēju arī citiem mācīt. Cerēju, ka tie tad paši tālāk sev ceļu meklēs un daudzi, kopā būdami, tālāk par mani notaps. Visu jo labi pārdomājis, pie vecā Kampenhauzena Gatartā nogāju, kurš jo prātīgs un rāms vīrs bija un dažu labu reizi citādi nekā citi lielkungi domāja un darīja. Kad nu viņam par savu nodomu izstāstīju, lielskungs brīdi klusēja, tad jautāja:

— Vai ar savu gudrību gribi no jauna nemieru celt? Vai esi aizmirsis, kas Veselavā noticis? —

Tad nu, kā varēdams, viņam teicu, ka gribu tikai miera domas ļaužu sirdīs audzināt un to prātus cilāt, lai tie ar apdomu savu dzīvi panesamu ierīko. Lielskungs ilgi domāja un reizēm kaut ko pa vāciski savās kuplajās ūsās norūca, bet tad teica:

— Līdz šim tevi par goda vīru pazinu. Ticu, ka tāds arī uz priekšu būsi un man rūpes nedarīsi. Ņem simts pūrvietu no Sausās noras pie Vilku rājuma un cel tur sev mājas. Kad tās būsi uzcēlis, varēsi tur pulcināt bērnus mācībā. Kā kokus ar potēšanu labākus padara, tā ka tie dod derīgākus augļus, nekā mežā augdami, tā tev būs jādara ar cilvēku bērniem. Lai Dievs tev uz to palīdz. Kad mājas būsi uzcēlis, muižas cimmermanis tās skolai vajadzīgās lietas pataisīs, un, kad sāksi bērnus mācīt, tev vairs muižas darbos nebūs nākt. —

— Vai ilgi pūlējāties, līdz mājas uzcēlāt? —

— Turpat pieci gadi pagāja, līdz Sausā noru iekopu un tad jaunu istabu uzcēlu, kurā tagad stāvam un kam lielskungs baļķus un logu glāžus par brīvu deva, tad bērnus varēju kopā aicināt un skolas mācības iesākt. Ar bībeli, dziesmu grāmatu un kādām ābecēm šeit ienācu, kur sākumā līdz piecpadsmit zēnu un arī kādas meitenes kopā salasījās. —

— Tad gan tikai lasīt un rakstīt bērniem mācījāt? —

— Vēl arī dažas citas derīgas ziņas no Stendera Augstās gudrības grāmatas un Latviešu Avīzēm, ko mācītājs man atdeva, kad pats bija izlasījis. Pūlējos arī, lai bērni tās baznīcā dziedāmās dziesmas jo saprātīgi iemācītos skaitīt un dziedāt. Bet par visu vairāk liku viņiem sirdis uz labām domām un krietniem darbiem locīt. —

— Vai to arī panācāt? —

— Dievs to zina, mīļais jaunais draugs. Bet pie tā gan nonācu, ka bērniem allaž priecīgā garā jābūt un ka ne ar rīkstēm, bet ar mīlestību tie visur mācāmi un vadāmi. To tad darīju un jo labprāt tiem atļāvu uzsmaidīt, jo jautra un priecīga seja visiem duŗas acīs un iespiežas arī sirdī un padara to gaišu. Gan cienīgs mācītājs man pārmeta, ka bērnus pārāk turot vaļībā un teica vairāk liekot rīkstis... Bet lielskungs bija manā pusē. —

— Jūs tad gan laikam labprāt mācīsit bērnus savā skolā arī tālāk. —

Vecais vīrs nopūtās.

— Vakar bija manas skolas pēdējā diena. Cienīgs mācītājs man ziņoja, ka ar nākamā gada skolas sākumu bērni kļūšot mācīti pagasta skolā, kur par to gādāšot jauns skolmeistars, kas savu amatu izmācījies Valkā pie Cimzes. Man jau arī laiks domāt par atpūtu... esmu vecs un noguris vīrs. Gan jaunais skolmeistars pratīs visu labāk, nekā es to spēju...

(Turpinājums sekos)

Vitauts Kalve

PAR KRITIĶU UN KRITIĶIEM

Daudzi lasītāji, aplūkojuši grāmatu recenzijas, ar izbrīnu ievēro, ka kritiķu spriedumi par vienu un to pašu grāmatu nekad nesakrīt pilnīgi. Lielāko tiesu ļoti atšķiras vai pat ir pretēji. Daži lasītāji nevien brīnās, bet izsaka par to atklāti savu sašutumu. Jo viņiem liekas, ka tāda atšķirība spriedumos par grāmatām var rasties tikai kritiķu pērkamības dēļ: ja autors kritiķim pieglaimojies vai izmaksājis, tad spriedums sagaidāms labs, ja ne, tad — kas zina... Bez tam kritiķi ar saviem spriedumiem mēdzot atriebties, jo tā tiek klāt citādi nesasniedzamu ienaidnieku grāmatām. Paliek tikai neatskaidrots, kādēļ redaktori kritiķu neliešīgos nolūkus nepamana un, ja pamana, kādēļ tie ļauj saviem izdevumu lapas izmantot tik zemiem un nemorāliskiem nolūkiem. Arī mans nolūks nav noskaidrot to. Gribu tikai mazliet pasekot kritikas un kritiķu pēdām viņu sabradātajā literatūras dārzā.

SAMAKSĀTĀ KRITIKA

Kritikas pērkamība, protams, nav izslēgta. Nevarētu būt izslēgta arī mūsu presē. Lielo kultūras tautu (angļu, amerikāņu, vāciešu) grāmatniecībā tagad stingri valda t. s. reklāmas kritika, kas nav nekas cits kā autoru un apgāda samaksātā kritika. Apgādi tieši vai netieši algo zināmu skaitu kritiķu, kuŗu uzdevums ir visādos veidos cildināt apgāda izdoto grāmatu vērtību. Šādā kārtībā nelabvēlīgas atsauksmes ir ļoti retas. Kritiķi paši cenšas neiejaukties viens otra laukā, un viss laiks viņiem paiet slavinot. Nelabvēlīgas atsauksmes saņem gandrīz tikai iesācēju darbi, kas iznākuši saimnieciski vāju vai jaunu apgādu izdevumā. Citādi no pelējām atsauksmēm šādā kārtībā izvairās. Jo katrs zina, ka peļot bieži vien grāmatai rada labāko reklāmu. Izsmalcinātāks paņēmiens ir tāds, ka apgādi algo ir slavinātājus, ir pēlējus un tā ierosina polēmikas, kas tad grāmatai sagādā lielāko noietu.

Šo kārtību nevar novērst. Kopš grāmata kļuvusi tirgus priekšmets un grāmatu izdošana peļņas avots, ir dabiski, ka arī grāmatas padotas vispārējiem reklāmu paradumiem. Brīvajā pasaulē, kur valda brīva saimnieciska sacensība, samaksātā kritika ir dabiska un nav novēršama. To viegli novērš visi apspiedēji. Viens tāds gadījums mums vēl svaigā atmiņā, otrs acu priekšā. Vakardienas Vācijā aizliedza kritiku vispār, atstājot tikai informātīvo ziņošanu. Boļševiki rīkojas otrādi — tie aizliedz grāmatas pašas t. i. tās grāmatas, kas neatbilst noteikumiem, tā ka nekas ko pelt vairs nepaliek. Ja arī tur gadās asi kritikas uzbrukumi grāmatām, tad tikai tādēļ, ka pa grāmatas sagatavošanas laiku mainījušies paši noteikumi. — Būtībā abi paņēmieni nav jauni. Kopš gadu tūkstošiem ikkatra apspiedēja vara, ja vien tās uzmanība pievērsta garīgai dzīvei, aizliedz vai nu kritiku, vai grāmatas resp. dzeju. Un visnījāk — abas.

Ja mums būtu jāizvēlas starp garīgu apspiešanu un garīgo brīvību kopā ar samaksāto kritiku tajā, mēs pieņemsim bez vilcināšanās pēdējo kā mazāko ļaunumu. Un ļaunums arī samaksātajā kritikā vispār nav daudz: Tukšās reklāmas ļaunums neitralizējas. Reklāmas pārliedzot kļūst arvien skaļāka, un piedzīvojis pircējs to beidzot vairs neievēro. Arī lasītājs, kas jau daudzmaz iepazinies ar rakstniecību un iegaumējis atsevišķo autoru vārdus, turpmāk var vadīties ar savu pieredzi, samaksāto reklāmas kritiku neievērojot. Tā arī notiek. Reklāma tagad ķer vairs tikai pirmos pircējus. Grāmatu reklāma ietekmē jaunatni un der jaunu autoru pirmajām grāmatām.

Garīgā brīvība ir kaut ko vērts. Arī tad, ja tajā neviens neliedz uzziedēt vienam otram bezgaumības ziediņam. Tātad no samaksātas kritikas liela ļaunuma nav. Diemžēl labuma arī nekāda. Reklāmas kritikas pamazītiņā ieviešanās mūsu grāmatniecībā uzskatāma par nenovēršamu. Kritiķi par to nav vainojami. Varbūt, ka viņi nemaz nepriecājas par šo kārtību. Taisnības labad vajadzētu pieļaut iespējamību, ka kritiķis — līdzīgi citiem cilvēkiem — var par kādu grāmatu izteikt savu prieku arī bez samaksas.

KO KRITIĶIS DRĪKST?

Vai tad nu katrs kritiķis, kas lieto asu spalvu, ir grāmatas sacerētāja ienaidnieks? Vai katra nelabvēlīga atsauksme ir mēģinājums kādu darba darītāju publiski apvainot, izvairoties no sekām, kādas citkārt mēdz būt šādai rīcībai? —

Ja iedomājamies, ka asi nemorāliski neatbildīgās izrīcības ir samērā retas un ka inteligences lauks ņemtot tik daudz inteligences un tiem ir arī gana laika rakstot, un varētu savu rīcību apdomāt, liekas, kā šādi gadījumi būs visai reti. Mūsu rīcības dziļākās saknes ir slēptas aizapziņā, un mēs neviens nezinām, kādēļ mēs kaut ko pieņemam vai noraidām, kad darbojas mums pašiem slēpta skaudība, vai kāre, lielīšanās ar zināšanām utt. Arī ar kritiķu sacerējumos slēptiem aizapziņas motīviem var būt visādi, bet apzinīga personiskā izrēķināšanās ar „ienaidnieku" grāmatu recenzijās notiek ļoti reti.

Bet vai tomēr nevajadzētu aizliegt negatīvus vērtējumus par mākslas darbiem, kas taču vienmēr ir reizē negatīvi vērtējumi par viņu autoriem? Ar tādu aizliegumu novērstu arī visas zemapziņas izpausmes. Likums taču dod tiesības vajāt visus cilvēkus, kas izsakās peļoši par citiem cilvēkiem. —Bet likums tā aizliedz skart tikai cilvēku privāto dzīvi un cilvēka raksturu. Cilvēku publiskie darbi ir padoti publiskai kritikai. Grāmatas vērtēšana pēc tam, kad tā publicēta, nav principā nemorāliska un nelikumīga. Vēlāk redzēsim, ka literārajai kritikai šādu tiesas lomu nenākas uzņemties. To veic dažādi neliterārās kritikas veidi.

Tikai tagad nu būtu pasakāms, ka kritikas pārsteigtajiem aizmirstas pats dabiskākais kritikas rakstura izskaidrojums: kritiķim, tāpat kā katram citam darba darītājam, varētu būt taču arī kādi lietiski motīvi un kādas mērauklas, ar kuŗām viņš vērtē, ne naida, ne samaksas neapmāts.

Mērauklas? Lietiski motīvi? No kurienes tie? Tos taču neizdomā kritiķis pats. Kādēļ tad kritiķu spriedumi ir tik dažādi par vienu un to pašu sacerējumu?

Nākošā rakstā lasiet:
Kādēļ kritiķu spriedumi atšķiŗas?

Dzintars Freimanis

IDILLE PAR PATIKŠANU

Pirmsausmas karogs
Sārti kad atīts,
Rīts nāk un stāsta,
Ka tu man patīc.
Dienvids kad liekas
Klusumu aužam,
Runā vēl smilgas:
Patīc tu gauzām.
Vakars kad izbeŗ
Zvaigžņāju sieku,
Krēsla man pačukst:
Patīc pārlieku.
Pusnakšu paklājs
Starains kad skatīts,
Lasu tā mirgās,
Ka tu man patīc.

Dr. Heincs Ungers,

pazīstamais vācu tautības dirigents, kurš allaž dzīvi interesējies arī par latviešu mūzikas dzīvi, pēc pagājušās vasaras sekmīgās koncerta turnejas Argentīnā un Meksikā, diriģēs 8. un 9. nov. pl. 8.25 Meseja zālē Toronto simfoniskā orķestra koncertu. Programmā Bēthovena 8. un Čaikovska 5. simfonija, Berlioza, Mālera u. c. darbi.

● Pagājušās nedēļas nogalē St. Katerinā noslēdzās J. Tīdemaņa ceļojošā gleznu izstāde. Izstāde bija pieejama trīs dienas un tajā bija apskatāmi apm. 60 darbi. Vietējais laikraksts bija ievietojis cildinošas atsauksmes. Rezultātā pārdoti 5 darbi.

Knuts Lesiņš

VAI ‚ATKUSNIS' BOĻŠEVIKU LITERĀTŪRĀ?

Knuta Lesiņa raksts par pēdējā laika parādībām padomju rakstniecībā

Padomju Savienības iekšējās un ārējās politikas pārmaiņas rietumzemju novērotāji izskaidro ar trim iemesliem, kas vairāk vai mazāk savstarpēji saistīti: 1) Neviens no vadītājas kliķes nav pietiekami spēcīgs, lai līdzīgi Staļinam uzspiestu visiem savu gribu. 2) Iekšējās grūtības lauksaimniecības produkcijā resp. pārtikas apgādē. 3) Cenšanās iemidzināt rietumzemju modrību ar šķietamu „liberālismu," sagatavojot viņu sabiedrisko domu „koeksistencei," lai Pad. Savienība dabūtu atelpu.

Par komūnistu varas turētāju iekšējām cīņām un dažādo strāvu ietekmi var tikai zīlēt, bet naīvi būtu domāt, ka tās varētu nozīmēt kādu patiesi „draudzīgāka" viedokļa izveidošanos pret rietumiem. Propaganadas ietekme rietumu liberālākos prātos turpretī skaidri jūtama. Uz Padomju Savienību ceļo ASV lauksaimniecības speciālisti, ārsti, senātori, pat kristietības atmodas sludinātājs Billijs Grēms (Graham) pavasarī it kā āva kājas ceļošanai uz Padomju Savienību, bet kaut kas pajuka... Lauksaimnieki konstatēja, ka padomju lauksaimniecības mēchanizācijā ir milzīgi robi: ko vienā galā ar mašīnām panāk, to otrā galā primitīva cilvēka roku darba neracionāla izmantošana nojauc.

Kāds amerikāņu ārsts rakstīja laikrakstā, ka personisku kontaktu ar krievu ārstiem grūti dabūt, bet ja tiekot kādā pirmšķirīgā klīnikā un redzot chirurgus darbā, varot pilnīgi aizmirst, ka atrodoties Padomju Savienībā un iedomāties esam kādā amerikāņu Meijo klīnikā.

Tā caurmēra lasītājam rodas iespaids, ka „tik traki" ar boļševikiem nemaz nava, ka tie strādā, pūlas un varbūt pamazām atradināsies no dažām nepatīkamām komūnisma dogmām.

Tāds pats iespaids rodas pārlasot The Saturday Review rakstu Radošais atkusnis Krievijā. Iemeslu šim rakstam devis Iljas Ērenburga jaunākā romāna Atkusnis izdošana angļu valodā. Izdevums papildināts ar komentāriem, krievu literātūras virzienu un rašanās apstākļu analīzi. Grāmatu apcerē Kolumbijas universitātes krievu institūta profesors E. Simonss (Simons), vispirms izsakot izbrīnu par komentāriem, kuŗus sniedzis cits krievu literātūras pazinējs - Rasels Kirks (Russel Kirk). Tajos, starp citu, (pēc apcerētāja citātiem) lasāms: „Šis romāns ir nomācīgi muļķīgs un bezveidīgs, tik sekli un nesakarīgi rakstīts, tik trūcīgs raksturu tēlojumā un analīzē, ka man liekas kā moderna krievu burleska..."

Tālāk Kirks analizē boļševiku „literātūras polītiku", kas ar marksisma teorijām novedusi mākslu pilnīgā sabrukumā. Komentāri, kā piezīmē prof. Simonss, liekas patiesi dīvaini, vismaz no grāmatas izdevēju viedokļa, kas varētu būt ieinteresēti grāmatas izplatīšanā. Bet varbūt apgāds tā nav domājis, varbūt tas ir eksperimentāls izdevums ar nolūku rādīt, cik vāja ir krievu literātūra savos izcilākos pārstāvjos, un ka amerikāņu lasītājam, kas varbūt ne visai labi orientējas literārās vērtībās, ieteicams pēc grāmatas izlasīšanas iepazīties ar pašu izdevēju uzskatiem? Vismaz ar to pasvītrots, ka apgāds nav nekāds krievu literātūras mīļotājs, nedz slepens Maskavas propagandas ierocis.

Šo varbūtību prof. Simonss nepieņem, kaut gan tā šaujas tūdaļ prātā. Toties viņš nav gluži vienis prātis ar dažiem komentātora spriedumiem, kas esot mazliet par asu. Romāns neesot tik nomācīgi muļķīgs, trīs raksturi tomēr esot veidoti, un stils krievu oriģinālā esot dzīvāks, kaut gan visumā no grāmatas rodoties iespaids, ka tā rakstīta steigā. — Ja ievērojam, ka Ilja Ērenburgs ir viens no visžultainākajiem rietumu kultūras nīdējiem, vairāk žurnālists nekā rakstnieks, kas arvien pratis noturēties Kremļa žēlastībā un izmantots kā durklis katrā komūnisma taktikas pagriezienā mākslas lietās, saprotam, kādēļ „Atkusnis" rakstīts steigā. Var tikai apbrīnot šī autora izmaņu vai labo orientēšanos „augšējās strāvās," ar ko viņš nekad neklūp uz deguna, bet turas priekšgalā.

Patiesi (atkal pēc prof. Simonsa citātiem) romānā ir tīri „buržujiski" posmi. Romānā ir daži mākslinieki, kas uzrāda līdzīgas indivīduālisma tieksmes kā viņu kollēgas Rietumeiropā. Tur ir gleznotājs Puchovs, kas nodevis savu talantu partijas kalpībā un pats ciniski smejas par viņam veltītām uzslavām, klusībā apskaužot otru gleznotāju Saburovu, kuŗa ideāls esot Rafaēls un kas drīzāk ar mieru mirt badā, nekā pieņemt oficiālo „sociālo reālismu." „Rafaēlī neuzņemtu Mākslinieku Savienībā," šis drošsirdis kaut kur izsakās. Par literātūru viņš izsaka: „Ar idejām varat tikai nolauzt kaklu. Grāmatās jāskatās pēc ideoloģijas. Ja tā ir iekšā, ko vairāk vēlaties? Tikai mēnešsērdzīgiem ir idejas."

Par šādām „ķecerībām" Ērenburgs arī izpelnījies dažu kritiķu (laikam „atpakaļrāpuļu") pārmetumus, kaut stingri noliedzis, ka ar Saburova muti būtu izteicis paša ieskatus. Polītiski nozīmīgais kritiķis Simonovs turpretī visumā solidārizējies ar Ērenburga uzbrukumiem padomju mākslas sastingumam. Tai pašā romānā inženieris Korotejevs saka: „Mēs esam daudz rūpējušies par vienu cilvēka būtes pusi, atstājot novārtā otru. Rezultātā šī otra puse ir grabažas." „Liekas, dumpīgi vārdi, un pat skeptiskais Kirks apzīmē romānu kā „krāšņāko puķi" pēc padomju rakstnieku 1954. gada decembŗa kongresa, gan piezīmēdams, ka „bez šaubām, neviens padomju rakstnieks nebūs tik vājš prātā, lai iekluptu akā ar novirzīšanos no līnijas."

Liberālākais prof. Simonss ir vairāk optimists un sniedz īsu atskatu uz krievu rakstnieku cīņām pēc „brīvības," kas sākušas atklātāk izpausties pēc Staļina nāves.

Jau 1953. gadā Ērenburgs publicējis kritisku rakstu, uzsveŗot rakstnieka tiesības pašam izvēlēties tematus un rakstīt par tiem pēc patikas. Vai gan varot būt tik bezpersonisks rakstnieks, ka viņam jāpasaka, kar ko rakstīt?

(Nobeigums 8. lpp.)

ŅUJORKAS DV VĪRU KOŖA KONCERTS TORONTO

Tālos ciemiņus no Ņujorkas bija nācis apsveikt sevišķi kupls apmeklētāju skaits — ap 500 klausītāju. Pat tos, kas koncertu noklausījās ar dalītiem vērtējumiem, nevarēja neaizraut varonīgie 26 dziedoņi, kuŗi tāpat kā viņu vadītājs Br. Skulte un solistes Herta Lūse un Izolde Salnāja-Baumane, iepriekšējo nakti bija pavadījuši bezmiegā, šūpojoties autobusā starp Ņujorku un Toronto. Pēc šādas pārdzīvojuma vēl dziedāt tik nevainojami, tik saskaņoti, pārliecinoši pusēt līdz dedzīgā dirigenta mājieniem ir ievērības cienīgs fakts, kas jāatzīmē ar gandarījumu.

Tā nemaz neienāca prātā nožēlot, ka no parastā koŗa dziedātāju sastāva iztrūka vai trešā daļa spēku, kas, protams, ietekmēja viesu koŗa kopējo sniegumu, kur dažkārt pietrūka seguma un aizsegas vienai otrai prominentākai balsij. Pirmās daļas atskaņojumā manītais koŗa paskarbais tonis laimīgi izlīdzinājās koncerta otrā posmā.

Koris operē ar drošu intonāciju, gludiem frazējumiem un pārvaldītu elpas techniku, tak atzīšos, ka piano posmi man likās izdevīgāki par forte pasāžām. Iemesls meklējams faktā, ka Br. Skultes kompozicijas pa daļai centrējas uz episkas un patētiskas izteiksmes veidiem, tādējādi prasot pēc kuplākas dziedātāju masas, nekā to var dot kameransambļa vienība. Sevišķi vēlētos izcelt dziedātāju ārkārtīgo koncentrāciju un uzmanību, izsekojot dirigenta žestam, kas attestējās precīzos frāžu sākumos un noslēgumos, labi izvērtētā dinamiskā skālā.

Programmā uzņemtie Bruno Skultes darbi, man, kā vairumam klausītāju, bija novitātes — pirmoreiz dzirdēti, radušies pēdējo darba gadu rezultātā. Skultes mūzikālā valodā nav nekā sevišķi jauna, nedz arī pārsteidzoša. Tā dziļi sakņojusies XIX g. s. tradicijās, ar visu to, ko šis bagātīgais laikmets nes līdzi liriskā smeldzē, romantiskos akcentos un personīgu izjūtu iztēlē un šīsdienas klausītājam ir vēl dzīvs un aktuāls, arī ar visu to, sevišķi technisko paņēmienu izmantošanā, kas būtībā savu mūžu jau pārdzīvojis un skan trafareti. Tā arī Buno Skultes stils nav samākslots dažādu mūsu gadsimta „ismu" ietekmē, runā brīvu, kaut drusku vecmodīgu, valodu, bet kurā vairāk kā vienā vietā manām dziļu izjūtu patiesīgumu un pārdzīvojuma dzirksti. Patētiski momenti ar episku nokrāsu viņa mūzikā ir iespaidīgi, it sevišķi psīchologiskā plāksnē (Raganu kalna balāde, Balāde, Nakts, kad mēness maitājies), bet nav arī pasargāti no zināmas ārišķbas, operas stila paņēmieniem.

Man Skulte vislabāk patīk, kad tas ir vienkāršs. Miers, cildenums un neviltots mūzicēšanas prieks tad dveš no viņa skaņdarbiem, kā, piemēram, Bagāti nācām no Garīgās svītas, Sniegs vai Pasaciņa. Starp tautas dziesmu apstrādājumiem vēlos īpaši izcelt pērlīti Es izkūlu kunga riju, veidotu nepretenciozā kontrapunktiskā ietērpā, smalki izveidotā imitāciju dialogā. Tā liekama blakus mūsu koŗu literātūras labākajiem paraugiem tautas dziesmu apstrādājumos. Tautas deju aranžējumi Pērkondancis un Ačkups asprātīgi sabalsoti un ir slavējams ieguvums vīru koŗiem viegla žanra vajadzībām. Šos pēdējos darbus, tāpat kā pārējās tautas dziesmas, dzirkstīgi iztulkoja DV brašie dziedoņi un solists L. Bērziņš.

Solistes Herta Lūse un Izolde Salnāja-Baumane ar saviem dziedājumiem skaisti iekļāvās koŗa ansamblī un guva pelnītu publikas piekrišanu. Pavadītājam Anatolam Bērzkalnam, neskatoties uz priekšzīmīgo spēli, bija grūti no klavierēm izvilināt tos ērģeliskos un orķestrālos akcentus, kādus Br. Skulte bija iecerējis savu darbu pavadījumiem. Ļoti atsaucīgie klausītāji apveltīja ar ziedu veltēm un atkārtoti sumināja kori, dirigentu un solistus, pie kam kā sekas šādai atzinībai, korim nācās pusi no programmā uzņemtiem darbiem atkārtot.

Tālivaldis Ķeniņš.

PĒC ŅUJORKAS DV VĪRU KOŖA KONCERTA

No kr.: L. Bērziņš, A. Bērzkalns, I. Pulciņa-Baumane, H. Lūse, koŗa dirigents Br. Skulte, koŗa prks. A. Līdacis. Aizmugurē DV KV Kultūras daļas vad. J. Treijs. H. Kligera foto

MARGARITA KOVAĻEVSKA

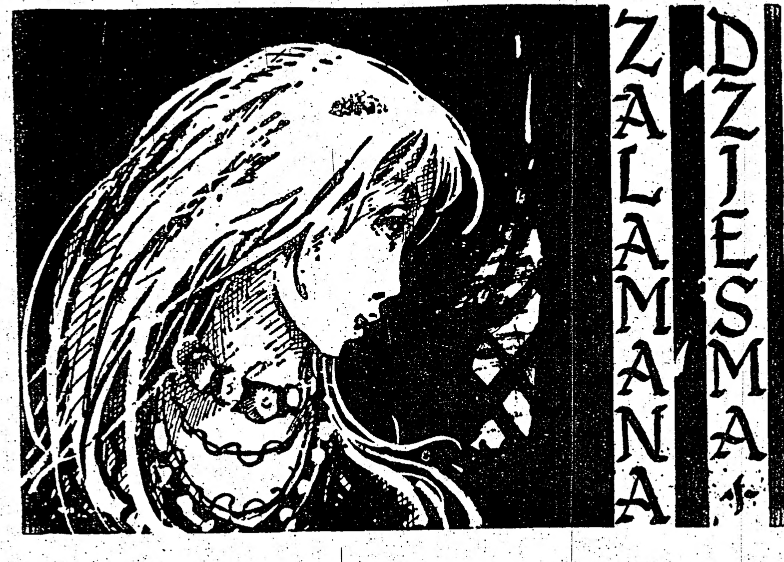

ROMĀNA POSTA PUĶES II DAĻA

VI NODAĻA

57. turpinājums

„Vai apdziedāt arī pērnos gaiļus, zem brunčiem un pēļos ilgi noturētos? Kā pārperētus, apsutušus, ar noļukušām sekstēm? Nē, gribētos tikai aizrādīt — barokļu kājas, kaut mazgātas, kasītas un krietni svilinātas, galdā liekamas vēlā rudens laikā, pie tam ar mārrutkiem, ne mutes tauku slaucekļiem."

„Debestiņ, debestiņ —", Beņģera kundze ļima smieklos. „Jūs redzat vairāk, kā esmu gādājusi. Nu, kā būtu — ko piedāvāt? Lūdzu apsēstieties."

„Paldies, esmu jau pāri acīm — ... kā klājas Karalienes ēnu Ēnai?"

Beņģera kundzei savilkās seja. „Beigās, nekā vairs neēd—", jo patiesi viņa daudz, ļoti daudz nopūlējās ap savas jaunības rožu laiku Līzbeti un, tāpat kā ap galdu, appeldēja arī viņas gultu un nekad ar tukšām rokām. Dažreiz tā bija kāda uzplaukusi roze, citreiz pašas izšūdināts mutautiņš, tad atkal smaržu pudele, un Līzbetes seja, rokas un sega tika visnotaļ aplaistītas kā tikko iestādītas puķes, spilvens apčubināts un apglaudīts kā ar grābekli svaigi aizbērts kapa paugurs.

Viņa neaizmirsa Līzbeti arī tad, kad bija padevusies īpaši garšīga vira. Viņa atsēdās blakus un gaiņāja uz draudzenes pusi garaiņus: „Nu, ko teiksi, Līzbetiņa? Tava Guste meistariene. Pagaršo — še. Citādi aiziesi postā, cilvēks radīts, lai ēstu, tad ir spēks cīnīties—"

Un nopūzdamās strēba pati vai piedāvāja Amadeusam, kas istabas otrā galā bija ierīkojis tādu kā plānprāša mūrnieka vai skrodeļa darbnīcu. Ženes atplēstā mute brīnījās līdz ausīm, arī citi mājinieki, kas paretam ienāca, paskatījās un atkāpās.

Pār visu grīdu mētājās saslaucītas, atbaidīgi saķepušas lupatas, avīžu kumšķi, plati naži, tādi ar kādiem nolīdzina logu spraugās tepi, un zirgu vai cūku saru otas — tādas, kādas nebija iedomājamas iemērkt pat olas dzeltenumā, lai pārziestu krāsnī šaujamu maizes kukuli, kur vēl, un tā vien rādījās, nabaga Līzbetes pārmocīto seju. Viņas kurpju pāri garoja terpentīna pudeles, Amadeuss teica: „goddevībā nolicis pie Karalienes aizgājības kājām savas dzimtās puses priežu mežus, sveķus un sirdi.

Tad vēl — bija saliktas viena uz otras divas lādes, tām virsū kā tronī krēsls, pret atzveltni piesliets palogam uzspīlēts audekls, uz mata tā — kā krustu dūrienu šuveklis.

Tika atvērta arī grabīga kaste, pilna ar lūžņu, ar tādu, kāda nav redzēta visnekārtīgākā rokdarbu piederumu kārbā. Viņš teica: „Krāsu tūbas," bet tikpat labi tās varēja saukt par samītu tārpu čaulām. Viņam piederēja arī kāds sirdsveida piegriezuma dēlis, pārāk plāns, lai uz tā graizītu speķa šķēles, un to viņš svinīgi sauca par paleti.

Un drūms, gandrīz nedzirdīgs, it kā Beņģera kundzi vairs nepazītu, viņš spieda uz paletes tādas kā skaistuma vai kūku krēma rozes, ar otu veikli jauca un maisīja neizskatīgās ziedes un, pakāpies uz soliņa, ar galvu gandrīz skardams griestus, skatījās lejup Līzbetē. Tikai Līzbetē, audeklā un atkal audeklā.

„Debestiņ — Amadeja kungs — —"

„Mans solījums, gandrīz aizmirsts līgums. Spēle! Uz dzīvību un nāvi. Paceļu zizli. Nē? — kas tas? Redzu — pie Karalienes gultas ar biljarda zaļu autu pārklāts sols — vai azartistu spēļu galds? Metīsim kauliņus! Redzu, spīd divi sudraba lati. Vai dzeŗamnauda Nāves kundzei? Kāds slepeni steidzina?

Kur mani laimes pakavi! Es, Amadejs Zirga ģimis no dzīves hipodroma, rikšotājs un skrējējs — izaicinu! Ar trīsdesmit sudraba latiem!"

Viņš izslējās: „Un esmu gleznotājs. Pats sev kungs, krusta kalps un dūzis. Vienmēr ar tukšu kabatu — bet lielu dūšu. Virsū cērtu! Ar parāda zīmi, ar cauru zoli."

Beņģera kundze slīga krēslā, šūpoja galvu un pēkšņi jutās visu pamesta, kā allaž Jelgavas pilsdārzā uz sola, jo Amadeuss, nepieliecot ceļi, šķita, patiesi aizauļo pārspēka cīņā ar kādu naidnieku, kas ikdienišķai sievietei nav saskatāms.

„Nost treknās kotletes un desas! Kā spaļus vējā kaisu sudrabu un zeltu. Zem kājām minu samtu, damastu un zīdu. Visu, ko maitā kodes, rūsa un mitrās pelējuma sēnes. Lai dilst un ripo, lai plīst un šķind kā vienas dienas krogū."

Tā auļojot viņam nobāla vaigs, ieplētās nāsis, uz pieres izspiedās sviedru lāses un, kā ar trim pātagām reizē, ne otām, šaustīja audekla virsmu. Šķīda un atlēca krāsu dubļi. Reizēm, iedomās, paklupa arī pats, un tad viņš braucīja sānu, lupatās slaucīja apķepušās otas, visapkārt meta pētīgus skatus, atvilka elpu un auļoja vēl trakāk.

Tas pats neredzamais naidnieks lika steigties arī Līzbetei. Viņas elsas vērtās aizvien ātrākas, ātrākas.

„Jā, Karaliene — mēs tuksneša speltē. Apkārt tikai smiltis, smiltis. Neviena koka, ne pļavas, ne vagas. Pat ne smilgu ēnas. Tam visam mēs sen jau garām. Bet klau — vai ērģeļu dūcieni? Ko! Ak tu, mūsu rūcieni. Izsmieklam — cerību zaļa muša! Ar vienu cirtienu tai pielipt sienai. Mums prātā vēl mirkļu atpūta, oazes un dzīvības simbols — ūdens."

Viņš nolēca no sola, tvēra glāzi, izdzēra gandrīz tukšu un slacīja arī mirējas lūpas:

„Tā. Mēs skrienam tālāk. Jau klinšu bluķi, plaisas un alas. Dzirdu kovārņa saucienu. Uz marmora plāksnēm uzraksti, kas norāda robežu un tuvo „Es Biju" valsti. Lasu ar svinīgu balsi: „Reiz biju — un elpoju kā tu, un gāju un skrēju kā tu. Man bija savs dzīves rituma un paštaisnības celš. Es mācēju arī grūstīties, citiem priekšā stāties. Man bija savs nams, savs gods, savs lepnums — man bija!" Iegaumē, Karaliene, neviena uzraksta: „Es būšu", „Es gribu," „Man vajaga." Pat neviena pazemīga: „Es ceru un lūdzu."

Vai noņemt cepuri, izmisumā raudāt?"

Viņš pieliecās audeklam un ar otu kādai pierei uzspieda tikko nojaušamas dienas atgaismu.

„Tā taču... Līz-- Amadeja kungs!"

Pēc šādi auļotām un dīvainu izdarību pilnām reizēm viņš, izvilkdamies no Līzbetes istabas, bija nerunīgs, no visām pusēm aptekājams un lutināms kā bērns. Beņģera kundze staroja: „Kur tie ātrie tikuši?"

Galdam vidū jau smaržoja ķimeņu maizītes, tasē garoja tēja, ap ievārījuma trauciņu dūca miermīlīgā bite. Turpat, galdam otrā pusē, cilāja vīna glāzes Kamrādi, itin skaļās balsīs sprieda par to, kas pēc Līzbetes nāves varētu pārņemt abas mājas, kas derētu Marijai par aizbildni, un laikam, tā vien rādījās, viņus visus un katru īpaši gan saistīja Putnu labklājība, Līzbetes grūtās stundas, tomēr maz rūpēja, kas risinās pasaulē, kaut vai tepat aiz logu nolaistiem priekškariem. „Karstas dienas," viņi tikai piebilda, tas arī viss.

Turpinājums sek. ?

928 BLOOR ST. W., TORONTO
Latviešu nekustamu īpašumu pirkšanas — pārdošanas birojs
Sagādājam aizdevumu līdz $3000 par 3% gadā

PURINS-GALVAN
REAL ESTATE

TĀLRUNIS
OL 7561

Nekustami īpašumi visā pilsētā un apkārtnē. Nekustamus īpašumus pērkot un pārdodot, labākā un ātrākā būtu izkārtošana ar mūsu biroja starpniecību.

HIGH — PARK raj. 10 istabu dubultķieģeļu savrupmāja. Ļoti labā stāvoklī, 2 virtuves, 3 vannas istabas, dubultgarāža. Gruntsgabala lielums 50 reiz 200 pēdas. Iemaksa tikai $4,000.

LATVIEŠU MAIZES SABIEDRĪBA KVĒKERTAUNĀ CEP UN TAUTIEŠIEM PIEDĀVĀ:

Rudzu maizi, Baltmaizi, Smalkmaizītes, Piparkūkas

SALDSKĀBO un RUPJO, 2 mārc. kl., ā 35c DZELTENMAIZI, OGU MAIZI utt. ROŽMAIZĪTES, VĪNERMAIZĪTES u. c. $1.00 mārciņā
CEPUMUS, TĒJMAIZĪTES, KRONĪŠUS, RIEKSTIŅUS u. c. KŪKAS, TORTES, ĀBOLKŪKAS, ALEKSANDRA KŪKAS
Pa pastu izsūtām: rudzu maizi, cepumus, ābolkūkas, Aleksandra kūkas, piparkūkas. Adrese: J. GEDROVICS, LATVIAN BREAD Co., 59 FAIRVIEW AVE., QUAKERTOWN, Pa. Tel.: QUAKERTOWN 1216-J.

TIKAI VIENAS LIETAS VAJAGA

(Pārnesums no 3. lpp.)

Jēzus mums atgādina: „Tikai vienas lietas vajaga." Un, proti — ticības. Jo ticība Dievam dara cilvēku iekšēji brīvu un neatkarīgu no pasaules pārejošām vērtībām, kas ir pakļautas laikmetīgai modei un tradicijām.

Šai ziņā ļoti pamācoša, īpaši 20 g. simteņa cilvēkam — ir Jēzus līdzība par bagāto vīru, kas uzceļ lielus šķūņus, piepilda tos ar labību un tad saka: „Priecājies, mana dvēsele, un esi līksma, jo tagad tev visa kā gana; tu vari dzīvot mierā. Un nekā tev nepietrūks."

Bet naktī uznāk vētra.

Un no rīta šķūņi ir sabrukuuši.

„Tā klājas tiem, kas sev krāj mantu — un nav bagāti iekš Dieva, — Jēzus nobeidz savu līdzību. Mēs zinām, ka Jēzus nav bagātību uzlūkojis par netikumu. Jēzus nav nosodījis čaklo Martu, kas nenogurstoši aptecēja mājas soli, un kas, dārgo maltīti sagatavojot, savu viesi gribēja iepriecināt. Jēzus Martai ir tikai norādījis, **ka ilgstošās laimes un labklājības avots ir meklējams nevis ārējos apstākļos, bet mūsu pašu dvēselē, mūsu dzīves ziņā un mūsu ticībā.**

No malas raugoties, mēs varētu teikt, ka Marija ir bijusi egoiste. Marta domājusi vispirms par Jēzu, par to, kā Jēzu iepriecināt. Marija šķietami domājusi tikai par sevi. Jēzus tuvumā viņa gribēja sev ko gūt, sev ko iemantot. Bet šāda veida egoisms nav peļams, jo no tā izaug kristīga personība. Jēzum cita nekā nevajaga, kā tikai to, lai mēs, Viņa vārdos klausoties, Viņam atvērtu savu sirdi un dvēseli.

Jo kas ir sirsnīgāki kristieši, tie, kas svētku dienai tuvojoties, kopj savu namu, gatavo svētku mielastu, vai tie, kas vispirms paredz pietiekami daudz laika, lai klausītos vārdos, ko Kristus atstājis nākošajām paaudzēm? Tā ir tā labā daļa, kas arī mums jāmeklē. Jo nevis tas, kas cilvēkam pieder, dara viņu laimīgu, bet gan tas, ko viņš no Jēzus ir saņēmis ticībā.

Otra atziņa, ko Jēzus sarunā ar Martu un Mariju, grib dot mūsu dzīves ziņai, ir tā, ka vienīgā dāvana, ko Viņš no mums sagaida, ir saprotoša mīlestība.

Tāpat kā viesmīlība, kas izaugusi no pienākuma apziņas, nav nekāda īsta viesmīlība, arī kristietība, ko nosaka tikai pienākums, nav nekāda īsta kristietība...

Martas attieksmes pret Jēzu izauga no viņas pienākuma apziņas. Marija tuvojās Jēzum mīlestībā. Marta apzinājās, ka viņa ir Jēzum daudz pateicības parādā par to, ka Jēzus tai atdevis viņas brāli Lācaru, par to, ka Jēzus viņu pagodinājies, viņu namā atnākot.

Marija priecājās par Jēzus atnākšanu tāpat, kā bērns priecājas par saules staru, kas iespīd viņa tumšajā istabā.

Vai šīm divām māsām līdzīgi neesam arī mēs? **Kas mūs skubina piederēt Kristus draudzei — mīlestība pret Jēzu vai pienākums pret Jēzu?**

Gan mīlestība uz Jēzu, gan pienākuma apziņa pret Jēzu, ir cēlas un cildināmas parādības.

Bet īsto vietu pie Jēzus mēs atradīsim tikai mīlestībā. Tikai mīlestībā atskārtīsim, cik maz mēs Viņam varam dot, un cik daudz mēs paši no viņa varam saņemt. Tikai mīlestībā atskārtīsim, cik īstenībā nenozīmīgas mūsu laimei un priekam ir tās daudzās lietas, par kurām mēs domājam un ar kurām mēs nodarbojamies savā ikdienā un cik daudz gaismas un spēka mums var dot tie īsie brīži mūsu dzīvē, kad mīlestībā esam sastapuši savu Kungu un Pestītāju.

Tikai no dzīvās mīlestības saknes var izaugt un izaug zaļais ticības koks, kas nes labus un paliekamus augļus laikam un mūžībai.

Mīlestība ir tā vienīgā lieta, ko Jēzus meklē, mūsu namā ienākot. Un ticība ir tā lieta, kā mums vajaga, lai mēs liktu drošus un stiprus pamatus savai dzīvei un ikdienai, lai mēs vienmēr un visos apstākļos justos laimīgi apziņā, ka tiem, kas Dievu mīlē, visas lietas par labu nāk.

Lūk tādēļ, Jēzus saruna ar Martu un Mariju viņu namā Betānijā nav tikai maznozīmīgs epizods lielā drāmā, kur uz dzīves skatuves ar Jēzu sastopas daudz un dažādi cilvēki.

Šī saruna ir mazs, bet spožs dārgakmens raibā Jēzus mācības mozaikā, jo tā palīdz mums atrast īsto nokrāsu pilnvērtīgai dzīvei un patiesam kristīgumam.

HILLCREST MOTORS LIMITED
1438 BATHURST ST., TORONTO
FORDA UN MONARCHA PĀRSTĀVNIECĪBA
1956. gada Fordi, sākot ar $1865 un iemaksu $200 uz nomaksu līdz 3 gadiem
Pārstāvis P. BERNĀTS
Tel. darbā KE 1104, mājā HU 8-1488

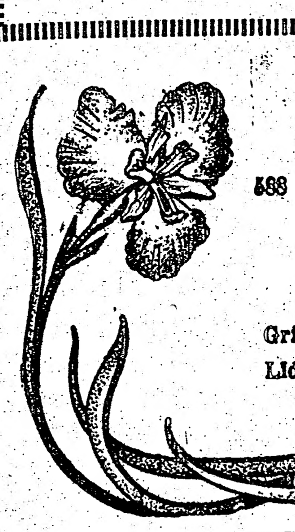
Iris PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. ME 5665
Pēc darba, RI 5212
Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem
Griesti ziedi, podu puķes, palmas, salumu stādi.
Līdzīpašniece latviete — sējēja ar ilggadīgu praksi. Organizācijām rabats

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792, pie Grace

RADIOTECHNIĶIS A. EGLĪTIS LABO
Eiropas un vietējos radio, auto radio, televīzijas aparātus, plašu spēlētājus. Rūpīgs un garantēts darbs. Visi labošanas un noskaņošanas darbi tiek veikti ar vismodernāko instrumentu palīdzību.
62 Langley Ave, Toronto Tel.: RI 6477

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
MODERN DELICATESSEN
281 Danforth Ave, Toronto, tel. GE 3331, mājās tel. RI 4650
Piedāvāju lielā izvēlē: dažādu šķirņu gaļas izstrādājumus no Kristapsona, European Meat Market, Central Meat Market, Šneidera u. c. uzņēmumiem. Visādu šķirņu maizi, latviešu gaumē ābolkūkas un dažādu citu šķirņu kūkas pēc izvēles, pagatavotas no latviešu amata meistara. Lielā izvēlē: delikateses, importēti zivju konservi, Šveices un Dānijas sieri, kā ar žāvēti zuši un laši. Piena produkti — Kanadā pazīstamie Silverwood ražojumi.
Dabūjams viss, kas vajadzīgs aukstam galdam
ZELMA BELTE

KAŽOKI UN JAKAS PAR $10
Lielā izvēlē kažoki, kas ir ļoti labā kārtībā. Piemēroti dāvanām aizjūras zemēm. Mums pašlaik ir plašā izvēlē melnas, brūnas un pelēkas krāsas kažoki.
Lūdzu apskatiet mūsu plašos krājumus
DIRECT FUR SALES
218 John St., Toronto, tel. EM 4-3246
Brīva glabāšana, cik ilgi vajadzīgs

HAMBURG - CENTRE
146 Danforth Ave, HA 7562, Toronto
(Īp. O. Strazds)
Dāvanām ievesti no Vācijas:
- RADIO — PORCELĀNS (Rosenthal, Meissen, Henneberg).
- PERLONA dāmu zeķes (stiprākas par nailonu)
- KRISTALLS — PILDĀMSPALVAS (Montblanc, Tintenkuli u. c.).
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI — LELLES
- KOSMĒTISKIE LĪDZEKĻI (4711 - Mouson u. c.)
- GRĀMATAS — ŽURNĀLI.

Nāciet un pārliecinieties. Mēs esam droši, ka būs daudz lietu, kas jums patiks.

Dr. JĀNIS REKAI — chirurgs un dzemdību palīdzība
Dr. PAULS REKAI — iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)
Zvanīt WA 3-2008 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas.

RIDOUT REAL ESTATE LTD.
A. KAMPE, 490 College St., WA 4-7121
AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ
ST. CLAIR — ATLAS 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, 2 modernas virtuves, eļļas apkure. Garāža un liels dārzs. Iemaksa $3.500.

RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

RUDENS...
Mitrais gaiss un asie vēji bojā jūsu maigo sejas ādu!
Sargiet to ar 100% barojošo nakts krēmu.
AMARYLLIS Tissue Cream
Bet dienā — Lielā kārba tikai $2.50
AMARYLLIS Vanishing Cream,
pilnīgi iesūcoties ādā, to uztur svaigu un skaistu. Lielā kārba tikai $2.50. Pieprasiet cenrādi!
Elza Pērkone, 61 Charles St., W., Toronto
AMARYLLIS COSMETOLOGIC. INSTITUTE
Tel. WA 1-9011

ŠVEICES PULKSTEŅI
par fabrikas cenām, ar garantiju, nodoti pārdošanai mazumā pie:
AD. JĀNĪTIS, foto studijā, 181 Carlton St., Toronto un
A. GREBLIS, 2219 Prud'homme Ave, Apt. 9, Montreālā
P. IKŠELS, imports

VENUS
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
231 Roncesvalles Ave. (pie High Park Blvd.)
OL 4645, Toronto
Ziedi un ziedu izstrādājumi katram gadījumam.
Latviešu keramika. Ādas izstrādājumi.
Laikraksti.

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā

MĀJU PĒRKOT mūsu pārstāvis P. AVOTIŅŠ
sniegs jums laipnu un izsmeļošu informāciju visos attiecīgos jautājumos. Palīdzam sagādāt naudu iztrūkstošai iemaksai.
MĀJU PĀRDODOT,
bez atlīdzības novērtējam jūsu īpašuma tirgus vērtību un dodam padomus obligāciju pagarināšanas jautājumos.
AL. GARBENS, Realtor
Member of Toronto and Ontario Real Estate Board
1611 Bloor St. W. Toronto, LO 2738 vai LA 8772

Dr. M. KOSOVSKI
ar ilggadīgu praksi Berlīnē un Parīzes universitātes sieviešu klīnikā.
Sniedz dzemdību palīdzību. Sieviešu slimības un neauglība.
611 Bloor St., W.,
(Palmerston stūrī)
tel. LL 7434, Toronto
pēc telefoniskas norunas

JAMES J. HALL
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
229 YONGE ST.,
Room 203, EM 4-3141, Toronto

A. KERSON
IGAUŅU JURISTS
229 YONGE ST., Room 203, EM 4-3141, vakaros MA 0141
Runā vāciski un krieviski

Dr. med.
K. ZYMANTIENE
Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1398 Dundas St. W., Toronto (darbā Rusholme - Gladstone). Pieņem katru dienu no 1-3 un 6-8, sestdienās no 11-2 un pēc vienošanās. Tel. OL 6851.
Runā latviski un vāciski

SAIŅI UZ LATVIJU
Baltiešu izcelsmes firma Overseas Cargo Co. sūta saiņus uz Latviju ar angļu vilnas drānu, apaviem (kurpēm), pārtiku, medikamentiem utt. Uz visām Eiropas zemēm.
Piegādi garantē 100%. Visas muitas nodevas tiek samaksātas šeit (Amerikā). Saņēmējs nemaksā neko. Saiņus sūta no noliktavām Eiropā, tā nodrošinot ātru piegādi.
Pieprastiet saiņu sarakstu:
OVERSEAS CARGO Co., 4426 S. Rockwell St., Chicago 32, Ill., U.S.A.

Dr. MICHAEL BALKANI
spec. sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā
333 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus
Tel. WA 1-3323 un HU 8-7841

IECEĻOŠANAS, IZCEĻOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legālizācijas un citas lietas administrātīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
(pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

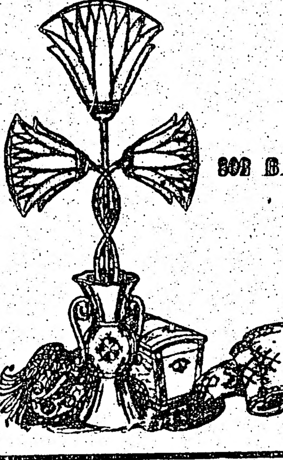
Ziedi katram gadījumam
LOTUS puķu veikalā
302 BATHURST St. pie Bloor, KE 3884, Toronto
Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.
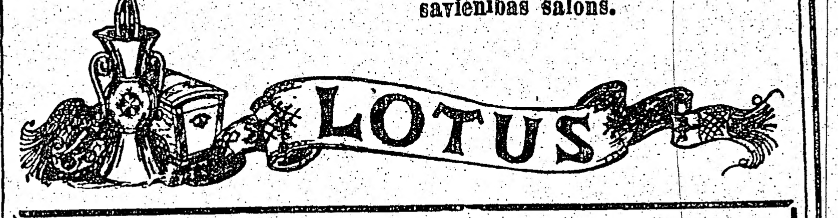

Dāmu cepures pagatavo jaunas un pārtaisa
no pienesta materiāla. Pieņem arī dažāda veida kažoku darbus.
69 ALBANY Ave, W., Toronto (1 bloku dienv. no Bathurst-Bloor)
Zvanīt katrā laikā OL 7765, Toronto
M. KRAULIS no Rīgas

GREGORY CHARLAP
B.A.M.Sc., M.C.L.
ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR
Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas
Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q. Mājās AT 1858
University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604

Vai tevi interesē
LATVIEŠU MĀKSLA, LITERATŪRA UN ZINĀTNE SVEŠUMĀ?
Ja neesi vēl gluži iemidzinājis savu garu, tad lasi un abonē
CEĻA ZĪMES
žurnālu gara kultūrai, galvenā redaktora JĀŅA ANDRUPA un redakcijas kollēģijas ANDREJA EGLĪŠA, ALBERTA JĒRUMA, KNUTA LESIŅA un VALDEMĀRA TONES vadībā.
Abonementus pieņem un atsevišķus numurus var iegādāties
DV KANADAS GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., tel. EM 8-0792
Atsevišķa numura cena $1.20, 6 mēn. abon. $3.50, par 1 gadu $6.80

A. SILAVS

DRĒBNIECĪBA, TĪRA, KRĀSO, IZLABO DĀMU KAŽOKUS
Garantēts darbs.
415 DUNDAS STREET, E. Toronto (pie Parliament,
Tel. EM 4-0089

MONTREALA
FOTO STUDIJA
OSKARS ASMENIS
1248 Mackay St., Apt. 1
Montreal, P. Q. Pilsētas centrā
Tel. WE 5543

Šaujamos ieročus
Visplašākā izvēlē un par viszemākām cenām pilsētā
municiju — atļaujas
speciāli jaunkanadiešiem piedāvā
JUNCTION SPORT CENTRE
2972 Dundas St., W.
RO 2-7940, Toronto

J. GRĪSLIS
Drēbnieks
188 Davenport R., Toronto, tel. WA 3-5295
Agrāk: Rīgā, Berlīnē, Stokholmā

SINGER
Pārbūvētās pārnesamās elektriskās
ŠUJAMMAŠĪNAS
Pilna cena $19.95
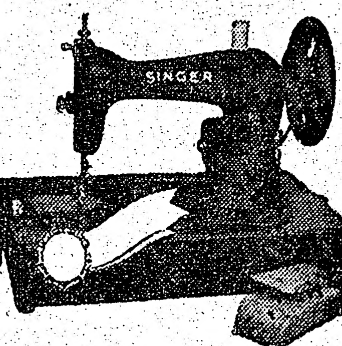

5 gadu garantija.
Jauns apgaismojums, jauns pārvalks, jauns motors un jauna pēdas kontrole.
Pārbūvētas lietpratēju uzraudzībā un ar IMPERIAL mašīnu daļām.
Demonstrē par brīvu
Tel. WA 1-5161
IMPERIAL SEWING Machine Co. Ltd.
289 College St. Toronto
vai
762 King St., E.
Kitchener, tel. 2-6853

V. PALMA — RI 3670 visu dienu no plkst. 6 rītā — 12 vakarā
G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

GERRARD — GREENWOOD raj. atsevišķa divu stāvu 9 ist. māja, eļļas apkure, 3 garāžas. Kopējā cena $16.500, iemaksa tikai $2.000. Atlikums uz 10 g. obligācijām.

MILLBROOK CRES. — BROADVIEW: 6 istabu ķieģ. māja, garāža. Uz īpašuma obligāciju nav. Prasītā cena $13.000, zema iemaksa.

RUNNYMEDE — BLOOR raj.: atsevišķa 6 ist. ķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, garāža. Kopējā cena $14.500, iemaksa $3.000.

Mēs sagādājam aizdevumus uz visizdevīgākiem noteikumiem. Lūdzu vērojiet obligāciju notecēšanas termiņus.

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai. Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos.

MĀRTIŅU VAKARS

Piektdien, 11. nov., plkst. 8 vakarā **COLUMBUS ZĀLĒ** (Sherbourne & Linden St)

GALDIŅI • PILNA BUFETE • MĀRTIŅU ZOSS

Silti un auksti uzkožamie no A. Kristapsona

DEJA PIE LABAS MŪZIKAS LĪDZ PLKST. 1 NAKTĪ

Apmeklēt lūdz TLB un TLSpK

SUNNYSIDE rajonā izīrējama gaiša, labi mēbelēta istaba ar virtuves un ledusskapja lietošanu. Zvanīt KE 3875, Toronto. (995)

PAPE — O'CONNOR DR. vieninie-kam-cei izīrējama mēbelēta istaba. Parkošanas iespējas. Zvanīt pēc plkst. 5 vakarā RI 3078, Toronto. (994)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Zvanīt LO 5235, Toronto. (982)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba pilsētas rietumos. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā ME 5193, Toronto.

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba vienai vai divām personām ar pansiju Broadview — Gerrard rajonā. Garāža. Zvanīt RI 3214, Toronto. (993)

IZĪRĒJAMA mēbelēta vai nemēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām, tuvu satiksmei un veikaliem. Uz vēlēšanos garāža. GL 6869, Toronto. (990)

VAJADZĪGI BŪV-STRĀDNIEKI

Zvanīt H. Ozolam Tel. OX 4-7147, TORONTO

THE NORSEMAN OIL BURNER NATURAL GAS

RED D

ŪDENS SILDĪTĀJS $120

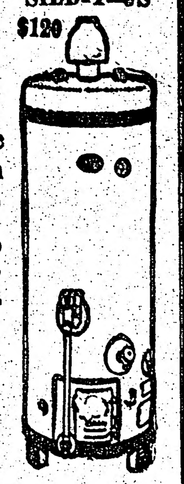

Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu eļļas un gāzes apkures (burner) sākot ar $290.00 uz 3 gadu nomaksu par 5%. Tiem, kas vēlētos pasūtināt eļļu, dodu gratifikāciju $5. Iekārtoju un laboju ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Par krāsns un eļļas apkures tīrīšanu $6.00.

A. LAGUNS,
204 Oakwood Ave, Toronto, tel. ME 6583

DV KIČENERAS — VATERLO
3 GADU DARBĪBAS ATCERES VAKARS

Sestdien, š. g. 5. novembrī, plkst. 6.30 vakarā, 1405 King St. E, Barkeley Square zālē, Kičenerā

PROGRAMMA: 1. Svētku akts. 2. Priekšnesumi: A. Skudra-Kārkliņa (soprāns). 3. Saviesīgs vakars

Veco un jauno laiku dejas spēlēs VEGNERA (Wegner) deju kapella

GALDIŅI — ATSPIRDZINĀJUMI

Ieejas maksa: kungiem $1.25, dāmām $0.75.

DV KIČENERAS - VATERLO NODAĻA

VAJADZĪGA meitene vai sieviete, kas prot vācu valodu, delikatesu veikalā. Zvanīt KE 9214, Toronto

IZĪRĒJAMS 3 istabu dzīvoklis ar virtuvi un vannas istabu. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā, sestdien un svētdien visu dienu GE 5515, Toronto. (970)

BROADVIEW — DANFORTH rajonā izīrējams nemēbelēts dzīvoklis — 2 istabas un virtuve. Zvanīt HA 1675, Toronto. (998)

SUNNYSIDE rajonā izīrējamas 2 istabas ar virtuvi, vannas istaba un garāža. Zvanīt RO 9-2774, Toronto. (985)

BLOOR — DOVERCOURT izīrējama viena nemēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Zvanīt LL 6170, Toronto. (912)

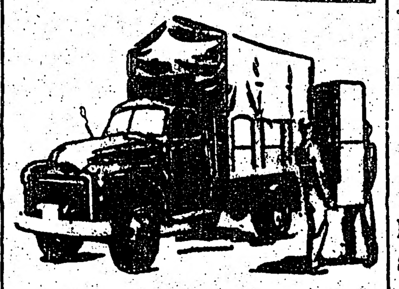

S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS (BALTIC MOVERS)
Izdara pakalpojumus TORONTO, kā arī IK NEDĒĻAS uz Montreālu, Hamiltonu, Londonu, North Bay un Sudbury
Lūdz zvanīt OL 1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

PIEPRASIET, ŠIE

IR LABI

UZ PASŪTINĀJUMU PAGATAVOJU KUNGU UN DĀMU APĢĒRBUS

V. KUČĀNS
887 Milverton Blvd., tel. GE 6813, Toronto

Lielā izvēlē jaunākās un labākās angļu drānas, rudenim un ziemai. Rūpīgi pielaikoju, glīti nostrādāju, lietoju astru drēbi, kamieļvilnas audeklus, satīna oderes un labākos pārējos piederumus
Ātrs pasūtinājuma izpildījums
Zemas cenas
Katru dienu no pl. 9-21, sestd. no pl. 9-16

Ja kāds ko zinātu par ANDREJU LEMPS, kas pēdējoreiz redzēts Daugavpilī ap 1941. g. 23. maiju, lūdz rakstīt
FRANK VASS, Barrister and Solicitor, 455 Spadina Ave, Toronto, Ont., Canada

Dažādus elektriskos darbus veic R. PURVS Tel. MO 1640, Toronto

JĀŅA NIEDRAS STUDIJAS IV AUDZĒKŅU VAKARS

sv. Andreja baznīcas zālē, 12. nov., pl. 7 vakarā

Piedalās: Dr. N. KAZAKOVS, E. KUUSKNE, A. VARES, I. VALGRE, R. ADAMSONS, O. PELLO, E. VIŠKERS.

Pie klavierēm AINO KURG

Ieeja $0.75. Skolēniem un invalīdiem ieeja brīva

JAUNAS UN LIETOTAS MANTAS uz visām AUSTRUMEIROPAS zemēm.
Pārsūtīšana un muita samaksājama šeit
JANIQUE TRADING CO
Galvenais birojs: 835 Queen St. W., Toronto, Ont., EM 4-4025
Nodaļas: Winnipeg-Manitoba, 677 Main St., tel. 92-7695.
St. Catharines, Ont., 198 King St., tel. MU 2-6796.
Hamilton, Ont., 652-A Barton St., East, tel. LI 5-0264
Edmonton, Alta, 10649 - 97th Street, tel. 2-3839.
Windsor, Ont., 439 Mercer St., tel. CL 6-3866.
Buffalo, N.Y., U.S.A., 1162 Broadway, tel. FI 1272.
Cleveland, Ohio, 1029 Fairfield Ave, tel. CH 1-5547.

Delikatešu veikals LITTLE RIGA
343 RONCESVALLES AVE., TORONTO
Tel. OL 8974
Īpašnieks JURIS DZEGUZE

ARNOLDS BĒRZIŅŠ REAL ESTATE
• Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario. • Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. • Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas; slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.
227 Lauder Ave. (pie St. Clair Ave.), OL 8447
Pārstāvis: JĀNIS VEISS, EM 8-7385

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKA

Betlēmes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn. Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 3 pp. māc. R. Zariņa vadībā. Apm. reizi mēnesī dievgalds. Ērģelnieks Bruno Skulte.

Svētdienas skola mazākiem bērniem katru svētdienu baznīcas apakšējā zālē no plkst. 2.30-5 pp. Pārzinis K. Karlovics. Skolas vecākās klases turpat sestdienās no pl. 12-3 dienā.

Sv. Toma baznīca Bronksā, 175. ielas un Topping Ave stūrī starp Grand Concourse un Webster Ave. Dievkalpojumi divi reizes mēnesī māc. A. Ozola vadībā:

a) katra mēneša otrā svētdienā plkst. 9.30 no rīta, dievgalda reizēs jau plkst. 9; b) katra mēneša 4 svētdienā plkst. 6 vakarā.

Pie ērģelēm brīvmākslinieco Rita Pētersone.

Skola darbojas sestdienās no pl. 2-5 pēcpusdienā baznīcas apakšējā zālē; pārzinis Fr. Kurats.

Džamaikā Mūsu Pestītāja (Our Saviour) luter. bazn. 90-04 175-th St., Jamaica, N.Y. (starp Hillside un Jamaica Ave). Mūsu draudzes dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā plkst. 6 vak. Šinī rudenī: 13. nov. un 13. decembrī.

Ērģelniece Velta Anševica. Turpat katru sestdienu skola bērniem. Pārzine Iga Liepa, tel. AX 7-8417.

Port Vašingtonā Mūsu Pestītāja (Our Saviour) lut. bazn. 8 Franklin Ave, Port Washington, L.I., NY. Dievkalpojumi divi reizes mēnesī: katra mēneša pirmā un trešā svētdienā, plkst. 2. Māc. F. Treus, 101 Fairview Ave; PO 7-1690.

Detroitā, sv. Pāvila ev.-lut. draudzes Reformācijas svētku dievkalpojums, svētdien, 6. novembrī, pl. 1.00 dienā, Emaus ev.-lut. baznīcā, 4432 12th St. Dziesmu grāmatas. Dziedās Astra Balode (soprāns), māc. Valters Līventāls.

ČIKĀGA

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. G. Straumanis latv. ev.-lut. Jāņa draudzē Latvijas valsts dibināšanas atceres dievkalpojums 18. novembrī, plkst. 6.15 vakarā.

Māc. A. Sudārs, 1030 - 30 Ave, Bellwood, Ill

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā, lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latv. ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Sestdien, 5. novembrī, plkst. 7 vakarā Bībeles stunda.

Svētdien, 6. novembrī, pl. 10 bērnu dievkalp., plkst. 11 dievkalpojums pieaugušiem, māc. A. Rautenšilds. Svētdienas skola no pl. 11-1.30.

Māc. Pāvils Kīrsons Melvudā, Ill. Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzē 6. novembrī dievkalpojums plkst. 10.30 no rīta.

18. novembrī, plkst. 8 vak. Latvijas valsts dibināšanas atceres dievkalpojums. Soliste Laima Bite.

20. novembrī Mirušo piemiņas dievkalpojums plkst. 10.30 no rīta. Solists Ernests Kupcis.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

6. novembrī, plkst. 6.00 vakarā jaunatnes pulciņa priekšnesumi.

13. novembrī, plkst. 4 pp. Latviešu literārās biedrības illustrēts priekšlasījums par tematu „2. pasaules izstāde Čikāgā", bet plkst. 6 vakarā skaņu filmas Dieva atklāsme atomos izrāde.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave. tel. 4-4619.

Dievkalpojumi:

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Lansing, Koledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St. Port Ar. ar. Ont. tel 4-0302).

Svētdien, 13. novembrī, pl. 6.30 vakarā dievkalpojums Trīsvienības baznīcā Ft. William.

Piektdien, 18. novembrī, pl. 8.00 vakarā. Svētku akts 195 N. Cumberland St. Port Artūrā.

Svētdien, 27. novembrī, pl. 6.30 vakarā. 1. Adventa dievkalpojums ar dievgaldu Fort William Trīsvienības baznīcā.

Māc. V. Sēfers, (659 Piccadilly St., London, Ont.).

Niagarā 6. novembrī, plkst. 2 pp. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd., N. Reformācijas svētku dievkalp.

Londonā, 13. nov., plkst. 4 pp. Trīsvienības baznīcā Reformācijas svētku dievkalpojums.

Londonā, 18. nov. plkst. 8 vak. Trīsvienības baznīcā 18. novembra atceres dievkalpojums.

Velandē, 20. novembrī, plkst. 1 pp. Ungāru baznīcā 18. nov. atceres dievkalpojums.

St. Katarinēs, 20. novembrī, pl. 3 pp. Kristus baznīcā 18. novembra atceres dievkalpojums.

Londonā, 27. nov. plkst. 4 pp. 1. adventes dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. A. Cops, (118 Isabella St. Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto. Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī. Telefons — WA 4-1563.

Svētdien, 6. novembrī, plkst. 4 pp. dievkalpojums.

Svētdien, 13. novembrī, plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

Latvijas valsts dibināšanas svētku dievkalpojums piektd., 18. novembrī, plkst. 8 vakarā.

18. nov. dievkalpojumā sv. Andreja baznīcā dziedās vīru dubultkvartets Kalvis.

Svētdien, 20. nov., mirušo piemiņas svētku dievkalpojums ar dievgaldu, plkst. 4 pp.

Dziedās draudzes koris.

Svētdien, 27. nov., 1. adventa dievkalpojums plkst. 11 rītā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto. tel. LO 2510.

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. OL 8171.

Dievkalpojumi sv. Jāņa latviešu ev.-lut. draudzē Toronto

6. novembrī, plkst. 4 pp. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā, māc. A. Lūsis.

13. novembrī, plkst. 4 pp. Bērnu dievkalpojums Jāņa baznīcā, māc. A. Lūsis.

Pēc dievkalpojuma Jāņa baznīcā reliģiska satura krāsu filmas izrāde.

18. nov., plkst. 8.00 vakarā Latvijas valsts dibināšanas svētku atceres dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā, māc. A. Lūsis un māc. A. Briedis.

20. novembrī, Mirušo piemiņas dienā, plkst. 4 pp dievkalpojums ar dievgaldu Trīsvienības baznīcā, māc. A. Lūsis un māc. A. Briedis.

27. novembrī, 1. adventā, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā, māc. A. Briedis.

Dievkalpojums Ontario latviešu pagastā sestdien, 6. novembrī, pl. 11 no rīta, Bethel United baznīcā pie Dundalkas (kaimiņos V. Zvanītāja saimniecībai). Māc. A. Briedis.

Bramptonā — Latviešu ev.-lut. draudzes Latvijas valsts dibināšanas svētku atceres dievkalpojums, svētdien, 20. novembrī, plkst. 1.30 dienā. Grace United bazn., māc. A. Briedis.

Māc. E. Kuššis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 8394). **Montreālā**, Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

13. nov., plkst. 2 pp. dievkalpojums.

18. nov., plkst. 815 vak. Valsts svētku dievkalpojums.

27. nov., plkst. 1 pp. — bērnu un jaunatnes dievkalpojums.

27. nov., plkst. 2 pp. — adventa dievkalpojums ar dievgaldu.

Draudzes valde.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St. 20. nov., plkst. 2 pp. — Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. E. Pavasars, 209 East 28th St., Hamilton. Ontario.

Svētdien, 6. novembrī, plkst. 3 pp. Lāčplēšu dienas dievkalpojums; bērniem plkst. 4 pp. Lāčplēšu dienas pieaugušiem.

Piektdien, 11. novembrī draudzes bībeles stunda plkst. 7 vakarā, 20 Carrick Ave.

Ceturtdien, 17. novembrī, plkst. 6.30 vakarā jaunatnes vecākās grupas sanāksme, 116 Hughson St. S.

Māc. Arturs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 8-2259 Jāņa ev.-lut. baznīcā.

6. novembrī, plkst. 9.45 — Dievkalpojums.

13. novembrī, plkst. 9.45 — Lūgšanas un bībeles stunda.

18. novembrī, piektdien, plkst. 8 vakarā Valsts svētku dievkalpojums.

20. novembrī, plkst. 9.45 — dievkalpojums — Mirušo piemiņas diena (ar dievgaldu).

27. novembrī, plkst. 9.45 (1. adventes svētdiena), lūgšanas un bībeles stunda.

Svētdienas skola ik svētdienas, plkst. 10.45.

Kičenerā dievkalpojums 20. novembrī, plkst. 2 dienā (ar dievgaldu).

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancfort Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Sadberijā, svētdien, 6. novembrī, plkst. 13 sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.), dievkalpojums.

Kirklandleikā, svētdien, 13. novembrī, plkst. 8.45 lut. baznīcā — valsts svētku atceres dievkalpojums ar sv. vakarēdienu.

Virdžinijtaunā, svētdien, 13. novembrī, plkst. 14 anglikāņu baznīcā Valsts svētku atceres dievkalpojums ar sv. vakarēdienu.

Norandā, svētdien, 13. novembrī United baznīcā pl. 17 Valsts svētku dievkalpojums ar sv. vakarēdienu.

Sadberijā, svētdien, 20. novembrī, plkst. 13 sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) Valsts svētku dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma svētku akts ar attiecīgu programmu.

Norsbejā, svētdien, 6. novembrī, plkst. 17 Luterāņu baznīcā dievkalpojums.

Timminsā, svētdien, 27. novembrī, plkst. 15 lut. baznīcā dievkalpojums.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave. Vancouver, B.C.

Dievkalpojums 6. un 13. novembrī, plkst. 3 pp.

Māc. F. Ruperts, 159 Maryland St. Winnipeg 10, Man. SU 3-5463.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vinipegas draudzē notiek sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu krustojumā.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Church, 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14. tel. AM 1-4238.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walmer Rd. angļu baptistu baznīcas telpās.

PIEPRASIET!

Penmans

„27" VILNAS-LINU APAKŠVEĻU

Šī ir ziemas perioda apakšveļa, ko nevienas citas firmas ražojums nevar pārspēt ne siltumā, ne izturības ziņā, zemas cenas. Pateicoties pēc jaunākām prasībām, [illegible] spējama ērtības ziņā. Šis ir Penmana labākais ražojums. Krājumā krekli, bikses un rīta svārki vīriešiem un zēniem

PASTĀV KOPŠ 1868. GADA

27-FO-4

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtīt man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
Uz .... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....

ABONĒŠANAS MAKSA: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. LĀCI, 321 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A., tel. NI 6-8820

OSKARS PERRO REAL ESTATE
Lielākais un aktīvākais latviešu nekustamu īpašumu birojs Kanadā

LL 5555
un LL 9922
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

MĀJU PĒRKOT
MĀJU PĀRDODOT
12 enerģiski un pieredzes bagāti aģenti palīdzēs jums atrast tieši to, ko vēlaties; tie paši aģenti bez atlīdzības novērtēs jūsu īpašuma īsto cenu un sniegs padomus obligāciju izkārtošanas jautājumos.
BEZMAKSAS AIZDEVUMU SAGĀDE IZTRŪKSTOŠAI IEMAKSAI
SPECIĀLS AĢENTS farmu lietās „latviešu pagastā" 30 jūdžu radijā.
VALTERS GOBA R.R.4., Dundalk, Ontario, tel. Dundalk 94 J 13

OSKARS PERRO REAL ESTATE
1597 Bloor St., W., tel. LL 5555

OSKARS PERRO REAL ESTATE
1597 Bloor St., W., tel. LL 5555

OSKARS PERRO REAL ESTATE
Lielākais un aktīvākais latviešu nekustamu īpašumu birojs Kanadā

SWANSEA
$11.500 pilna cena 5 istabu bungalovam ar dubultu gruntsgabalu, uz kura atļauts celt otru māju. — Zvanīt LL 5555 I. Jankovskim.

$3.000 iemaksa atsevišķai 8 ist. dubultķieģeļu mājai Broadview — Danforth rajonā. 2 virtuves, garāža, tuvu satiksmei un veikaliem. Zvanīt LL 5555 I. Jankovskim.

$4.000 iemaksa 7 istabu atsevišķai dubultķieģeļu mājai Bloor — Jane rajonā. Ļoti liels un skaists dārzs, garāža, ūdens-eļļas apkure. Zvanīt LL 5555. I. Jankovskim

$4.000 iemaksa 6 istabu atsevišķai dubultķieģeļu mājai Mt. Pleasant — Davisville rajonā. Visas iespējamās ērtības. Zvanīt LL 5555 I. Jankovskim.

$8.000 pilna cena 5 istabu dubultķieģeļu pusmājai Hallam — Dovercourt rajonā. 10 pēdu plats iebraucamais ceļš. Zvanīt LL 5555 I. Jankovskim.

$1.200 iemaksa 6 ist. dubultķieģeļu mājai Jane — Annette rajonā. Māja glīti dekorēta, neliels, bet patīkams dārziņš. Zvanīt LL 5555 I. Jankovskim.

$2.000 iemaksa. Cena $14.500. Avenue Rd. — Yonge rajonā 9 ist. dubultķieģeļu mājai ar 2 modernām virtuvēm. Mēnešā maksājumi $98.00. Ienākumi $110 plūs brīvs dzīvoklis saimniekam. Zvanīt tel. LL 5555 A. Bullem.

3.500 iemaksa 7 istabu dubultķieģeļu mājai. Ļoti lielas telpas — Ossington — Dovercourt rajonā. Augšstāvs izīrēts. Atsevišķa dubultgarāža. Cena $16.000. Ūdens-eļļas apkure. Zvanīt LL 5555 A. Bullem.

$7.000 iemaksa, cena $14.500. Atsevišķa 6 istabu labāko dubultķieģeļu māja Evelyn — Annette rajonā. Eļļas apkure, garāža un skaists dārzs. Tuvu satiksmei un ērta iepirkšanās. Zvanīt LL 5555 A. Bullem.

$4.000 iemaksa, cena $18.500. Atsevišķa 9 istabu dubultķieģeļu māja High Parkā, 2 garāžas, skaists dārzs ar augļu kokiem. Eļļas apkure. 1 obligācija par starpību uz 10 gadiem 5½ proc. Zvanīt LL 5555 A. Bullem.

$7.500 iemaksa Casa Loma rajonā. Atsevišķa 11 istabu dubultķieģeļu māja ar 2 vannas istabām un atsevišķu tualeti pagrabā. Ūdens apkure, ķieģeļu garāža un liels dārzs. Māja izmaksāta. Zvanīt LL 5555 A. Bullem.

$1.500 iemaksa, cena $12.500. Sevišķu 5 istabu dubultķieģeļu mājai Dupont — Bathurst rajonā. Eļļas apkure, dārzs un garāža. Ļoti izdevīgas obligācijas. Zvanīt LL 5555 A. Bullem.

LABI TRĀPĪTS

Augusts Nopūta ar Zetes Paletes svētību iestājas LMMK un dodas medībās

Vasaras dienām raujoties īsumā, Taisnību vienmēr biežāk sāka mocīt kāda sena kaislība. Pirmajos trimdas gados, kamēr naudas rocība bija mazāka, tā turējās rāma un, likās, bija apklususi uz visiem laikiem. Tā kādreiz, kad viens no draugiem ieteicās, ka atkal reiz derētu izmēģināt roku, viņš pat atbildēja:

„Tas nu ir cauri. Mana rūcene palika Smalsteniešos, un jaunu vairs nepirkšu. Nav ar' nekādas gribēšanas."

„Tiesa gan, Žēlastība toreiz piebalsoja, „tagad gandrīz tā modīgi liekas, ka kādreiz varējām šaut uz nevainīgu radībiņu — it kā tirgū galas trūktu."

„Man liekas, es to vairs nespētu. Asinis — tas nav manā gaumē. Un cik reizes nesašāva pīlīti vai zaķīti un nedabūja rokā? Aizvilkās nabadziņi, sašauti un mirstoši, un mēs tik dzerdami un plēgurodami bradājām pa viņu valstību. Kad tā labi apdomā — slepkavas, nekas vairāk!"

Laiki un domas tomēr mainoties. Pēc pieciem gadiem Pigbridžā Taisnības materiālie spēki tiktāl bija atspirguši, ka viņa gars sāka ilgoties ne tikai pēc ēšanas un gulēšanas, bet jau pēc kaut kā skaistāka un cēlāka, īpaši vēl tāpēc, ka kādā dienā Žēlastība un Lampatāns kā nejauši paziņoja, ka nopirkuši divstobrenes.

Brokastu laikā

„Kāds tur skaistums ap tevi, kad rudens ar savu uguns otu pārlaidis zaļajai birztalai un iekrāsojis gan tumši sārtas, gan dzeltenas svītras," viņš kādu dienu, ceļu līdzinādams tālākam uzbrukumam, jūsmoja sievai priekšā, „Gaiss laukā pie dabas krūts svaigs un smaržīgs, lapas lēni raisās un krīt tev pie kājām, un tu ej pa mīksti čabošu paklāju kā direktors pa sava kabineta tepiķiem."

Kad sieva izlikās, ka jūsmošanu nav dzirdējusi, viņš mēģināja tās sirdi mīkstināt, jautājumu apgaismojot no praktiskā viedokļa.

„Padomā — tāds buka cepetītis: nostāvējies mīksts, izspeķots un ar riktīgu mērci un brūkleņu zapti!" viņš kārdināja, „vai tas nebūtu ietaupījums, ja svētdienai cepetis nebūtu jāpērk? Vai atkal kāda pīlīte darbdienās? Zaķu te pilni lauki — cik Lampatāns ar auto vien nav apsitis!"

„Apsit labāk kēķī mušas — atradies galas mednieks! It kā es tavas medīšanas nepazītu — kā tikai ar draugiem krūmos, tā būs pudele vienā un desas lunkis otrā rokā. Taupīt varēšot — tur jau zirgam jāsmejas!" Taisnībene nežēlīgi sabradāja vīra plaukstošo cerību un sapņu dārziņu.

Bet kā jau Rainis reiz līdzīgā situācijā teica: „Augstākā ideja — tā nepazīst cilvēka žēluma; kas viņas uguns iededzies, tas neprasa, vai viņš bojā ies." Šie kreicskolā iemācītie vārdi spārnoja arī Taisnību viņa cīņā par savām tiesībām. Viņš tikmēr sludināja un popularizēja medīšanas ideju, rītos, vakaros, dienu un nakti nenoguris apgaismodams tās priekšrocības, kamēr sievas nervi neizturēja.

„Ko tu dīc tik gaŗi, vai lai es tev plinti pērku?" sieva uzsvēra vārdiņu „es," tā atzīdama Taisnības tiesības pašam noteikt par savu gribēšanu un darīšanu.

No veikala jauno šaujamrīku Taisnība pārnesa nākošajā vakarā.

„Tā tik ir berdanka," viņš lielīja savu pirkumu, „ar to es lāci pa simts soļiem — spalvas vien nojuks!"

Beidzot, pēc četru nedēļu gaidīšanas, gaŗo zābaku smērēšanas, plintes eļļošanas, rādīšanas, cilāšanas, paijāšanas, slaucīšanas, svārstīšanas, attiecīgu patronu un pat ložu iegādāšanās, visi trīs Pigbridžas draugi īsi pēc pusnakts Lampatāna braucamajā rīkā atstāja pilsētas piekvēpušos mūrus un devās pretī nezināmai, vīrišķīgu dēku pilnai dzīvei mežos un prērijās.

Piecas stundas braukuši un ceļa mērķi gandrīz sasnieguši, mednieki atzina, ka pienācis laiks izstaipīt kaulus un ieturēt brokastu. Izklājuši lielceļa malā Lampatāna gultas segu, viņi uz tās novietoja savas ēdmaņas, ieskaitot pat pāris pudeles alus, ko noskalot ceļa putekļus. Valdīja silta saticība un omulība, jo Žēlastība ar gudru ziņu bija kabatā iebāzis arī kaut ko stiprāku.

Maza disonance draugu starpā radās sakarā ar to, ka Žēlastība uz Lampatāna segas apgāza savu alus glāzi, jo Lampatāns, kas citādi nebija sīkumains, šoreiz pamatoti aizrādīja, ka zem slapjas segas viņš naktī salšot.

„Pa dienu izžūs, un šitā brūnā krāsa arī ir laba — neko daudz neredzēs," Taisnība mierināja draugu un pēc brokasta vēl palīdzēja segu izklāt pāri auto motoram žūšanai.

Un tad sākās medības. Līdz ar saules lēktu visi trīs mednieki, plintēm rokās, uzvilktiem gailiem un kārām acīm brida biezoknī. No sākuma klusi un uzmanīgi, lai zem zābakiem nelūztu zari un neaizbaidītu lapsas, lāčus un meža cūkas, bet pēc kādas stundas viņu koncentrētā uzmanība atslāba. Šur un tur no kādas paceres uzspurdza izbiedēts putns, vienu brīdi Lampatāns pat apgalvoja, ka redzējis meža cūku, kādā vietā pa lielu gabalu viņš pamanīja kādu citu mednieku sarkanā kreklā un cepurē — un tas līdz pusdienas laikam bija viss.

Pēcpusdienā Taisnība sāka turēties no pārējiem mazliet atstatu. Viņš nebija apmierināts ar to, ka tie, pusdienās veselu mikiņu notiesājuši, tagad uzvedās nepiedienīgi skaļi. Izmantodams situāciju, ka citi viņu neredz, viņš kādā vietā salaida kokā abus stobrus. Viņam vismaz gribējās izbaudīt šaušanas prieku, un bez tam viņam tādā veidā izdevās sacelt ievērību medību biedros.

„Likās, lācis," viņš stāstīja, patronas mainīdams, „liels kā māja, bet tālu. Pa tādu gabal" — tur jau lielgabala vajadzēja, bet es domāju, nekas, pakutināšu tevi!"

Dullais

Uz priekiem, ka mežā tomēr atrodams medījums, kaut arī nav laimējies to nošaut, draugi nokopa trešo un iesāka ceturto mikiņu. Iedomātā lāča šaušanas stāstu piekto reizi stāstot, Taisnība arī pats sāka ticēt, ka redzējis un šāvis dzīvu lāci, bet tikai attāluma dēļ nav to nošāvis.

Kaut tukšām rokām, tak pacilātu sirdi visi trīs pret vakaru sāka soļot atpakaļ, biezokņa malā atstātā auto virzienā. Taisnība, uz ko pārējie abi tagad skatījās ar zināmu cienību, gāja labajā spārnā, Žēlastība vidū, bet Lampatāns turējās mazliet aizmugurē un sedza atkāpšanās ceļa kreiso spārnu.

Sāka jau krēslot. Patērētā uguns ūdens ietekmē atceļš bija jautrāks un valodām bagātāks nekā rīta gājiens. Lampatāns plinti nesa pavirši plecā uzsviedis, un Žēlastība ar viņu bija sācis risināt neatrināmu problēmu — kas veselīgāks: viskijs vai džins.

Viņi pašreiz bija beiguši salīdzināt cveckena un ļergas radītas paģiras, kad piepeši pamanīja, ka Taisnība ar roku rāda zīmes, lai šie klusē. Sapratuši, ka lieta nopietna, abi zinātniskā strīdus dalībnieki apklusa.

Pieliecies un plinti drebošajās rokās turēdams, Taisnība pukstošu sirdi pēdu pa pēdai līda uz pamanīto medījumu — pa gabaliņu aiz krūma stāvēja varens briedis. Cik pa krēslu varēja noprast, viņš nācējiem bija pagriezis muguru un mierīgi skatījās kaut kur tālumā.

„Laikam saož briežu mātes smaku," Taisnība nodomāja, pievirzījās vēl soli tuvāk, bet tad vairs tālāk iet neuzdrošinājās — briedis kuŗu katru acumirkli varēja viņu sadzirdēt un tad būtu par vēlu.

Viņš pacēla plinti pie vaiga, notēmēja un —

„Dullais!!" Lampatāna izbaiļu kliedziens atskanēja gandrīz reizē ar Taisnības šāvienu.

Mājās viņi atgriezās tikai nākošās dienas pievakarē, jo visa nakts pagāja, kamēr sameklēja zemnieku, kas ar traktoru aizvilka Lampatāna auto uz tuvāko pilsētu, bet autobuss uz Pigbridžu gāja tikai ap pusdienas laiku.

Runāts pa visu šo laiku draugu starpā daudz netika, un ja tika, tad tie bija nedrukājami vārdi un izteicieni.

Lieta tā, ka Taisnība vakara krēslā par briedi bija noturējis uz Lampatāna auto motora izžauto segu. Bet ja sašauj auto radiātoru, tad ūdens iztek, un auto ir nelietājams. Taisnība šoreiz bija ļoti labi tēmējis... **Augusts Nopūta**

VAI „ATKUSNIS" BOĻŠEVIKU...

(Pārnesums no 5. lpp.)

Žurnālā Literaturnaja Gazeta šī gada septembrī Aleksandrs Fadejevs izteicies, ka sociālistiskā reālisma uztvere esot jāpaplašina, tanī ietilpinot arī simbolikas un pārdabiskuma elementus, kas līdz šim nosodīti kā „buržuāzisks formālisms." Buržuazisma klasiķus vajagot pētīt viņu spējas dēļ rādīt dzīvē pozitīvo un jauno, īstie mākslas ienaidnieki esot tie kas nomelnojot marksismam-ļeņinismam (ne vairs staļinismam! — Kn. L.) uzticīgos autorus vienīgi tādēļ, ka tie meklējot paši savu ceļu mākslas problēmu risināšanā.

Arī prof. Simonss, kuŗu neturēsim aizdomās lavbēlībā komūnismam, atzīst, ka tie esot sīkumi, bet tomēr rādot ledus kušanu literārajā sastingumā, nobeidzot apceri ar kādas aktrises teikumu minētajā romānā: „Ir taču tāda lieta kā māksla!" Varbūt komūnistiskā vara arī sākot tā domāt. — Pēdējais pieņēmums būs jāapšauba. Tas nesakrīt ar komūnistu ideoloģiju, bet varbūt pašreizējie politikas noteicēji Pad. Savienībā atzinuši, ka mākslai mazliet atkal jāuzņem „dzīvības sula," lai tā kļūtu labāk izmantojama.

Šai sakarā kļūst saprotamas Rīgā iznākošajā Literātūrā un Mākslā atreferētās debates, vai Skalbi uzņemt jaunajā latviešu literātūras vēsturē:

„Asi izvirzījās prasība uzņemt literātūrvēsturē īpašu apskatu par K. Skalbi. Šis rakstnieks nebija reakcijas nometnē vairāk par Andrievu Niedru un dekadentiem, bet tos mēs neignorējam, jo nevienu nozīmīgu laikmeta parādību vēsturē nedrīkst vērtēt, to vienkārši noklusējot. A. Brigadere pēc savas sabiedriskās nostājas bija apmēram vienāda ar K. Skalbi, bet viņas raksturojums, atzīmējot arī pozitīvo, ievietots pat skolas grāmatās. Kādēļ līdzīga, bet talantīgāka rakstnieka nozīmi nolīdzināt līdz ar zemi un pilnīgi atdot buržuāzijai to, no kā kaut daļiņa arī mums var noderēt?" Tā arī šķietama brīvība rakstniekiem Padomju Savienībā nozīmē tikai „derīgu daļiņu" pievākšanu, kas reizē ir labs propagandas līdzeklis ārzemēs, kā to liecina „Atkušņa" izdošana Amerikā un prof. Simonsa labdabīgie pieņēmumi. — Ar padomju literātūru ir kā ar grūtu slimnieku, kas reizēm sajūt atvieglojumu, ja var sāpēs pagriezties uz otriem sāniem. Vesels viņš ar to neklūs.

PAZIŅOJUMS

Pirmdien, 7. novembrī plkst. 19, arch. Janiša dzīvoklī notiks Toronto latviešu nama techniskās komisijas sēde, kurā apspriedīs arch. Janiša izstrādātā nama projektu un iekārtu.

SPORTS

VAI DV FUTBOLA VIENĪBAI TORONTO IR IZREDZES TIKT UZ PRIEKŠU?

Kā zināms, latvieši piedalās līgas meistarības spēlēs jau otro gadu ar Latvian Hawks vārdu. Tie iekaŗojuši daudz piekritēju skatītāju vidū. Līdz šim katrs gads ir devis panākumus, reizē arī izdevību pāriet uz augstāku spēles līgu. Šogad, sakarā ar jauno līgu iedalījumu, bija vienreizēja izdevība pārlēkt vienai pāri, bet no tā šķīra liktenīgais — tikai viens punkts. Vienības vadītājs A. Grīnbergs, kapteinis A. Kudrašovs un treneris D. Blaubergs par aizvadīto sezonu LA līdzstrādniekam paskaidroja sekojošo:

A. Grīnbergs saka, „ja šogad nav tikts pirmajā līgā, no kuŗas mūs šķīra viens punkts, tomēr esam tikuši vienu pakāpi augstāk — nākošā sezonā spēlēsim otrā līgā. Komandu spēļu līmenis šogad bija nesalīdzināmi augstāks nekā pagājušā gadā, tāpēc ar ceturto vietu tabulā esmu pilnīgi apmierināts. Ar lielām cerībām gaidu nākamās sezonas cīņas, kuŗas būs daudz saistošākas, jo 2. līgā ienāk spējīgas vienības."

A. Kudrašovs: „Pag. sezonā panākumi bija reāli un esmu pilnīgi apmierināts. Sākums bija pavisam neveiksmīgs, varēja domāt, ka šogad būs jāpaliek beidzamajiem, bet savācot spēkus kopā, sezonas vidū izdevās panākt vienu otru jauku uzvaru, tā nodrošinot 4. vietu. Komandas sasniegumi bija ļoti svārstīgi, tāpēc nācās zaudēt trīs spēles, kuŗās varējām droši uzvarēt."

D. Blaubergs: „Kā komandas treneris neesmu visai apmierināts ar vienības panākumiem, jo neizdevās komandas atsevišķo spēlētāju saliedēšana vienībā. Ja tas būtu panākts, tad 1. līga bija droša."

Kādi bija labākie vienības spēlētāji? A. Grīnbergs atzīst, ka šinī sezonā vislabākais, kas iekļāvās komandā un visu smagumu iznesa uz saviem pleciem, bijis Voldemārs Lukovskis. Ar savu nosvērto spēles veidu viņš vienu otru reizi komandu paglābis no zaudējuma. Par komandas šīgada spējām spriežams no tā, ka viens no labākajiem uzbrucējiem E. Bušs pag. sezonā ieguvis 33 vārtus, bet šogad tikai 11, un otrs, B. Hercbergs, tikai 9. Kā spēcīgs vienības pastiprinājums sezonas beigās nācis pussargs Anatolijs Litaunieks no Londonas un uzbrucējos Ivars Kajaks no Kalev vienības. Tie abi bijuši ļoti veiksmīgi, tikai laiks bijis par īsu, lai visā pilnībā parādītu savas spējas.

Par nākotnes nodomiem A. Grīnbergs izteicās: „Tā kā nākošajā sezonā paredzamas vēl asākas spēles, tad padomā ir ziemas treniņi, kā arī nodoms piesaistīt jaunus spēlētājus. Paredzēts pat nodibināt jaunatnes komandu, kas spēlētu attiecīgā līgā. Tā varētu sagatavot spēlētājus veco „lauvu" nomainīšanai. A. Kudrašovs domā, ka turpmāk futbolam vēlams vairāk piesaistīt jaunatni, jo, mēs, „vecie," gribam iet aiz barjēra skatītāju rindās un palīdzēt tikai ar pieredzes padomiem. Mana karstākā vēlēšanās ir spēcīga latviešu futbola vienība Toronto. Lai to panāktu, mums vajadzīga jaunatnes vienība un ziemas treniņi, sākot ar februāra mēnesi. Tad sezonas sākumā mēs būsim labā formā un nenāksies piedzīvot nevajadzīgus zaudējumus."

Visumā pierādījies, ka sāpīgākais jautājums ir rezerves. Tāpēc jācer, ka jaunatne nāks palīgā; stāsies vienības rindās un palīdzēs celt latviešu futbola godu, sagādājot arī skatītājiem atpūtas brīžus nedēļu nogalēs.

X — X

DV UZVARĒJA YMCAS VIENĪBU BASKETBOLĀ

Latviešu basketbola Kanadas meistars Daugavas Vanagi, spēlējot pilnā sastāvā, savā pirmajā meistarības spēlē sestdien, 29. oktobrī, Centrālās YMCA's zālē, pārliecinoši uzvarēja Latviešu YMCA's vienību ar 83:45. Ar veiksmīgiem grozu guvumiem DV pārņem spēles vadību jau pašā sākumā un pirmo puslaiku nobeidz ar ievērojamu punktu starpību savā labā 39:13. Spēle tomēr bija interesanta un rezultāta starpība varēja būt daudz mazāka, ja pirmajā puslaikā YMCA'i būtu labāk veicies ar grozu iegūšanu, jo izdevību tai netrūka, un tās spēle laukumā bija laba. Jāatzīmē, ka YMCA stipri juta A. Uiskas iztrūkumu.

Daudz izlīdzinātāka spēle bija otrā puslaikā, kad Rasiņš ar Groskaufmani atrada īsto spēles veidu pret DV gaŗajiem vīriem un kad YMCA atguva veiksmi grozu gūšanā. Otrs puslaiks beidzās ar 44:32 DV labā.

DV vienībā spēlēja Richters (27), Miezītis (17), Timbers (17), Litaunieks (12), Bricis (4), Ozoliņš (4), Krasovskis (2) un Lukovskis. YMCA'i — Bambers (15), Freibergs (9), Petmanis (8), Mazūrs (6), Bulmanis (6), Rasiņš (1), Groskaufmanis un Cīrulis (0).

Atzīstama bija YMCA's jauno spēlētāju cīņas griba arī tad, kad DV veiksme un pašu neveiksme izmetienos bija radījusi pārāk lielu rezultātu starpību.

Pirms latviešu meistarības spēles TLSK satikās draudzības spēlē ar Centrālās YMCA's kanadiešu vienību, kas gan nebija iespējami labākā sastāvā un spēlēja tikai ar 5 spēlētājiem. Spēle ritēja vienlīdzīgi no sākuma līdz beigām. Sākumā nedaudz veda klubs, bet mazs sajukums beigu posmā deva uzvaru enerģiskajai un techniski labajai YMCA's vienībai.

Pirmā puslaikā TLSK beidz savā labā ar 30:25. Arī otrā puslaikā ar nedaudz punktiem vadībā visu laiku bija latviešu vienība. Bet maza neuzmanība un pāris neveiksmju minūti pirms spēles beigām deva YMCA'i 3 punktu vadību. Piezīmju dēļ YMCA šajā laikā palika 4 cilvēku sastāvā un latviešiem bija pāris labu izdevību izlīdzināt rezultātu, bet pietrūka veiksmes. YMCA savukārt centās pieturēt bumbu, kas tai laimīgi izdevās, tā rezultātu vēl paaugstinot. Gala rezultāts — 55:49 YMCA's labā.

DĀMAS! Ņujorkā diplomētas stilistes jums garantē:
Individuālu sakārtojumu,
lietpratīgu matu griešanu un
ilgviļņus, piemērotus jūsu frizūrai.
Apmeklējiet mūsu salonu, jūs no tā iziesit jaunākas, skaistākas un pašpārliecinātākas.
Pirmdienās un otrdienā 20 proc. atlaide uz ilgviļņiem.
LINDA BEAUTY SALON
566 St. Clair Ave. W., tel. ME 0671, Toronto
Īpašniece LINDA URBA

LUNSKY
WA 1-3924

OPTIĶIS
470 College St.
Runājam vācu, krievu, poļu, kā arī citās valodās
Pārbaudām acis. Pagatavojam brilles visiem redzes defektiem.

BALTIC GARAGE
445 King St. E. Tel. EM 8-8153, Toronto
Motoru, karoserijas labošana un krāsošana, lēts un garantēts darbs
AUTO TRANSPORTS
A. PURJE P. KURRE

HARVEY KEITH REALTOR
138 Eglinton Ave., East, Toronto
HU 1-3346
Piedāvā ar sekojošām iemaksām:
$1.500.00 BROADVIEW — RIVERDALE PK. 6 istabu māja ļoti labā stāvoklī, liela moderna virtuve, izbūvēta atpūtas telpa pagrabā, eļļas apkure un garāža.
$2.500.00 DAVISVILLE — MT. PLEASANT 6 istabu ķieģeļu māja, labā stāvoklī, ļoti moderna virtuve, eļļas apkure, garāža.
$2.500.00 EGLINTON — MT. PLEASANT 6 istabu ķieģeļu māja, moderna virtuve, jauna apkure, garāžas iespējas. Pilna cena $12.500.
$3.200.00 RUNNYMEDE — ANNETTE 6 istabu ķieģeļu māja, moderna virtuve, izbūvēta telpa pagrabā, eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš, Pilna cena $12.800.
$3.500.00 EGLINTON — AVENUE RD. 6 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, moderna virtuve, eļļas apkure, garāža.
$3.500.00 ROSELAWN — YONGE 6 istabu atsevišķa izmeklētu ķieģeļu māja, mod. virtuve, ūdens-eļļas apkure, privāts iebrauc. ceļš. Garāža. Ļoti izdevīgs pirkums!
Sagādājam arī 5-5.5% obligācijas jaunbūvēm.
L. VĒVERIS, mājā RO 9-5049
Aizdevumu sagāde iemaksām par 3 proc. gadā
Nesaistoša informācija par visiem mūsu sludinājumiem lielajos dienas laikrakstos

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HA 9911, Toronto
● Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem. ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi. ● Podu puķes ● Zaļumi un tropiskie stādi ● Tautiski izstrādājumi ● Keramika
Pasūtiniet nekavējoties, mēs piegādājam mājās

Licencēta auto skola BALTIC
Visiem kursantiem garantēju atļaujas

A. MASINGS
100 High Park Ave
Tel. RO 7-7944, Toronto

VAI JŪS ZINĀT?
Jūs varat pret savām vecām slidām un drusku skaidrā naudā dabūt jaunas.
TORONTO's ONLY Nr. 1 ICE SKATE EXCHANGE
855 Yonge St., EM 8-5667,
atvērts no 9—9 vakarā

ARTURA VOITKUS
NOVELETES
APROCE
ar savu svaigo humoru sagādās jums daudz jautru, patīkamu brīžu.
A. Robežgruntnieces vāka zīm.
Pasteidzieties to pieprasīt pie apgāda galvenā pārstāvja
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., tel. EM 8-0792
vai tieši apgādam un visās lielākās grāmatnīcās. $1.90.
APGĀDS
MEDUSLĀCIS
28 Austin Terr. Toronto, Ontario.
Tel. WA 1-4208